

Kommuneplanens arealdel Drammen 2023-2035

Vedlegg 10

Generelle innspill til varsel om oppstart av kommuneplanens arealdel.

Nr. på kartet	Kommunedel	Saksnummer ebyggesak	Saksnummer p360	Avsender	Kort oppsummering av innspillet	Rådmannens kommentar
47	Generelt	PLAN-20/03047-74	20/47156-74	Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren kom med innspill til planprogrammet til kommuneplanens arealdel samt innspill til oppstart av arbeidet med arealdelen. Det meste av innspillet er kommentert til planprogrammet. Herunder blant annet hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, vern av matjord, hensynet til barn og unge, boligsosiale hensyn, naturmangfold, strandsoneforvaltning og vannmiljø m.m. Helt konkret til arealplanen har Statsforvalteren tatt opp: 1. Kritisk gjennomgang av arealreserven som berører matjord. 2. anbefaler kommunen å utarbeide arealregnskap som et virkemiddel for bærekraftig arealbruk. 3. fastsetting av byggegrense langs sjø. 4. Utslipp, vann og overvannshåndtering.	Rådmannen mener innspillet til statsforvalteren er innlemmet i kommuneplanens arealdel gjennom føringene i planprogrammet. Arealplanen er utarbeidet i tråd med regional- areal og transportplan, sikring av matjord, ivaretagelse av hensynet til barn og unge, sikring av overvann, osv. 1. Rådmannen har fremmet egen sak om arealreserven, vedtaket ligger ved saken. 2. Det er innarbeidet et arealregnskap til planen 3. Byggegrense mot sjø er innarbeidet langs hele strandsonen lik byggegrense i tidligere Svelvik kommune og Drammen kommune. 4. Angående manglende utslippstillatelser er det innarbeidet rekkefølgebestemmelser for at særlig teknisk infrastruktur på vann og avløp sikres i alle plan- og byggesaker.
135	Generelt	PLAN-20/03047-126	20/47156-127	VIKEN FYLKESKOMMUNE	Innspill til planprogram og varsel om oppstart av arealdelen. Fylkeskommunen tar opp temaene sosial ulikhet, barn og unge, boligutvikling og fortetting av sentrumsnære områder, samt trafiksikkerhet, byggegrenser langs fylkesvei, naturmangfold og vannmiljø, jord- og myrvern og friluftsliv. fylkeskommunen viser til gjeldende arealdel hvor enkelte områder ikke er i tråd med samordnet bolig - areal og transportplanlegging, som pågående områderegulering for "Knive -Lolland" som er avsatt til bolig i gjeldende arealdel, samt at Svelvik og Nedre Eiker har områder som strider mot overordnede føring. Fylkeskommunen anbefaler at Konnerudkvoten blir videreført i ny arealdel ettersom det er stort press på vegnettet til Konnerud. Arealdelen må redegjøre for hvordan bussfremkommeligheten kan løses og kollektivtransport bør være et eget utredningstema. Fylkeskommunen etterlyser vurdering av etterreformatoriske arkeologiske kulturminner. Videre bør sjøavsatte kulturminner gis en verdi.	Rådmannen foreslår en arealplan med hovedfokus på utvikling fra sentrum og ut og i kollektivknutepunkt og langs kollektivtraseer. Rådmannen har i forbindelse med kommuneplanenarbeidet fremmet en sak om arealreserven til kommuneplanen. Vedtaket i denne saken er innarbeidet i planforslaget. Byggegrenser mot vei er innarbeidet i planen. Det samme er bestemmelser om trafiksikkerhet og gang- og sykkelveier. Konnerudkvota er innarbeidet i kommuneplanen. Det er foreslått få eller ingen nye områder som berører grøntområder eller biologisk mangfold i kommunen og det er innarbeidebestemmelser om at dersom det mangler kunnskap om naturmangfoldet skal dette sikres i både plan- og byggesaker. Kulturmiljøer av høy og svært høy verdi er innarbeidet i kommuneplanen som bestemmelsesområder, samt ligger temakart for kulturminner til grunn for forvaltning av kulturminner utenfor bestemmelsesområder. Henyngssone friluftsliv er ikke innarbeidet i kommuneplanen, men det vises til docdatasett om dette i kommunen kartinnsynsløsning.

34	Generelt	PLAN-20/03047-58	20/47156-58	Statens vegvesen	Statens vegvesen har generelle innspill til planprogrammet og oppstart av arealdelen. Generelt for nye utbyggingsområder, og fortetningsområder, må adkomster og kryss dokumenteres og være i tråd med vegnormalene. Spredt bebyggelse bør unngås. Hensynet til trafiksikkerhet må dokumenteres og ivaretas. Ved utvikling av nye næringsområder er det viktig at transportbehovet utredes og tiltak i transportnettet dokumenteres og sikres gjennomført i planen. Transportanalyse(r) for å avklare eventuelle behov for tiltak i, på eller langs vegnettet er nødvendig. Vegvesenet mener det er nødvendig at det i planarbeidet vurderes å frigjøre deler av det etablerte transportnettet for transformasjon til mer miljøvennlige og trafikksikre transportformer. Med tanke på trafiksikker transport må det vurderes separate løsninger for de miljøvennlige transportformene. Forutsetningen for utbyggingsområder bør være at transportbehovet kan løses ved troverdige, attraktive og alternative trafikksikre transportformer. Samtidig må det være tilstrekkelig kapasitet på hovedvegnettet hvor bilene fortsatt skal gå.	Rådmannen anbefaler å ta innspillet til følge. Det foreslås at både Statens vegvesens og kommunens egen vegnormal følges i plan- og byggesaker. Trafiksikkerhet er et viktig tema og rådmannen foreslår å legge inn alle fremtidige gang- og sykkelveier i kommuneplanen. Det skal også gjøres en transportanalyse og utarbeides en mobilitetsplan til alle plansaker av en viss størrelse.
	Generelt	PLAN-20/03047-128	20/47156-129	NVE	NVE har innspill til planprogram og oppstart av kommuneplanens arealdel. Hovedtemaene som tas opp i innspillet er klimaendringer, flom, overvannshåndtering, skred, vassdrag, energianlegg, samt bruk av hensynssoner og bestemmelser. NVE forventer at Drammen kommune går gjennom sine tettsteder og utbyggingsområder, og analyserer hvilke områder som er sårbare for videre utbygging og fortetting knyttet til skred-, flom- og overvannsutfordringer. Det forventes at kommuneplanen benyttes som et sentralt redskap for å unngå og bygge seg inn i klima- og naturfareproblemer.	Rådmannen har innarbeidet hensynssoner for høyspentanlegg i kommuneplanen i tillegg til hensynssoner for dreneringslinjer. Det er lagt bestemmelser til disse hensynssonene. I tillegg har kommunen utarbeidet generelle bestemmelser for å sikre mot naturfare som ras, skred, flom og kvikkleireskred. Det er også byggegrenser mot vassdrag i kommuneplanbestemmelsene.
90	Generelt	PLAN-20/03047-116	20/47156-116	FISKERIDIREKTORATET REGION SØR	Innspill til planprogram og varsel om oppstart av arealdelen. Oppfordrer til at arbeid med arealdelen inkluderer sjøområdene på en god måte. Forvaltning må være bærekraftig og balansert mellom bruk og vern. Viktig at man ivaretar kystkulturen og aktiv fiske for fremtidige generasjoner. Fiskeridirektoratet mener alle kystkommuner bør ha en strategi for lokalisering og utbygging av småbåthavner. Småbåthavner plasseres der de forårsaker minst mulig negativ påvirkning på miljøet, og at plassene søkes samlet på færre, større anlegg fremfor å belaste mange områder.	Rådmannen støtter Fiseridirektoratet i at sjøarealene i kommunen er viktig og legger i kommuneplanen opp til balanse mellom vern og bruk. Det er og i bestemmelsene søkt å legge til rette for at småbåter legges i større fellesanlegg, i stedetfor enkeltbrygger.
140	Generelt	PLAN-20/03047-166	20/47156-167	KYSTVERKET	Kystverket har innspill til planprogram og arealdelen. Som etat med ansvar for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap har Kystverket innspill til Drammen havn og havneterminaler, farleder, øvrige sjøområder, navigasjonsinstallasjoner, klimatilpasning, næringsinteresser i sjø og arealbruk i sjø, samt bruk av hensynssoner og bestemmelser, og ROS/konsekvensanalyser.	Rådmannen tar innspillet til følge. Farleder er innarbeidet i kommuneplankartet med bestemmeser foreslått av Kystverket.

136	Generelt	PLAN-20/03047-129	20/47156-130	DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD	DMF har innspill til planprogram og arealdelen, og gir generelle innspill til mineralforvaltningen i kommunen, herunder uttak av byggeråstoffer, forvaltning av ikke-fornybare ressurser, klima og miljø forvaltning, samt bruk av arealformål og hensynssoner. Noen konkrete hensyn som tas opp er at DMF ikke er kjent med at Drammen har steinbrudd i umiddelbar nærhet til de tettest befolkede områdene. I arbeidet med den nye planen bør kommunen gjøre en vurdering av om eksisterende plangrunnlag er tilstrekkelig for å sikre tilgang og håndtering av nødvendige mineralske ressurser for realisering av planlagt utvikling og utbygging. Direktoratet foreslår at der det åpnes for uttak er det viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, både i volum og kvalitet. Det bør i tillegg unngås å planlegge ny arealbruk som båndlegger arealer i nærheten av områder som på lengre sikt også kan være aktuelle for råstoffutvinning. Kommunen bør vurdere om hensynssone skal benyttes for mineralprovinsene Glitre og Glitrevannet. Direktorate kommer med konkrete forslag til bestemmelser som kan brukes i hensynssonen.	Rådmannen har hatt et særlig fokus på masseforvaltning og fått utarbeidet et eget notat om dette som ligger til grunn for arbeidet med tema. Rådmannen anbefaler ikke å innarbeide hensynssoner for mineralråstoff, men oppfordrer til å finne kjent informasjon i docdatasettene fra direktoratet. I KU er det vurdert om arealinnspill berører viktige råstoffressurser.
137	Generelt	PLAN-20/03047-144	20/47156-145	MATTILSYNET	Innspillet er både til planprogram og varsel om oppstart av arealdelen. Mattilsynet ber kommunen legge vekt på leveringssikkerhet av drikkevann i hele kommunen, og i Svelvik spesielt. Drikkevann er en del av infrastrukturen og Mattilsynet forventer at dette inngår som et kriterium for utvelgelse av områder som utvikles til bolig/næring.	Rådmannen tar innspillet til følge. Drikkevann til hele kommunen er en forutsetning for å kunne bygge i kommunen. Det er derfor innarbeidet bestemmelser som ivaretar drikkevann i kommuneplanen.
14	Generelt	PLAN-20/03047-29	20/47156-29	DSB	DSB har kommet med et generelt svar og viser til at statsforvalteren er myndighet for innspill til arealdelen/PP	Rådmannen tar innspillet til orientering.
18	Generelt	PLAN-20/03047-38	20/47156-38	Bane NOR SF	Innspill til planprogrammet. Merknaden ble svart ut der. Se sak endelig vedtatt planprogram.	Rådmannen har svart ut merknaden i planprogrammet.
81	Generelt	PLAN-20/03047-104	20/47156-104	FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV BUSKERUD	Innspillet er til planprogrammet. FNF Buskerud oppfordrer til å utvikle de allerede eksisterende sentrumsområdene og der det allerede er utbygging. Kommunen oppfordres til å ha et overordnet mål om å ivareta grøntstrukturene både i bybildet og i marka på lang sikt. Dispensasjon fra planer skal kun gis dersom fordelene er klart større enn ulempene. Myrområder må bevares da de er betydelige karbonlagre. Drammen kommune må bevare kantsoner og biologisk mangfold i og langs alle vassdrag, sikre allmenhetens tilgang til strandsonen, og unngå nedbygging av strandsonen både langs vassdrag og sjø. Alle natur- og friluftslivsområder som blir påvirket av nye utbyggingsplaner, må utredes grundig av naturforvaltere før inngrepet starter.	Innspillet ble innarbeidet i planprogrammet. Tas til orientering.
84	Generelt	PLAN-20/03047-110	20/47156-110	Naturvernforbundet i Drammen	Innspill til planprogrammet. Merknaden ble svart ut der. Se sak endelig vedtatt planprogram	Innspillet tas til orientering.
86	Generelt	PLAN-20/03047-112	20/47156-112	Lier kommune	Innspill til planprogrammet. Merknaden ble svart ut der. Se sak endelig vedtatt planprogram	Innspillet tas til orientering

56	Generelt	PLAN-20/03047-82	20/47156-82	Tilsynet for små avløpsanlegg/Lier kommune	Innspillet gjelder små private avløpsanlegg. I KOSTRA-rapporteringen for 2020 hadde Drammen kommune registrert 941 små avløpsanlegg, men av disse har bare ca. 50 oppdatert utslippstillatelse. I tillegg er det 877 hytter og 53 bebodde bolighus uten innlagt vann. Etter tilsynets erfaring trenger de fleste avløpsanlegg som ble bygget for noen tiår siden utbedring for å tilfredsstille dagens renskrav. Tilsynet har følgende innspill: a) Sikre mulighet til å pålegge fritidsboliger tilknytning til offentlig vann- og avløpsnett. b) Styre etablering av enkelthusanlegg i områder hvor det planlegges felles avløpsløsninger. c) Etablere retningslinjer for bruk av tett samletank for avløpsvann. Tilsynet gir også forslag til formulering av bestemmelser for å sikre disse hensynene i kommuneplanens arealdel.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Bestemmelser er innarbeidet i kommuneplanens arealdel.
35	Generelt	PLAN-20/03047-60	20/47156-60	Den norske kirke, Tunsberg biskop	Innspillet er stilt til kommuneplanens samfunnsdel og avklart der. Tunsberg biskop sammen med Drammen kirkelige fellesråd viser til viktigheten av kirken for å sikre gode liv. Innspillet viser til kirkens betydning i kommunedelene og viktigheten av å sikre trossamfunn og tilgjengelighet til dette i kommunen.	Tas til orientering. Rådmannen støtter innspillet og er bevisst kirkens viktige rolle i lokalsamfunnet og kommunens ansvar for å sikre kirkesamfunnene rundt i kommunen.
42	Generelt	PLAN-20/03047-66	20/47156-66	Glitre Energi Nett AS	Glitre energi viser til behovet for elektrifisering når kommunen bygger. Det vil være behov for arealer til kabler og trafostasjoner. Særlig viser Glittre til fortetting i de sentrumsnære områdene av Drammen. Det er spesielt i disse områdene, eksempelvis Bragernes – Brakerøya og Gulskogen – Strømsø, behovene for oppgradering av nettet vil være størst de neste 5 årene. Hvis en går 5-10 år fram i tid, vil det også være behov for oppgradering på Åssiden, Konnerud og Kobbervikdalen.	Tas til følge. Rådmannen legger inn luftkabelstrekk som faresoner i kommuneplanen, samt innarbeider tydelige bestemmelser innenfor disse sonene.
95	Generelt	PLAN-20/03047-121	20/47156-122	GLITREVANNVERKET IKS	Glitrevannverket IKS påpeker at drikkevann samt influenssområder over to fjellanlegg må avmerkes med hensynssone rundt vannkilden. I tillegg må det innarbeidets gode bestemmelser. Det henvises også til drikkevansforskriftens §4.	Rådmannen har innarbeidet hensynssoner for drikkevansskildene i kommunen med bestemmelser og henvisning til drikkevansforskriften.
130	Generelt	PLAN-20/03047-159	20/47156-160	DRAMMEN FJERNVARME AS	Innspillet er et generelt innspill med anmodning om at det avsettes nødvendige arealer og traseer for bygging og drift av eksisterende og fremtidige fjernvarmeanlegg.	Rådmannen tar innspillet til orientering. I store deler av de sentrumsnære ligger det arealformål kombinert bebyggelse og anlegg. Innenfor dette arealformålet kan det legges inn fjernvarmeanlegg.
82	Generelt	PLAN-20/03047-105	20/47156-105	DRAMMEN FJERNVARME AS	Innspillet gjelder biokjel i Drammen kommune. I dag har Drammen Fjernvarme AS biokjel i bygg leid fra BaneNor som bruker trepellets i vintersesongen. Ved eventuell opphør av leieavtale må det settes av areal i Drammen i forbindelse med distribusjonsnett til Fjernvarme slik at det kan etableres en ny biokjel.	Rådmannen tar innspillet til orientering. I store deler av de sentrumsnære ligger det arealformål kombinert bebyggelse og anlegg. Innenfor dette arealformålet kan det legges inn fjernvarmeanlegg.
83	Generelt	PLAN-20/03047-106	20/47156-106	DRAMMEN FJERNVARME AS	Ønsker å beholde energianlegget til Vestre Viken HF som område for energiproduksjon, og påpeker at Drammen Fjernvarme leier beredskapskjel der i dag. Det må etableres tilsvarende område for produksjon og beredskap i nærheten, ved ev. opphør av leieavtale.	Rådmannen tar innspillet til orientering. I store deler av de sentrumsnære ligger det arealformål kombinert bebyggelse og anlegg. Innenfor dette arealformålet kan det legges inn fjernvarmeanlegg.

94	Generelt	PLAN-20/03047-120	20/47156-121	Fortidsminneforeningen, Drammen og omegn lokallag	Innspill til kulturarvforvaltningen. Kommunen må ha langt klarere ambisjoner på det kulturarvpolitiske feltet. Et godt utgangspunkt er lagt i de foreliggende temaplanene som er utarbeidet både i gamle Drammen og Nedre Eiker kommuner. Arealplanen må bruke disse aktivt til å utarbeide en handlingsplan på kulturarvfeltet. Presisering og forankring av kulturarvpolitiske mål i kommuneplanens arealdel vil gi legitimitet og strategisk forankring når førstelinjen skal gjøre sine prioriteringer i praksis.	Rådmannen har innarbeidet kulturminneplanene fra tidligere Nedre Eiker og Drammen, samt utarbeidet med kulturminnefaglig rapport som ligger til grunn for kunnskapsgrunnlaget i Svelvik. Kulturmiljøer med høy og svært høy verdi er innarbeidet i kommuneplankartet som bestemmelsesområder og hensynssoner.
5	Konnerud mfl.	PLAN-20/03047-76	20/47156-76	Solli Arkitekter AS	Innspillet gjelder gbnr. 83/10. I dagens kommuneplan gjelder følgende rekkefølgekrav: For del av Konnerud, vest for Skalstadkrysset tillates det ikke ny bebyggelse før Hagbart Kyllands vei er ført frem Til Stubberudveien. Forslagsstiller ber om at dette rekkefølgekravet utgår i ny kommuneplan.	Rådmannen foreslår ikke å ta innspillet til følge og anbefaler å opprettholde rekkefølgekravet.
115	8 Bragernes mfl.	PLAN-20/03047-143	20/47156-144	DARK ARKITEKTER AS	Innspillet gjelder ubebygd eiendom gbnr 114/1497 i grensen til sentrum/sentrumspanen. Arealet er avsatt til kombinert bebyggelse og anlegg i kommuneplanen. Det ble i 2018 utarbeidet et planforslag for eiendommen som muliggjorde økt utnyttelse og høyde, se sak 18/257. Planen ble vedtatt utsatt. Det er ønskelig å inkludere eiendommen som transformasjonsområde for byutvikling i kommuneplanens arealdel.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Kommuneplanbestemmelsene legger til rette for byutvikling. Evt detaljering må fremkomme av reguleringsplan.
55	7 Grønland mfl.	PLAN-20/03047-81	20/47156-81	DRMA AS	Innspillet gjelder Strømsø torg. Hensikten med innspillet er ikke et tradisjonelt arealinnspill, men å argumentere for at igangsatte prosesser og prinsipper for utvikling av Strømsø torg/knutepunktsutvikling videreføres, i tråd med overordnede arealstrategier i samfunnsdelen: - høy arealutnyttelse og fortetting ved knutepunkt (samordnet ATP og fortetting i sentrumsområder) - sikre tilstrekkelige og egnede arealer til eksisterende næring tett på knutepunkt - underbygger Drammens mål å utvikle Drammen som regionhovedstad	Rådmannen tar innspillet til orientering. Eventuell detaljering i området må gjøres i reguleringsplan. Her bør vi sette inn bestemmelsesområdet for sentrum av Strømsø og krav om felles planlegging
8	Bragernes mfl.	PLAN-20/03047-113	20/47156-113	Holt Eiendom	Innspillet gjelder for 114/90 mfl. Arealformål i kommuneplanen er bolig. Innspill til kommuneplanen er fortsatt boliger, men med høyere utnyttelse.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Bestemmelser til boligormål er innarbeidet i kommuneplanen.
155	7 Grønland mfl.	PLAN-20/03047-181	20/47156-182	OSLO WORKS AS	Innspillet gjelder "Ambassadeurkvartalet" på Strømsø gbnr 110/538 og 110/141. Arealet er i dag avsatt til sentrumsformål og det er ønsket høyere utnyttelse.	Rådmannen foreslår å opprettholde dagens arealformål som også dekker arealbehovet i innspillet. Endret bruk i området må vurderes i ny reguleringsplan.
36	Generelt	PLAN-20/03047-61	20/47156-61	Seterveien Velforening	Innspill til planprogram og arealdelen. Gjelder forholdet mellom private og kommuneale veier i kommunen.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Kommuneplanen skiller ikke på eierforhold på veier. Innspillet sendes til samferdsel, vei og park (SVP) for nærmere vurdering.
121	5 Konnerud mfl.	PLAN-20/03047-150	20/47156-151	SVENSEDAMMEN BORETTSLAG	Innspillet gjelder på vegne av et område (gbnr 64/163) som omfattes av en gjeldende reguleringsplan for området Jordbrekkskogen, felt A, vedtatt 14.12.1981). Innspillet gjelder ikke endring av arealformål, men at bestemmelsen om U-grad i reguleringsplaner bør overstyres av kommuneplan.	Rådmannen tar innspillet til følge. Det gjøres endringer i kommuneplanbestemmelsen som overstyres U grad.

113	10 Svelvik mfl.	PLAN-20/03047-141	20/47156-142	SVELVIK HANDELSTANDS FORENING	Innspillet gjelder ønske om at Svelvik sentrum blir tema i arbeid med arealdelen, og ønske om aktiv deltagelse i forbindelse med kunnskapsinnhenting knyttet til utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler samt næringsutvikling og næringsarealer.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Drammen kommune er opptatt av bred medvirkning. Det foreslås i kommuneplanen å se på sentrumsområdene i Svelvik på nytt inn mot ny rullering av kommuneplanens arealdel.
	10 Svelvik mfl.	PLAN-20/03047-94	20/47156-94	Nærutvalget	Innspillet gjelder byhus i Svelvik sentrum. Nærutvalget er av den mening at ett byhus vil virke som et levende samlingspunkt og gi innbyggerne lett tilgang til tjenester. Lag og foreninger vil ha ett flott utgangspunkt for videre drift og gi tilbake i form av kultur og tjenester	Rådmannen tar innspillet til orientering. Området er avsatt til sentrumsformål i dag. Arealformålet skal ikke endres. Det er innenfor kommuneplanens avgrensning da mulig å etablere byhus i området dersom det er ønskelig.
134	10 Svelvik mfl.	PLAN-20/03047-164	20/47156-165	SVELVIK HANDELSTANDS FORENING	Innspillet gjelder generelt fokus på sentrumsutvikling i Svelvik. Det ble lagt ned betydelig medvirkning i forbindelse med gjeldende kommuneplan for Svelvik og sentrum var et viktig satningsområde.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Drammen kommune er opptatt av bred medvirkning. Det foreslås i kommuneplanen å se på sentrumsområdene i Svelvik på nytt inn mot ny rullering av kommuneplanens arealdel.
16	10 Svelvik mfl.	PLAN-20/03047-34	20/47156-34	Kai Anton Ibsen Johansen	Innspillet gjelder ønske om økt bussforbindelse og utvidede avgangstider mellom Svelvik og Drammen sentrum.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Kommunen har jevnlig dialog med fylket som er ansvarlig for busstilbudet i kommunen. Det er av høy viktighet for kommunen å styrke busstilbudet, men det er fylket som er ansvarlig for dette.
23	Generelt	PLAN-20/03047-44 + PLAN-20/03047-45	20/47156-44 + 20/47156-45	Martin Styrmoen Moen	Innspillet gjelder problematikk knyttet til å tiltrekke seg innflyttere til kommunen. Innsender mener løsningen på vekstproblemet er en mer differensiert boligpolitikk med mangfold i boligtyper og plasseringer. Det pekes spesifikt på å regulere flere tomter til småhusbebyggelse, og ikke kun fokusere på fortetting og sentrumsutvikling. Innsender viser til 7 mulige utbyggingsområder på arealer avsatt til LNF i dag.	Rådmanen tar innspillet til orientering. Innspillene er ikke innarbeidet i kommuneplanens arealdel men er vist som innspill 150.
	Generelt	PLAN-20/03047-101	20/47156-101	Torill Flyen	Innspillet omfatter behovet for sikring av kulturmiljøer/minner generelt i kommunen, og NB området på Strømsø spesielt.	Rådmannen tar innspillet til følge. NB områder i Drammen sentrum blir del av bestemmelsesområder for kulturmiljøer i kommuneplanen.
40	Generelt	PLAN-20/03047-65	20/47156-65	David Richard Buchmiller	Innspillet gjelder anmodning om at kommunen har et sterkere fokus på bevaring av naturområder og bygger byen innenfra og utover, slik at utbygginger som Knive og Lolland unngås og behov for at det fastsettes klare markagrensener.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Arealstrategien i kommuneplanen har styrket vernet av matjord og grønstruktur. Videre foreslår rådmannen at det ikke tillates bygging utenfor områder avsatt til byggeformål i kommuneplanen. Rådmannen har også bedt formannskapet ta stilling til gjeldende arealreserve i kommuneplanen med henvisning til vern av ubebygde områder. - En tydeligere markagrense har vært diskutert tidligere. Det foreslås ikke markagrense i ny kommuneplanens arealdel.
22	1 Krokstadelva mfl.	PLAN-20/03047-43	20/47156-43	Maria Victoria Christensen Timland	Innspill gjelder et friluftsområde i nærhet til Mikkelsveien i Krokstadelva. Man ønsker at kommunen ser på muligheter for å vedlikeholde friluftsområde sånn at nærmiljøet kan bruke området året rundt. Det pekes på gressklipping, lekeplass, sandkasse, fotballmål, basketballplass og nærmiljøhage som eksempler på tiltak. Området er regulert til friområde og ballplass i gjeldende reguleringsplan.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Dette er et innspill om ønsket tilrettelegging. Kommuneplanen tar ikke stilling til dette. Rådmannen sender innspillet til drift for å vurdere om det kan gjøres tiltak i området i tråd med ønskene fra forslagsstiller.
	5 Konnerud mfl.	PLAN -20/03047-85	20/47156-85	Lars Erik Pettersen	Ønsker et moderne utsiktspunkt ved Haukåstoppen for å motivere til turer og trim i marka. Dagens topp består av en sliten benk og store deler av utsikten er gjengrodd.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Utsiktspunkt på Haukåstoppen er ikke del av arbeidet med kommuneplanens arealdel, men mer et spørsmål om drift. Innspillet sendes til de som jobber med drift.

143	5 Konnerud mfl.	PLAN-20/03047-169	20/47156-170	Tove Fjeringstad	Innspillet gjelder ønske om å opphevelse av planene som innebærer forlengelse av Hagbart Kyllands vei til Stubberudveien på Konnerud.	Rådmannen anbefaler å ikke ta innspillet til følge. Rekkefølgekravene om adkomst til Konnerud og Hagbart Kyllandsvei opprettholdes i ny kommuneplan.
61	7 Grønland mfl.	PLAN-20/03047-87	20/47156-87	Anders Wengen	Innspillet gjelder ønske om at kommunen rydder opp i gamle og ikke relevante reguleringsplaner som gir innbyggerne store kostnader i forbindelse med søknader om dispensasjoner. Innspillet gjelder mer spesifikt området Tangen, men det vises også til kommunen i sin helhet.	Rådmannen anbefaler å ta innspillet til følge. Kommunen er i gang med kartleggingen av eldre planer som skal oppheves.
	7 Grønland mfl.	PLAN-20/03047-100	20/47156-100	Torill Flyen	Innspillet omfatter ønske om helhetlig trafikkplan for bydel 7. Innspillet tar også for seg flere samferdselsspørsmål og forslag til tiltak for bla. trafikksikkerhet, beboerparkering i nærhet til togstasjonen, buss for tog og regulering av små elektriske kjøretøy.	Rådmannen tar innspillet til følge. Det foreslås bestemmelser som skal ivareta behovet for trafikkanalyser i nye planer. Rådmannen oversender videre innspillet til SVP for nærmere vurdering av behov.
139	8 Bragernes mfl.	PLAN-20/03047-165	20/47156-166	Nina Widerøe	Innspillet gjelder ønske om økt utnyttelse av eiendommene Sundgata 13-1, gbnr. 114/964, 966, 968 og 969 i et område innenfor sentrumsplanen. Området er avsatt til boligbebyggelse i gjeldende kommuneplan og ønsket formål er boliabebyggelse.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Det er foreslått bestemmelser til formål bolig.
154	8 Bragernes mfl.	PLAN-20/03047-178 + PLAN-20/03047-180	20/47156-179 + 20/47156-181	Birgit Rusten	Innspillet gjelder bekymring for at parkeringer ved "Gropa" forsvinner i Øvre Storgate. Det foreslås boligsoneparkering i området.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Det skal utarbeides en ny parkeringsnorm for kommunen som er del av kommuneplanen. Direkte spørsmål om Øvre storgate og boligsoneparkering svares direkte ut av SVP.
52	9 Nesbygda mfl.	PLAN-20/03047-78	20/47156-78	Per Inge Haugan	Det er ønskelig med en bedre og kortere gangforbindelse mellom Kniveåsen området og Åskollen.	Rådmannen tar innspillet til orientering. Mye areal mellom Knive og Åskollen er LNF og det er mulig å sikre turveier i disse områdene. I tillegg ligger det i ny sykkelplan rom for gang- og sykkelvei langs Svelvikveien.
88	10 Svelvik mfl.	PLAN-20/03047-114	20/47156-114	Erland Borgen m.fl	Innspill til planprogrammet.	Innspill til planprogrammet. Merknaden ble svart ut der. Se sak endelig vedtatt planprogram

Sak 20/47156-74

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato:

08.09.2021

Vår ref:

2021/19709

Deres dato:

22.06.2021

Deres ref:

20/03047

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Agnes Nygaard Andenæs, 32 26 68 12

Drammen - Innspill til varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel 2022 - 2040

Vi viser til deres oversendelse datert 22. juni 2021.

Bakgrunn

Drammen kommune legger forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel ut på høring, samtidig som de varsler oppstart av kommuneplanens arealdel for 2022-2040. Forslag til samfunnsdelen er parallelt ute til offentlig ettersyn. Med utgangspunkt i samfunnsdelens visjon og mål, legges følgende fokusområder til grunn for planarbeidet med arealdelen:

- Samordnet areal- og transportplanlegging og samferdsel
- Utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler
- Bolig og boligbygging
- Næringsutvikling og næringsarealer
- Grøntarealer og natur

Planprogrammet legger opp til å bygge videre på igangsatte strategier og overordnede prinsipper som blant annet å bygge «innenfra og ut», flerkjernet stedsutvikling, satsing på miljøvennlige transportsystemer og prinsipper for vern. Evnen til å tåle klimaendringer skal også styrkes.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens (pbl.) formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Statsforvalterens innspill

Vi anser det som positivt at kommunen først har valgt å revidere samfunnsdelen, slik at denne danner grunnlaget og gir føringer for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Planprogrammet fremstår tett bundet opp mot samfunnsdelen, og som et målrettet og oversiktlig dokument.

Vi gjør oppmerksom på at det har kommet følgende nye føringer/strategier av relevans for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)
- [Nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi](#) (2021)
- [Oppdatert nasjonal jordvernstrategi og forsterket jordvernmål](#) (2021)
- [Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø](#) (M-1941)

Til det videre planarbeidet vil vi også understreke viktigheten av å ha gode silingskriterier for arealinnsfellene.

Vi har følgende konkrete merknader knyttet til nasjonale og viktige regionale interesser:

Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Kommunen viser til at de skal prioritere å utvikle Drammen som regionhovedstad, og sikre utvikling i Mjøndalen/Krokstadelva og Svelvik som mindre by- og sentrumsområder. Vi ser at sammenslåingen av de tre arealdelene kan medføre utfordringer med å få til en styrt utvikling med hovedvekt på Drammen. Vi anser det derfor som viktig at dagens kapasitet i de kommunale planene blir grundig utredet og at eventuelle nye områder blir begrunnet i forventet vekst og kapasitet i gjeldende planer. Vi forventer at det i arealdelen defineres en langsiktig avgrensning av de prioriterte vekstområdene.

Planprogrammet legger opp til å redusere klimagassutslipp, utvikle kompakte tettsteder, og konsentrere framtidig utbygging rundt kollektivknutepunkt. Dette for at innbyggernes daglige gjøremål i størst mulig grad kan skje med kollektivtrafikk, sykkel og gange, og for å ta vare på dyrket mark og grønne områder. Dette vil videre være grunnleggende for å nå nullvekstmålet i personbiltransport. Vi anser dette som i tråd med statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, samt statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP).

I henhold til SPR-BATP skal planlegging bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Dette oppnås nettopp ved å fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, der transportbehovet blir redusert og det blir tilrettelagt for klima- og miljøvennlige transportformer. Vi minner om at alle beslutninger om lokalisering og utforming av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester påvirker energiforbruk og utslipp i lang tid fremover. Vi viser i den sammenheng til at arbeidsplasser og næring skal lokaliseres etter ABC-prinsippet, jf. regional plan for areal og transport i Buskerud.

Boligsosiale hensyn

Vi er opptatt av at boligsosiale hensyn ivaretas i kommunens samfunns- og arealplanlegging. Det boligsosiale arbeidet bør ses i sammenheng med den generelle boligpolitikken og by- og tettstedsutviklingen. Vi anser det som svært positivt at kommunen legger opp til et mangfoldig, attraktivt og tilrettelagt botilbud som bidrar både til å tiltrekke nye innbyggere, og muliggjør å kunne bo i nrområdet sitt så lenge som mulig.

Vi oppfordrer til samhandling på tvers av sektorer. Samhandling på områder som helhetlig planarbeid, boligutvikling og boligsosialt arbeid kan gi et bedre boligtilbud for vanskeligstilte. Det vil også bidra til at utsatte barn og unge får et helhetlig tjenestetilbud og redusere fremtidige levekårsutfordringer. Ved å jobbe med bolig og velferd i alle ledd av planleggingen, kan kommunen tilrettelegge for nok boliger til alle i gode bomiljø, trygg etablering i eid eller leid bolig,

og stabile boforhold som fremmer velferd og deltakelse. Vi viser i denne sammenheng til innsatsområdene i [nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken](#), *Alle trenger et trygt hjem* (2021–2024), og de boligpolitiske målene i kapittel 4 i [nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#) (2019–2023).

Barn og unge, medvirkning og levekår

Vi viser til rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Der presiseres det at kommuner skal organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer frem og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta. Vi er dermed positive til at kommunen vil sikre aktiv medvirkning fra barn og unge.

Videre ber vi kommunen om å foreta en samlet vurdering av barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet. Ved gjennomgang av bestemmelser og retningslinjer må det innarbeides bestemmelser som sikrer tilstrekkelig arealer til barn og unge. Videre må det også sikres at arealer som skal benyttes av barn og unge er sikret mot støy, forurensing, trafikkfare og annen helsefare.

Universell utforming

Planprogrammet fremhever universell utforming og tilgjengelighet som et viktig utredningstema for planarbeidet. Arealplanleggingen må bidra til å motvirke og forebygge utenforskap og ulikheter i helse, oppvekst og levekår. Universell utforming og et integrerende samfunn for alle er viktig. Dette innebærer at kommunen i sitt arbeid med arealdelen må vurdere om universell utforming er ivarettatt. Dette vil være fysiske hindringer, språk, syn, hørsel, miljøhemming, bevegelse og psykisk helse. All arealbruk skal i hovedsak være slik at områder og bebyggelse kan brukes av alle i så stor utstrekning som mulig, jf. pbl. § 11-9. Arealdisponering, lokalisering og detaljutføring er eksempler på virkemidler som kan støtte opp om best mulig kvalitet og universell utforming for områder og bebyggelse.

Landbruk

Drammen har store sammenhengende landbruksområder med svært verdifull jord og et gunstig klima for produksjon av matkorn, grønnsaker, frukt og bær. Det er et politisk mål å sikre matproduserende areal til fremtidige generasjoner. Stortinget har vedtatt en nasjonal jordvernstrategi som gir viktige føringer for langsiktig arealbruk og for å få til en kraftig reduksjon i årlig omdisponering av de mest verdifulle jordbruksarealene. Også dyrkbar jord skal tas vare på, og må vurderes ut fra samme prinsipper. Jordloven §§ 8 og 9 sier at all jord skal drives, og at dyrket jord ikke må brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon.

Kommunen har i sin planlegging et særlig ansvar for å bidra til å følge opp nasjonal jordvernstrategi. Alternativer til utbygging på dyrket og dyrkbar jord skal vurderes og vektlegges i arealplanleggingen. Omdisponering av jordbruksareal til boligutbygging må unngås. Jordvernet handler om å unngå omdisponering og sikre dyrket mark for framtidig matproduksjon. I dette perspektivet kan omdisponering og nedbygging av viktige jordbruksareal være en kortsiktig løsning. Ved omdisponering av dyrket og dyrkbar mark må samfunnsnyttene være store. I tillegg må det være vurdert fortetting, ombygging eller alternative lokaliseringer.

Det må også vurderes om utbygging legger press på jordbruksareal ved at det fragmenterer og splitter opp helhetlige og verdifulle jordbruksområder. Kunnskap om jordkvalitet må ligge til grunn ved verdisetning av områder. Dersom man ikke unngår omdisponering må det sees etter avbøtende tiltak og evt. tilbakeføring/jordflytting, for eksempel matjordplan. I den forbindelse vil vi understreke at jordvern i all hovedsak innebærer å unngå omdisponering av eksisterende jordbruksarealer, og at flytting av matjord vil kunne være et avbøtende tiltak kun i tilfeller hvor

jordvernet etter en totalvurdering må vike for andre tunge samfunnsinteresser.

Vi anbefaler at kommunen gjennom sin arealplanlegging fastsetter en langsiktig avgrensning av det enkelte tettsteds vekstområde mot dyrket mark og samtidig avklarer utbyggingsretning. Det bør i den forbindelse også vurderes om det bør innføres byggegrense (buffersone) mot dyrket mark for å dempe konflikt mellom ulike brukerinteresser typisk knyttet til støy, støv og lukt fra jordbruket.

Vi vi også sterkt oppfordre kommunen til å foreta en kritisk gjennomgang av eksisterende, ubebygde, arealer som ligger på dyrket mark.

Naturmangfold

Innen temaet grøntarealer og natur gjengis en lang rekke mål og strategier, mens utfordringsbildet i kommunen blir beskrevet i generelle termer. Vi forutsetter at dette konkretiseres gjennom konsekvensutredningen.

Store deler av kommunen har i nyere tid vært naturkartlagt iht. Miljødirektoratets instruks «Natur i Norge». Arealer i tidligere Svelvik kommune er i mindre grad kartlagt i nyere tid. Vi understreker at beslutninger skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag eller føre-var-prinsippet, og at det gjennom konsekvensutredningene må gjøres konkrete vurderinger av kunnskapsgrunnlaget. Både kunnskapen om naturmangfoldet som kan bli berørt, og kunnskapen om virkningene av tiltakene på dette naturmangfoldet skal vurderes.

Bruk av utbyggingsgrenser blir nevnt i planprogrammet som et aktuelt utredningsteama. Slike grenser kan bidra til å etablere langsiktig og forutsigbart vern av naturen, særlig rundt vekstprioriterte områder. I arbeidet med slik avgrensning er det viktig å sikre innbyggerne tilgang til attraktive friluftsområder som tåler den økte belastningen som veksten fører med seg. Enkelte naturtyper og arter kan være sårbare for slitasje og forstyrrelser fra friluftsliv, og vi ser økende utfordringer knyttet til dette i befolkningstette områder og rundt populære utfluktsmål.

For å oppnå planprogrammets mål om å hindre nedbygging av grønne områder og matjord, vil vi oppfordre kommunen til å sette en streng utbyggingsgrense («grønn strek»). Vi vil også oppfordre kommunen til å vurdere å tilbakeføre urealiserte arealer for byggeformål i kommuneplanen til områder med landbruk-, natur- og friluftformål.

Vi vil videre anbefale kommunen å utarbeide arealregnskap. Vern av dyrka mark, karbonrike areal og naturfarer (skred og flom) begrenser også tilgjengelig byggegrunn i kommunen, og skaper behov for fortetting og gjenbruk av utbygde arealer. Arealregnskap er vurdert som en av de viktigste virkemidlene kommunen har for å forvalte blant annet naturmangfoldet på en bærekraftig måte. Arealendringer er største årsak til tap av biologisk mangfold, globalt og nasjonalt/lokalt. Norge har forpliktet seg til FNs bærekraftsmål, som blant annet sier at en skal redusere ødeleggelse av habitat og stanse tap av biologisk mangfold. Tap av natur er ikke noe som kun skjer internasjonalt eller på overordnet nivå, men også i den enkelte kommune i form av nedbygging av natur. Vi viser til Rambøll sin [rapport](#) på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert juni 2020, som tar for seg kartlegging av praksis rundt bruk av arealregnskap i kommuneplan.

Vannmiljø

Kommuneplanens arealdel skal ivareta naturmiljøet i og langs vassdragene, sikre friluftinteresser og hindre arealbruk og tiltak som fører til at miljømålene for vannkvalitet ikke nås eller at miljøtilstanden blir forringet.

Forslaget til planprogram nevner sentrale overordnede føringer som FNs 17 bærekraftsmål som også har betydning for vannmiljø, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og Statsforvalterens forventningsbrev for 2021, datert 28. januar 2021, med føringer for kommunenes arealplanlegging der strandsone, vassdrag og vannkvalitet er tema.

I forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) § 4 står det at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Vannforskriften er fulgt opp gjennom regionale vannforvaltningsplaner som fastsetter konkrete miljømål. Ifølge vannforskriften § 29 skal regionale vannforvaltningsplaner legges til grunn for kommunenes planlegging og virksomhet og bør nevnes i planprogrammet under regionale planer. I forslaget er det vist til regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken vannregion som er under utarbeidelse. Inntil den er vedtatt gjelder den regionale planen for Vest-Viken. Vi minner om at en mindre del av Drammen kommune omfattes av regional vannforvaltningsplan for Vestfold og Telemark vannregion.

Vi viser til at om lag en tredel av vannforekomstene i Drammen kommune ikke oppnår miljømålene i dag. I Regjeringens nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av regionale vannforvaltningsplaner, brev av 19. mars 2019, står det at kommunens arealplanlegging er svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Gjennom arealplanleggingen må kommunen ta nødvendige hensyn til vannmiljøet og de miljømålene som er fastsatt. Dette er forhold som må belyses og ivaretas gjennom arealdelen.

Vannmiljø er i forslag til planprogram nevnt under miljøkvalitet som et viktig forhold og utredningstema, og under eksisterende kunnskapsgrunnlag er det vist til databasene Vann-Nett og Vannmiljø. Vi anbefaler at vannmiljø som tema i konsekvensutredningene konkretiseres i planprogrammet. Vi viser til at planlegging for nye inngrep og ny aktivitet må vurderes etter vannforskriften § 12 dersom dette kan gi påvirkninger som fører til en varig forringelse av tilstanden i vannforekomsten eller gjør det vanskeligere å oppnå miljømålene. Det fremkommer av Klima- og miljødepartementets [Nye presiseringer om bruk av vannforskriftens § 12 \(vannportalen.no\)](https://vannportalen.no) at det skal vurderes konkret om § 12 kommer til anvendelse ved utarbeidelse og behandling av kommuneplan. For planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriften § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning.

Vi ber om at kommunen fastsetter tilstrekkelige overordnede føringer og bestemmelser om at det i videre plan- og byggesaksarbeid skal redegjøres for hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden til en vannforekomst, og at dette må veies opp mot miljømålet til vannforekomsten.

Drammen kommune har verdifullt naturmangfold knyttet til vann og vassdrag, for eksempel laks, sjøørret, edelkreps samt elvemusling som er sårbar for forurensning og sedimentasjon. Det er også dammer med amfibier. Videre er det verdifullt marint naturmangfold som må ivaretas i arealforvaltningen. Det er derfor viktig at det i forslaget til planprogram står at kartlegging og verdisetting av kommunens naturmangfold på land og i sjøen er en aktuell problemstilling som grunnlag for utredninger. Vi ber om at det tydeliggjøres at slike utredninger også skal omfatte naturmangfold i ferskvann. Verdifulle områder for naturmangfold, som for eksempel knyttet til vassdrag og sjø med tilliggende arealer må sikres mot uheldige inngrep i arealdelen gjennom arealformål med bestemmelser og hensynssoner, slik som for eksempel bløtbunnsområder og ålegrasenger.

I forslaget til planprogram er regjeringens *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et attraktivt friluftsliv* nevnt under eksisterende kunnskapsgrunnlag. I tiltaksplanen står det at kommuneplanens arealdel er kommunenes viktigste verktøy for styring av arealbruken og avveie bærekraftig bruk og bevaring av arealer i og langs Oslofjorden. Innsatsområder og tiltak knyttet til ivaretagelse av sårbare arter, utvalgte naturtyper og restaurering av naturverdier er også omtalt. Et av tiltakene er at Fiskeridirektoratet i samarbeid med kommunene skal etablere minst ett fredningsområde for hummer i hver kommune.

Gjennom arealdelen fastsettes viktige bestemmelser om byggeforbud langs sjø og vassdrag, jfr. pbl § 1-8. Kommunen skal vurdere byggegrensene langs vassdrag ut fra en differensiert forvaltning som tar utgangspunkt i vassdragsverdier, brukerinteresser og arealbruk. Bredden på sonene må vurderes konkret ut fra vassdragets karakter, interesser som skal ivaretas, og hvilke forhold som forbyr. Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag er nevnt som en nasjonal føring i forslaget til planprogram og må legges til grunn for fastsetting av byggeforbudet i deler av kommunen. Her skal det legges særlig vekt på å unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminne og kulturmiljø.

Det er viktig å ivareta kantvegetasjonen langs vassdragene. Tap av kantvegetasjon er en utfordring som fører til økt avrenning av næringssalter, økt fare for elveerosjon, degradert habitatkvalitet for vannlevende organismer og reduksjon i biologisk mangfold langs vassdragene. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jfr. vannressursloven § 11, og ved eventuell fjerning av vegetasjon i kantsoner skal Statsforvalteren vurdere om det kreves en tillatelse. Vi viser også til [veileder fra NVE](#). Vannressursloven § 11 og plan- og bygningsloven pbl § 11-11 nr. 5 gir kommunen mulighet til å fastsette bestemmelser for å sikre eller opprettholde kantvegetasjon langs vassdragene utover minimumskravene i vannressursloven, blant annet ved å fastsette minimumsbredde på kantvegetasjon.

Strandsoneforvaltning

Drammen kommune har større strandsonearealer mot sjø, hvorav en stor andel som ligger i Svelvik. Svelvik er en tidligere del av Vestfold fylke, hvor langsiktig forvaltning og ivaretagelse av kystsonen har vært et sentralt tema for den regionale/lokale arealplanleggingen. I det videre planarbeidet vil vi derfor oppfordre kommunen til å se hen til regional plan for kystsonen i Vestfold, og de erfaringene rundt kystsoneproblematikk/-forvaltning man har gjort seg der. Vi vil også oppfordre kommunen til å videreføre inntegningen av byggegrense mot sjø i arealkartet, slik gjeldende arealdel for Svelvik har i dag.

Avløp og overvannshåndtering

Arealforvaltningen må ses i sammenheng med avløpsinfrastrukturens kvalitet og kapasitet. Klimaendringer, arealendringer og befolkningsvekst øker belastningen på denne infrastrukturen. Flere vannforekomster i kommunen er påvirket av avløpsvann. Nye utbygginger skal ikke skje i områder uten tilstrekkelig kapasitet på avløpsnett, eller på bekostning av tiltak satt i verk for å sikre at kommunen driver i tråd med krav for avløp gitt i eller i medhold av lov. I Regjeringens brev av 19. mars 2019 med nasjonale føringer til vannregionmyndighetene gis blant annet føringer til kommunene som sektormyndighet for avløp.

Vi viser til vår tilbakemelding den 27. mai 2021 til Drammen kommune på egenkontrollrapportering for avløpssektoren for 2020, der vi presiserer at kommunen ikke kan gi tillatelser til nye påslipp til Muusøya og Mjøndalen renseanlegg, private eller bedrifter, da dette vil regnes som forsettlig brudd på tillatelsen på avløpssektoren. Rapporteringen viser at kommunen har renseanlegg som er overbelastet eller er tett opp til det renseanleggene er dimensjonert til å

ta imot og rense. Muusøya og Mjøndalen renseanlegg klarer ikke sine rensekrav og har alvorlig gjentakende avvik.

Drammen kommune har i dag store overløpsutslipp på avløpsnettet der en betydelig andel av urensset avløpsvann forsvinner urensset ut til resipient før det når fram til avløpsrenseanleggene.

Plan- og bygningsloven § 27-2 stiller krav til at avløp skal være sikret og i samsvar med forurensningsloven før opprettelse eller endring av eiendom til bebyggelse. Vi ber om at forslaget til planprogram blir tydeligere på at kapasitet og kvalitet på avløpsinfrastruktur skal være viktige utredningstema i vurderingen av eksisterende og nye utbyggingsområder. Rekkefølgekrav vil være et viktig virkemiddel i den forbindelse.

Klimaendringer og utbygging med harde flater fører til utfordringer for vannmiljøet, blant annet økte mengder overvann og fremmedvann til avløpsanlegg, økt erosjon, flom, skred og behov for forebyggende og avbøtende tiltak. Lokale løsninger med sammenhengende grønnstruktur og åpne vannveier i og rundt tettstedene kan dempe effektene av klimaendringer, redusere forurensninger og samtidig bidra til naturmangfold og opplevelser. Klimatilpasning og overvannshåndtering er omtalt flere steder i forslaget til planprogram. Under fokusområde grøntarealer og natur står det at viktige temaer for arbeidet med arealdelen er hvordan naturbaserte løsninger, blant annet i form av naturlig overvannshåndtering kan bidra til å ta klimahensyn i arealplanleggingen. Vi viser også til strategien i samfunnsdelen om å åpne bekkeløp.

Vi ber om at arealdelen gjennom planbestemmelser og retningslinjer fastsetter tilstrekkelige føringer om lokal håndtering av overvann gjennom naturbaserte løsninger i videre arealplanlegging og byggesaksbehandling. Dette gjelder også bestemmelser om å vurdere gjenåpning og restaurering av bekker og bestemmelser for å hindre nye bekkelukkinger. NVE har ute på høring et forslag til rettleider for håndtering av overvann i arealplaner som kan gi nyttig informasjon.

Samfunnssikkerhet og klimatilpasning

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-3 skal planmyndigheten ved utarbeidelse av planer for utbygging påse at det utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for planområdet. ROS-analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Kommunen har selv et ansvar for å kvalitetssikre og godkjenne analyser i henhold til Sivilbeskyttelsesloven, forskrift om kommunal beredskapsplikt og plan og bygningsloven.

Det er positivt at kommunen selv skriver at de skal bruke funn fra kommunenes helhetlige ROS-analyse som grunnlag for ROS-analysen som skal utarbeides til kommuneplanens arealdel. Vi ønsker å informere om at en ren sjekklister uten beskrivelser og vurderinger ikke er å anse som en ROS-analyse. Det må foretas vurderinger av sannsynligheter og konsekvenser med beskrivelser. ROS-analysen må inneholde vurderinger av både eksisterende risikoer knyttet til arealene i seg selv og hvordan en utbygging vil kunne påvirke risikobildet. ROS-analysen må også inneholde en referanseliste slik at informasjon kan kvalitetssikres og etterprøves ved behov.

Det er også viktig at det foretas vurderinger av hvordan klimaendringer kan påvirke tiltak, samt om det må tas spesielle hensyn som må innarbeides i planbestemmelser, i plankart som hensynssoner med tilhørende bestemmelser, eller som arealformål. Naturfarer som eksempelvis flom, skred og skogbrann, kan ha betydning for risikobildet tilknyttet arealdisponering. Det er også relevant å vurdere eventuelle virksomhetsbaserte risikoer som kan påvirke arealbruk, som

eksempelvis ulykker, utslipp tilknyttet industri og brann. ROS-analysen må også samsvare med konsekvensutredningen. ROS-analysen bør utarbeides med bakgrunn i DSBS veileder «samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» fra 2017.

Som kunnskapsgrunnlag oppfordrer vi kommunen til å bruke det følgende:

- Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (DSB, 2017)
- Klimahjelperen (DSB, 2015)
- Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling (KMD, 2018)
- Byggteknisk forskrift (TEK17)
- DSBs kunnskapsbank med tilhørende kartløsninger
- Veileder om sikkerheten rundt storulykkevirkosomheter (DSB, 2016)
- NVEs veiledere om flom og skred, samt NVEs kartløsninger
- Klimatilpasning.no

Vi viser til at plansystemet er et av kommunens viktigste verktøy for å arbeide med klimarisiko, fordi det meste av kommunens virksomhet har en forbindelse til planlegging. Vurderinger og håndtering av klimarisiko, slik som klimatilpasning og arbeid med utslippsreduksjoner, anser vi derfor som svært positivt at vil være sentralt i planarbeidet. I arealdelen kan kommunen sette av arealer som kan være egnet til grønn næringsutvikling og ta vare på arealer som er viktig for å ivareta karbonlagring og naturmangfold. Samtidig må kommunen i arealdelen sørge for at nye utbyggingsområder ikke bidrar til økt sårbarhet for klimaendringer, for eksempel ved å tillate utbygging i områder med fare for skred og flom, eller bygge ned natur som er spesielt sårbar for klimaendringer. Arealdelen er også et virkemiddel for å redusere utslipp av klimagasser, og kan slik bidra til å redusere overgangsrisiko.

Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets rapport [Klimarisiko i kommunene](#), om hvordan arbeidet med klimarisiko i kommunene kan styrkes.

Forurensning og nærmiljølemper

Når kommunen regulerer et område i plan så anser vi det som viktig at det samtidig ivaretas lokale miljøhensyn. Forhold av lokal miljøinteresse vil eksempelvis være støy, støv, trafikkhensyn og åpnings- eller driftstider for virksomhetene som holder til på området. Vi viser her til Miljødirektoratets veileder [Miljøhensyn i arealplanlegging](#).

Utvikling av boligområder i kommunen må sees i sammenheng med industri, avfalls- og anleggsvirksomhet, samt motor- og skytebaner. Støygrenser kan fastsettes i detaljreguleringsplaner, men det er lite hensiktsmessig å opprette bebyggelse stadig nærmere støyende virksomheter. Dette vil skape konflikt mellom naboer og virksomheter som kan være viktige arbeidsplasser for folk, og gjerne også har en viktig samfunnsoppgave.

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet, og har ansvar for å sikre at kravene i forurensningsforskriftens kapittel 7 oppfylles. Kommunen skal ha oversikt over forurensningssituasjonen i kommunen, og ved fare for overskridelser av grenseverdiene i § 7-6, skal kommunen påse at det utarbeides en tiltaksutredning. Dette gjelder selv om forurensningen stammer fra en kilde med en annen anleggseier enn kommunen. Det skal kunne dokumenteres at tiltakene i tiltaksutredningen samlet sett vil være tilstrekkelig for å sikre at grenseverdiene i § 7-6 overholdes. Kommunen har anledning til å pålegge den ansvarlige for forurensningen gjennomføring av plikter i forurensningsforskriften kapittel 7 knyttet til måling, beregning, tiltaksutredning og varsling.

I retningslinje T-1520 er det gitt anbefalinger om hvordan lokal luftkvalitet bør hensyntas i

kommunal arealplanlegging. Retningslinjen fraråder at områder som havner inn under rød sone benyttes til følsomt bruksformål som boliger eller helseinstitusjoner. Nedre terskelverdi for rød sone er sammenfallende med grenseverdiene i forurensningsforskriften, men retningslinjene er likevel strengere enn forskriften i form at grensen for rød sone tillater færre overskridelser av PM₁₀ (som timesmiddel) per år, dvs 7 ganger/år (30 ganger/år i forurensningsforskriften). I motsetning til retningslinje T-1520 (som er anbefalinger), er bestemmelsene og grenseverdiene i forurensningsforskriften kap. 7 juridisk bindende.

Varslede endringer i regelverket

Miljødirektoratet har i samarbeid med Vegdirektoratet, Folkehelseinstituttet og Meteorologisk institutt utredet om grenseverdiene for svevestøv, PM₁₀ og PM_{2,5}, bør endres. Dette har resultert i at Miljødirektoratet, Vegdirektoratet og Folkehelseinstituttet har kommet med anbefalinger om innstramninger i grenseverdiene for svevestøv.

Dersom de foreslåtte endringene vedtas (i henhold til anbefalingene som er gitt i rapport M-1669, Grenseverdier for svevestøv - Forslag til reviderte grenseverdier for PM₁₀ og PM_{2,5}), vil de nye grenseverdiene for PM₁₀ og PM_{2,5} som årsmiddelverdier reduseres til henholdsvis 20 µg/m³ og 10µg/m³ fra og med. 1. januar 2022.

Håndtering av ikke-forurensede jord- og steinmasser

Vi viser til vårt innspill til høring av samfunnsdelen, der vi tar opp utfordringene med overskuddsmasser ved større bygge- og infrastrukturprosjekter. Da det er et generelt problem med masseoverskudd i vår region, er det viktig at masseforvaltning blir et prioritert tema i kommunens samfunns- og arealplanlegging. For å sikre god utnytting av ressurser, er det satt nasjonale mål om å gjenvinne mest mulig og dermed redusere overskudd av masser. Dette er også viktig for å sikre miljømessig bærekraftig arealforvaltning og redusere klimautslipp og forurensningsfare.

Ved å avsette områder i kommunens arealplan for håndtering av overskuddsmasser, enten for mellomlagring for senere gjenvinning eller for sluttdisponering av masser (avfallsanlegg/deponi), kan kommunen skape økt forutsigbarhet ved utbygginger og redusere arealkonflikter.

Massedepони/avfallsdeponi

Dersom det planlegges for nye områder for permanent disponering av ikke-forurensede jord- og steinmasser er det svært viktig at kommunen gjør en egnethetsvurdering av arealet med hensyn til, naturmangfold, jordvern, matproduksjon, kulturlandskap, friluftsliv, klimautslipp, forurensningsfare og områdestabilitet. Faren for erosjon og avrenning er stor ved oppfylling av masser. Naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12 skal legges til grunn i alle vedtak.

Det er viktig at det fremkommer hva slags type håndtering det er avsatt arealer for, om det er et avfallsdeponi etter avfallsforskriften kap. 9, eller anlegg for permanent disponering av ikke-forurensede jord- og steinmasser som faller utenfor deponiregelverket (unntak i § 9-2). Det bør fremgå tydelig hvilke typer masser som er tiltenkt å skulle kunne deponeres (deponikategori jf. avfallsforskriften § 9-5) på de avsatte områdene, og vi forutsetter at det er tilstrekkelig utredet at oppfyllingen er akseptabel med tanke på fyllingsstabilitet. Det er viktig at det kreves detaljregulering før bruk av de avsatte områdene for massedisponering, der blant annet endelig terrenghøyde reguleres inn.

Drammen har per i dag ett registrerte anlegg for sluttbehandling i deponi, dette er Lindum AS avd. Drammen med deponi for ordinært avfall. Det er registret ett nedlagt deponi i kommunen (Mile avfallsdeponi). Det er i Grunnforurensningsdatabasen registrert flere nedlagte deponier i

kommunen, og Miljødirektoratet anbefaler generelt at det ikke bygges boliger, sosial infrastruktur (barnehager, skoler og helse- og velferdsbygg) eller næringsbygg (f.eks. kontorer, industri, lager) på nedlagte deponier hvor det er gassdannelse eller i randsonen til disse deponiene, se veileder [M-1780](#). Det er derfor viktig at kommunen har kontroll på dette dersom det planlegges bebyggelse på disse områdene.

Ellers viser vi til kommunens ansvar som planmyndighet, jf. [Statsforvalterens forventningsbrev for 2021](#), datert 28. januar 2021, og tilhørende [vedlegg med forventninger til kommunal arealplanlegging](#). Vi anbefaler også nettsidene www.planlegging.no og www.miljøstatus.no.

Vi ser frem til å følge planarbeidet med kommuneplanens arealdel for Drammen kommune, og ber om å bli holdt orientert videre.

Med hilsen

Brede Kihle
seniorrådgiver

Agnes Nygaard Andenæs
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandlere:

Karianne Madhavi Klingenberg (samfunnssikkerhet og beredskap), 69 24 75 08
Lise Økland (vannmiljø og forurensning), 32 26 68 04
Ellen Kristine Keilen (industri, forurensning og avfall), 32 26 69 13
Karsten Butenschøn (naturforvaltning), 69 24 71 08
Ståhle Bakstad (landbruk), 22 00 36 98

Kopi til:

Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Vår ref.: 426080/2021 - 2021/42114
Deres ref.: PLAN-20/03047
Dato: 28.06.2021

Drammen kommune - Kommuneplanens arealdel 2022-2040 - Høringsuttalelse til varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram

Vi viser til møte i regionalt planforum 22.06.2021 og brev av 22.06.2021 med varsel om oppstart av kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040. Samtidig legges forslag til planprogram ut til høring.

Forslag til planprogram er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern og prosessmyndighet etter vannforskriften. Viken fylkeskommune har følgende merknader til varselet:

Om planarbeidet

Drammen kommune er en ny kommune bestående av de gamle kommunene Drammen, Nedre Eiker og Svelvik. Kommunesammenslåingen medfører et behov for en ny felles kommuneplan for å planlegge for en helhetlig utvikling. Kommuneplanens arealdel er kommunens overordnede plan for fremtidig arealdisponering, og bygger på føringer og strategier i kommuneplanens samfunnsdel for Drammen kommune 2021-2040. Samfunnsdelen er på høring frem til 15.09.2021. Både arealdelen og samfunnsdelen har lagt FNs bærekraftsmål til grunn, noe som vil være retningsgivende for videre planarbeid i kommunen.

Merknader

Drammen kommune har utarbeidet et oversiktlig og godt planprogram, som viser hvordan kommunen skal utarbeide og behandle den nye arealdelen. Drammen kommune har tatt utgangspunkt i arealstrategien i samfunnsdelen som er på høring. Det er positivt at kommunen legger opp til en tydelig sammenheng mellom samfunnsutvikling og arealutvikling. Planprogrammet viser hvilken retning kommunen ønsker å utvikle seg i, og hvilke utfordringer og problemstillinger som må tas tak i for å nå målsettinger. Dette danner et godt grunnlag for videre arbeid med arealdelen.

Planperiode

Planperioden er satt til 2022 - 2040 for både arealdelen og samfunnsdelen. For arealdelen blir en planperiode frem til 2040 for lang. Utviklingen i en kommune går raskt og det er usikkert hvor stor befolkningsveksten blir i årene som kommer. Det trenger ikke å være sammenheng

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

mellom planperioden til arealdelen og i samfunnsdelen. Vi anbefaler at planperioden til arealdelen reduseres til 12 år.

Medvirkningsprosess

Arbeidet med medvirkning for arealdelen bygger på den parallelle medvirkningsprosessen for samfunnsdelen. Drammen har lagt opp til en bred medvirkningsprosess med sikte på å involvere ulike aktører og befolkningsgrupper. Det har blitt tatt i bruk flere forskjellige medvirkningsaktiviteter som innbyggersamtaler, gjestebud, podcast, m.m. Det er positivt da ulike aktiviteter ofte involverer ulike befolkningsgrupper.

Fylkeskommunen skal ivareta barn og unges hensyn, og vil følge opp dette ved høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel. Det er bra at Drammen kommune ønsker å tilrettelegge for aktiv medvirkning for barn og unge. Tidligere barnetråkk er et godt kunnskapsgrunnlag, men kommunen bør også vurdere å gjennomføre en ny registrering dersom det har gått en stund siden forrige registrering.

Sosial ulikhet og sosial bærekraft

Både FNs bærekraftsmål og det nasjonale folkehelsearbeidet har en sentral målsetting om å jobbe for redusert ulikhet i befolkningen. Sammenlikner man grupper i samfunnet vil man finne systematiske forskjeller i helse, levealder, levevaner og bruken av helsetjenester. Jo lengre utdanning og høyere inntekt en gruppe har, jo høyere andel av gruppens «medlemmer» har god helse og høy levealder.

En utjevning av de sosiale helseforskjellene innebærer derfor et stort potensial for bedring av folkehelsen i kommunen. Utjevning av sosiale helseforskjeller er ikke et tema som nevnes særskilt i kommuneplanens samfunnsdel eller forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel. Samfunnsdelen har likevel søkelys på svært viktige tema som påvirker de grunnleggende årsakene til helseforskjeller (som f.eks. oppvekst, bolig, arbeid, utdanning, etc.).

Flere av de overordnede arealpolitiske prinsippene/strategiene fra samfunnsdelen peker på at en sosial bærekraftig boligbygging er viktig for å kunne skape trygge og gode bomiljøer - for alle innbyggere. I planprogrammet til arealdelen løftes det fram flere fornuftige utredningstemaer som er relatert til nærmiljøet/bomiljø, som for eksempel boligsammensetning, handels- og tjenestetilbud, kollektivtilbud og aktivitetstilbud. Viken fylkeskommune ser gjerne at flere av disse temaene utredes med sosial ulikhet som en sentral dimensjon.

Barn og unges oppvekstmiljø

Folkehelse handler om helsefremmende arbeid rettet mot hele livsløpet, men særlig viktig er barn og unges oppvekstvilkår. Viken fylkeskommune ønsker derfor å løfte fram at et sentralt utredningstema er barn og unges oppvekstmiljø i de ulike delene av kommunen. Fylkeskommunen ser at Drammen kommune har dette perspektivet med i planprogrammet, men ser gjerne at dette tydeliggjøres mer.

Ungdataundersøkelsen, oppvekstprofil og Barnetråkk kan være gode verktøy for å synliggjøre barn og unges bruk og opplevelse av nærmiljøet, og tilgangen på lekeareal og møteplasser.

Dette, og medvirkning med barn og unge generelt, kan også gi verdifulle innspill i forbindelse med planene for de ulike stedene i kommunen.

Klima og FNs bærekraftsmål

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Regjeringen forventer at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Drammen kommune har sluttet seg til og lagt FN's 17 bærekraftsmål til grunn for arbeidet med kommuneplanen og valg av områder som er politisk prioritert i kommunen. Gjennom oppfølging av mål og strategier i samfunnsdelen følges bærekraftmålene opp i arealdelen. Samfunnsdelen har tydelige klimaambisjoner og har klima og miljøvennlig utvikling som ett av seks satsingsområder. Strategiene legger vekt på reduksjon av klimagassutslipp gjennom blant annet fortetting og bruk av miljøvennlige transportformer som gåing, sykkel og kollektivt. Den største utslippskilden for direkte klimagassutslipp i Viken er veitrafikk, der personbiler utgjør hovedandelen. Det er positivt å se at Drammen kommune skal se på ulike måter å redusere klimagassutslipp fra veitrafikk i arealdelen. Utredningstemaer og problemstillinger dekker godt kompleksiteten, utfordringene og mulighetene knyttet til arealplanlegging og klimagassreduksjon som skal sees nærmere på i kommuneplanens arealdel.

Samordnet areal- og transportplanlegging

Arealstrategien som ligger til grunn for planprogrammet er tydelig, og danner et grunnlag for behandling av innspill videre i planarbeidet. Det skal fortettes i sentrumsområder, langs kollektivåre og ved knutepunkt. Dette er i tråd med *Regional plan for areal og transport for Buskerud 2018-2035* og *Statlige planretningslinjer for bolig, areal og transportplanlegging*. Drammen har også sluttet seg til nullvekstmålet, og ønsker å oppnå vekst i miljøvennlige transportformer som gange, sykkel og kollektivtransport. Nullvekstmålet bør dermed ligge til grunn for hvordan kommunen arbeider med miljøvennlige transportformer og lokalisering av nye utbyggingsområder.

Drammen kommune er med i Buskerudbysamarbeidet sammen med kommunene Lier, Øvre Eiker og Kongsberg. I denne planen er Mjøndalen og Drammen definert som prioriterte satsningsområder. Et oppdatert handlingsprogram for *Areal- og transportplan for Buskerudbyen 2013-2023* vil bli vedtatt i løpet av høsten. Fylkeskommunen ber om at de oppdaterte handlingspunktene blir langt til grunn. I henhold til punkt H1.1. i handlingsprogrammet skal felles strategier i ATP Buskerudbyen innarbeides i kommuneplanens arealdel ved revisjon.

For Viken fylkeskommune er det viktig at områder for ny utbygging vurderes i en større sammenheng med hensyn på samordnet areal- og transportplanlegging. Det er viktig å legge opp til en boligutvikling med minimalt behov for biltransport i hverdagen. Fortetting i sentrumsnære områder med kort avstand til skole, barnehage, handel-, kultur og servicetilbud og andre sentrumsnære funksjoner gir gode muligheter for bruk av sykkel og gange som transportform. Vi viser til gjeldende arealdel hvor enkelte utbyggingsområder ikke er i tråd med samordnet areal- og transportplan, for eksempel pågående områderegulering for «*Knive - Lolland*» som i gjeldende kommuneplan er avsatt til boligformål. Også gjeldende

kommuneplaner for Svelvik og Nedre Eiker har områder som strider mot de overordnede føringene. Ny utbygging som er i strid med samordnet areal- og transportplan og overordnede føringar skal vurderes som en del av planprosessen og eventuelt tas ut. Vurderingen skal dokumenteres.

Vekst og utviklingsområder

Det må redegjøres for hvordan ny utbygging i kommunen kan benytte seg av eksisterende vegnett, og det må legges klare retningslinjer. Store deler av infrastrukturen i Drammen er overbelastet og kapasiteten på vegnettet er enkelte steder begrenset. Det må legges en plan for hvordan man kan utnytte og videreutvikle vegnettet der belastningen allerede er stor, og eventuelle rekkefølgekrav om tiltak bør stilles. Arealdelen peker på Mjøndalen/Krokstadelva og Svelvik som utviklingsområder. Svelvikveien har i dag sprengt kapasitet og en trafikkøkning her vil bli svært utfordrende. Økt bebyggelse i Svelvik krever en helhetlig planlegging basert på at Svelvikveien ikke belastes med mer trafikk enn i dag. Støy, forurensning, trafiksikkerhet, anlegg for gange og sykkel m.m. må inngå i planleggingen.

Det viktige grepet er å definere fremtidig arealbruk i en sammenheng hvor transportbehovet reduseres. Arealdelen skal redegjøre for kommunens fremtidige vekst basert på Regjeringens nye målformulering om nullvekstmål: *«I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange».*

Fylkeskommunen anbefaler at Konnerudkvoten blir videreført i ny arealdel ettersom det er stort press på vegnettet til Konnerud.

Kollektivtransport

Ny utbygging må legges i gangavstand til kollektivtraséer og kollektivknutepunkter. Veksten bør skje i områder hvor kollektivtilbudet er godt nok til å kunne konkurrere med ordinær personbiltransport. For å sikre at bussen er et reelt alternativ til bil må forsinkelser unngås. Arealdelen må redegjøre for hvordan bussfremkommeligheten kan løses og kollektivtransport bør være et eget utredningstema. Kollektivtraséer må fastsettes, samt hvilke strekninger bussen skal prioriteres.

Byggegrenser

Vi anbefaler om at kommunen fastsetter byggegrenser langs fylkesveg i bestemmelsene til kommuneplanen, slik at hjemmelsgrunnlaget blir plan- og bygningsloven. Dispensasjon fra denne bestemmelsen kan da behandles av kommunen og gis med hjemmel i § 19-2, mens vegmyndigheten får mulighet til å uttale seg. En fordel ved dette er at det kan etableres en mer enhetlig praksis ved behandling av dispensasjonssøknader, til nytte for naboer til fylkesveger. Byggegrenser skal fortsatt fastsettes i reguleringsplaner, men byggegrensene som allerede finnes gjennom vegloven og fylkeskommunale vedtak kan hjemles i kommuneplanens arealdel der det ikke foreligger reguleringsplan.

For enkelte fylkesveger gjelder de strekningsvise byggegrensene definert i Fylkesdelplan for avkjørslar og byggegrenser langs riksvegnettet i Buskerud. For øvrige fylkesveger er byggegrensen 15 meter. Byggegrense langs fylkeskommunale gang- og sykkelveger er 15 meter.

Avkjørsler og trafiksikkerhet langs fylkesvegnettet

Viken fylkeskommune er i utgangspunktet restriktive til nye avkjørsler fra fylkesveg, da enhver ny avkjørsel vil påvirke trafiksikkerheten. Det er viktig at nye utbyggingsområder og andre trafikkgenererende formål får en trafiksikker adkomst, og bør etableres slik at eksisterende avkjørsler/kryss fra fylkesvegene kan benyttes.

Ved lokalisering og utforming av nye boligområder og andre utbyggingsområder forutsetter vi at trafiksikkerheten til myke trafikanter ivaretas. Etablering av trafiksikre løsninger (eksempelvis gang- og sykkelveg) bør eventuelt innarbeides i arealplanen som rekkefølgekrav.

Viken fylkeskommune under fagområdet Samferdsel ber om tett dialog og ønsker å bli inkludert i planarbeidet.

Miljø

Nasjonale og regionale føringer

Under lover og forskrifter bør Vannforskriften nevnes. Det kan også være aktuelt å supplere med Viltloven og Lakse- og innlandsfiskeoven.

Videre bør Regional vannforvaltningsplan for Vestfold og Telemark 2022-2027 nevnes, sammen med Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken 2022-2027, under planer til behandling som blir førende for planarbeidet.

Naturmangfold og vannmiljø

Den viktigste årsaken til tap av naturmangfold på land og i vann, er at leveområder blir forringet eller går tapt som følge av endret arealbruk. Endringer i arealbruk, både i form av inngrep, nedbygging og gjengroing, fører til endring og fragmentering av arters leveområder. Det å se summen av mange små tiltak i sammenheng, er en nøkkelfaktor for å ivareta naturmangfoldet.

Det viktig å ha kunnskap om miljøtilstand, og opprettholde sammenhengende strukturer av naturområder og landbruksområder, slik at dyrelivet kan finne oppholdsarealer og ha rom for å bevege seg i landskapet. I tillegg til skog og myr, er kantsoner i jordbrukslandskapet og langs vann og vassdrag verdifulle områder i denne sammenhengen. De samme arealene er også verdifulle økologiske funksjonsområder for andre naturverdier.

Hjorteviltets bruk av arealer endrer seg ofte over tid. Man bør være oppmerksom på at eventuelle eldre viltkartlegginger ikke nødvendigvis viser hvilke områder som er viktige økologiske funksjonsområder for artene i dag. Det vil derfor ofte være behov for å hente inn oppdatert kunnskap. Ved planlegging av infrastruktur er det viktig å tilrettelegge for gode viltkorridorer og overganger, slik at man sikrer utveksling av dyr mellom områder, og hindre fragmentering av leveområder.

For å ivareta vannmiljøet i det videre planarbeidet ønsker vi å vise til foreslåtte planretningslinjer i utkast til Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken og Vestfold og Telemark vannregioner.

Konsekvensutredning

I tillegg til naturmangfold ønsker vi å minne om at vannmiljø også må inngå som tema i konsekvensutredningen. I denne sammenheng ønsker vi å vise til nye presiseringer om bruk av vannforskriftens § 12, jf. [brev fra Klima- og miljødepartementet datert 12. juli 2021](#).

Kunnskapsgrunnlag

For tema knyttet til naturmangfold og vannmiljø er følgende databaser relevante med tanke på eksisterende kunnskapsgrunnlag; Naturbase, Artskart, Vann-Nett og Vannmiljø.

Jordvern og myrvern

Fylkeskommunen viser til vår regionale planstrategi *Veien til et bærekraftig Viken 2020-2024*. Under innsatsområde 3: *bærekraftig arealbruk, matproduksjon og ernæring* presenterer vi en nullvisjon for nedbygging av matjord. Vi ønsker at Drammen kommune også innarbeider en nullvisjon for nedbygging av matjord for å unngå tap av viktige regionale og nasjonale ressurser.

I påvente av nye regionale planer for Viken skal *Regional plan for areal og transport for Buskerud* fremdeles være førende. Ifølge denne planen skal myr og våtmarksområder ikke dreneres. Myr har en viktig funksjon som karbonlagring, overvannshåndtering og har et stort biologisk mangfold. Vi anbefaler at Drammen kommune fører en streng linje mot drenering av intakte myrområder. Det bør innarbeides en byggegrense mot myr slik at nye byggeområder ikke legges helt inntil.

Masseforvaltning

Kommunen skal i henhold til regional plan for areal og transport i Buskerud forvalte geologiske ressurser i et langsiktig tidsperspektiv. Kommunen må derfor ha oversikt over egne geologiske ressurser, og i kommuneplanens arealdel skal det utarbeides temakart som viser lokale, regionale og nasjonalt viktige forekomster.

Av planprogrammet går det fram at Drammen kommune skal være en foregangskommune på sirkulær økonomi. Fylkeskommunen har en klar forventning om at massehåndtering skal ses i et regionalt perspektiv, og at det legges føringer for en mer bærekraftig ressursforvaltning i utviklingen mot en sirkulær økonomi.

Kommunen skal gjennom sine kommuneplanprosesser også avklare tilstrekkelig med arealer for massehåndtering. Ved lokalisering av slike arealer skal det tas hensyn til egnethet, transportlengde, vegkapasitet og trafikksikkerhet.

Vilt

Til punkt 3.1 Nasjonale og regionale føringer og planer

Under rammer og føringer for planarbeidet (Lover og forskrifter) kan det være aktuelt å supplere med viltloven og Lakse- og innlandsfiskekloven.

Til punkt 4.1 og 4.5 Samordnet areal- og transportplanlegging:

Det er viktig å opprettholde sammenhengende strukturer av naturområder og landbruksområder, slik at viltet kan finne oppholdsarealer og ha rom for å bevege seg i landskapet. Ved planlegging av infrastruktur er det derfor viktig å tilrettelegge for gode

viltkorridorer og overganger, slik at man sikrer utveksling av dyr mellom områder, og hindre fragmentering av leveområder.

Hjorteviltets bruk av arealer endrer seg ofte over tid. Man bør være oppmerksom på at eventuelle eldre viltkartlegginger ikke nødvendigvis viser hvilke områder som er viktige økologiske funksjonsområder for artene i dag. Det vil derfor ofte være behov for å hente inn oppdatert kunnskap.

Friluftsliv og fysisk aktivitet

Planprogrammet for kommuneplanens arealdel i Drammen viser en god kobling til nasjonale og regionale føringer, og til gode arealpolitiske prinsipper fra samfunnsdelen hvor friluftsliv, natur og fysisk aktivitet er godt ivaretatt. Viken fylkeskommune har vedtatt felles handlingsprogram for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv; Aktiv i Viken 2021-2022, som bygger på gjeldende regionale planer og strategier fra de tidligere fylkene. Vi viser blant annet til ti veivisere for anleggsutvikling, arealbruk og lokalisering i Viken, side 20. Særlig er punkt 3, 8 og 9 relevante for arealdelen, som omhandler samlokalisering og sambruk, naturvennlig tilrettelegging og mulighet for miljøvennlige transportvalg til fritidsaktiviteter.

Vi minner om at plan- og bygningsloven (§ 2-1) krever at kommunen sørger for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i loven. Det er særlig fire sentrale datasett for friluftsliv i Det offentlige kartgrunnlaget:

- Kartlagte og verdsatte friluftsområder
- Statlig sikra friluftslivsområder
- Turruter
- Tilgjengelighet – friluft

Fylkeskommunen oppfordrer Drammen til å ferdigstille Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, som er et viktig kunnskapsgrunnlag for friluftsliv i kommunens arealdel, og videre kommunal planlegging.

Fylkeskommunen anbefaler at Drammen kommune deltar i den nasjonale satsingen om Planer for friluftslivets ferdselsårer, der fase 1 består i å oppdatere Kartverkets turrutebase og fase 2 i å utarbeide planer for friluftslivets ferdselsårer (stier, turveier, skiløyper, sykkelstier, ro- og padleleder etc. En slik ferdselsåreplan bør forankres i annen kommunal planlegging, og skal sikre at ferdselsårene blir ivaretatt i all arealplanlegging og byggesaksbehandling i kommunen.

Drammen kommune har 12 statlig sikrede friluftslivsområder. Fylkeskommunen anbefaler at disse synliggjøres i kommunens arealplan, f.eks. som hensynssone for friluftsliv, og at tilhørende bestemmelser sikrer at enkle tilretteleggingstiltak for friluftsliv (som kommer frem i forvaltningsplaner for områdene) kan gjennomføres uten reguleringsplan.

Under kapittel 4.2 minner vi om at det er kartlagt universell tilgjengelighet -friluft i mange av kommunens viktige friluftslivsområder. Dette er registrert i DOK – datasettet tilgjengelighet-friluft, og bør inngå som kunnskapsgrunnlag for arealplanen. Vi oppfordrer kommunen til å fortsette kartlegging av tilgjengelighet i uteområder og søke støtte når Kartverket utlyser midler til dette arbeidet.

Strategiene i kapittel 4.5 er særlig viktige for friluftsliv. Fylkeskommunen ønsker at kommunen presiserer behovet for å kartlegge og sikre adkomst og tilgjengelighet til friluftslivsområder og naturopplevelser både langs fjorden, i marka og grøntarealer og byer og tettsteder.

Erfaringsmessig er det stort press på arealer for friluftsliv langs kysten og i fortettingsområder. I den forbindelse bør statlig sikring vurderes som virkemiddel.

Arkeologiske kulturminner

De automatisk fredete kulturminnene er ikke enhetlig ivaretatt i nye Drammen kommune. Vi mener kommunen bør legge den nasjonale databasen; Askeladden, eventuelt Kulturminnesøk til grunn som kunnskapskilde, slik at man får tilsvarende politisk prioriterte områder i Svelvik og Drammen. Lik det Nedre Eiker kommune i sin tid gjorde. Under avsnittet om *Lover og forskrifter*, kan gjerne også Lov om kulturminner av 1978 (Kulturminneloven) nevnes.

Drammen kommune har store kulturminneverdier knyttet til en lang historie langs elv og fjord, hvilket også bør gis en bredere plass ved vurdering av etterreformatoriske arkeologiske kulturminner. Vi har tidligere påpekt viktigheten av kartlegging av bygrunnen på Strømsø, Tangen og Bragernes, men ser også at industrihistorien knyttet til bydelene Konnerud, Solbergelva og Krokstadelva, og ikke minst Svelvik og Mjøndalen, bør bli kartlagt grundig, inngå i en temaplan og bør prioriteres med et utvalg av verneområder. Vi stiller oss bak kommunens forståelse av at der det er historiske omgivelser med høy kvalitet bør kulturminner være premissleverandør når det kommer til vern og utvikling.

De maritime kulturminnene er noe av det som vil binde storkommunen Drammen bedre sammen. Vi mener at det er verdier er fra sjøavsatte kulturlag, kaier, brygger, vrak, skipslast, sjømerker og til dagen flytende fartøy som bør ses i en sammenheng og gis verdi i sammenheng med landbaserte, arkeologiske kulturminner.

Fylkeskommunen stiller gjerne med bidrag og samarbeid for å skape et godt kartgrunnlag, utarbeide temaplan og vurdere bestemmelser knyttet til vern av arkeologiske kulturminner fra alle aldre.

Drammen kommune er velkommen til å delta i regionalt planforum igjen for å få innspill fra andre offentlige myndigheter. Vi ønsker Drammen kommune lykke til i kommende planprosess.

Vennlig hilsen

Per A. Kierulf
Avdelingsleder

Ingvild Ytterdal
Rådgiver

Saksbehandler samferdsel: Maria Svendsen

Saksbehandler klima: Frida- Marie Andestad Elstad

Saksbehandling miljø: Tonje Rundbråten

Saksbehandler masseforvaltning: Amra Kalac

Saksbehandler vilt: Ole Bjørn Bårnes

Saksbehandler arkeologi: Inger Karlberg

Saksbehandler folkehelse: Espen Karstensen

Saksbehandler friluftsliv: Ingvild Marie Kavli

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

STATENS VEGVESEN

Statens vegvesen

DRAMMEN KOMMUNE
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Wenche Bjertnes / 97073803

Vår referanse:
21/129510-3

Deres referanse:
PLAN-20/03047-21

Vår dato:
02.09.2021

Varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram – Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel – Drammen kommune 2022 – 2040

Vi har, til offentlig ettersyn, mottatt forslag til planprogram for arealdelen og forslag til planprogram for samfunnsdelen. Vi har ingen spesielle merknader til planprogram for samfunnsdelen eller den planprosessen som beskrives. Vår uttale er til forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel. Det er i denne arealutviklingen avklares og vilkår for gjennomføring utredes og konkretiseres.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal Transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan, vegtrafikkloven og vegloven med forskrifter og underliggende vegnormaler, nasjonale strategier for endring av transportmiddelfordeling, samt de nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i den kommunale arealplanleggingen. Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av Staten og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Gjennom Drammen går to viktige nasjonale vegtransportårer, E18 og E134. Drammen er i tillegg et knutepunkt for nasjonal-, regional-, og lokal kollektivtrafikk. En nasjonalt viktig havn for sjøtransport er lokalisert sentralt i Drammen. Tilførselsveg til Drammenhavn er riksveg, Rv. 291.

Forslag til planprogram har gode prinsipper og rammer for planarbeidet og framtidig arealbruk innenfor den nye kommunen. Nedenfor følger våre merknader til forhold av betydning for vårt fagområde som vi mener ikke er medtatt/ivaretatt i planprogramforslaget.

Innenfor kommunens grenser er det, ifølge saksopplysninger, privatbilen som står for 60% av transporten. I sammenlignbare byer/tettsteder kan det vises til en nedgang i bruk av privatbil. Dette gjelder ikke for Drammen. I perioder påvirker kapasitetsproblemene internt i Drammen framkommeligheten i på E134 og E18, spesielt i rushtiden og ved store

utfartshelger og ferier. Det regionale fylkesvegnettet gjennom Drammen har funksjon som omkjørings- og tilførselsveger til europavegene. Det er viktig for framkommeligheten på E18, E134 og rv. 291 at framtidig vegtransport intern i Drammen løses uten at privatbilandelen øker. Vi merker oss at det er flere gode delmål og strategier om å løse transportbehovet med andre transportformer enn privatbil.

Når det gjelder utvikling av framtidige næringsområder er det viktig at transportbehovet til disse utredes og tiltak i transportnettet dokumenteres og sikres gjennomført i planen.

Generelt gjelder for nye utbyggingsområder, og områder som skal fortettes, at adkomster og kryss må dokumenteres å være i tråd med vegnormalene. Trafikksikkerhet for alle trafikanter må dokumenteres og ivaretas. Dette er også gjeldende for spredt bebyggelse i LNF-sonen. Spredt bebyggelse bør unngås. Transportanalyse(r) for å avklare eventuelle behov for tiltak i, på eller langs vegnettet vil være nødvendig som grunnlag for våre merknader til planforslaget.

Det er vår oppfatning at det i Drammen mangler tilrettelagt trafikksikker infrastruktur for miljøvennlige alternative transportformer. Vi mener det er nødvendig at det i planarbeidet vurderes å frigjøre deler av det etablerte transportnettet for transformasjon til mer miljøvennlige og trafikksikre transportformer. Med tanke på trafikksikker transport må det vurderes separate løsninger for de miljøvennlige transportformene. Forutsetningen for utbyggingsområder bør være at transportbehovet kan løses ved troverdige, attraktive og alternative trafikksikre transportformer. Samtidig må det være tilstrekkelig kapasitet på hovedvegnettet hvor bilene fortsatt skal gå. All arealutvikling medfører som hovedregel økt transportbehov. Transportbehovet som følger av den ønskede arealutviklingen må utredes. Hvordan dette behovet skal løses må vurderes i kommuneplanen og tiltak må sikres gjennomført som forutsetning for gjennomføring av den ønskede arealutviklingen. Kommuneplanen må vise disse løsningene.

Vegtrafikkloven, Vegloven med forskrifter, og de underliggende vegnormaler som Statens vegvesen har utarbeidet, gjelder for all utforming av veger og for transport på veg i Norge. Vegnormalene ligger på vår hjemmeside vegvesen.no/fag. Nasjonale strategier for endring av transportmiddelfordeling ligger på nettsiden til tiltak.no. Dette er nasjonale føringer og viktige for vårt fagområde. Vi viser til forskrift om konsekvensutredning, bla §3 og §23, og varsler at det, for vårt fagområde, kan være behov for mer detaljerte avklaringer enn det som oppfattes å være det normale nivået vor vurderinger på kommuneplannivå. Dette kan for eksempel være plassering av adkomster og avbøtende tiltak på vegnettet som grunnlag for å kunne ta stilling til ønskede utbyggingsområder i kommuneplanen. Vi viser også i til Veglovens §40 som nå har åpnet for at adkomster også avklares i kommuneplan.

Fylkesdelplan for byggegrenser og avkjørsler i Buskerud gjelder for riksvegnettet og deler av fylkesvegnettet i kommunen. Dette er regionale føringer som er viktig for vårt fagområde.

Statens vegvesen har ingen spesielle merknader til varsel om oppstart av planarbeid med kommuneplanens samfunnsdel som skal rulleres parallelt med arealdelen. Vi vil delta i planprosessen, i tråd med vår rolle og ansvar, når kommunen inviterer til det. Vi ønsker kommunen lykke til i videre planarbeid med samfunnsdelen.

Statens vegvesen ber kommunen vurdere våre ovenstående merknader til planprogrammet for arealdelen, og med bakgrunn i dem gjøre endringer/tilpassinger og suppleringer i planprogrammet. Statens vegvesen forutsetter ny uttale, senest til offentlig ettersyn av kommuneplanen. Som statlig sektormyndighet og statlig vegmyndighet varsler vi at vi, med hjemmel i plan og bygningsloven §5-4 og §11-16, vil kunne finne å måtte fremme innsigelse mot planforslaget dersom det ikke oppfyller kravet om konsekvensutredninger for vårt fagområde, og/eller ikke sikrer gjennomføring av nødvendige tiltak i transportinfrastrukturen.

Transport og Samfunn
Med hilsen

Ellen Marie Foslie
Seksjonsleder

Wenche Bjertnes
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS
VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Vår dato: 10.09.2021
Vår ref.: 202111203-4
Arkiv: 323
Deres dato: 22.06.2021
Deres ref.: Plan-20/03047

Saksbehandler:
Marie Louise Sundheim

NVEs innspill - Varsel om oppstart - Kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040

Vi viser til brev datert 22. juni 2021 med varsel om oppstart av kommuneplanens arealdel med høring av forslag til planprogram.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi) og veiledning til kommunal arealplanlegging.

NVEs innspill

God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom, overvann, erosjon og skred. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for disse faretypene. Plan- og bygningsloven og Byggteknisk forskrift (TEK17) setter tydelige krav til sikkerhet mot flom, erosjon og skred ved planlegging og utbygging. På reguleringsplannivå vil det ofte være behov for en detaljert fagkyndig utredning av faren. NVE forventer at kommunen går gjennom sine tettsteder og utbyggingsområder, og analyserer hvilke områder som er sårbare for videre utbygging/fortetting knyttet til skred-, flom- og overvannsutfordringer. Områder der man har bygd seg inn i flom- og/eller skredutfordringer (eller områder der man er i ferd med å gjøre dette) er viktig å identifisere. ROS-analysen, jf. pbl §4-3, må brukes til å styre arealbruken og ivareta samfunnssikkerheten i arealplanleggingen, <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/samfunnssikkerhet-i-kommunenes-arealplanlegging/>.

Klimaendringer

Det har de siste årene blitt utarbeidet et utall rapporter, stortingsmeldinger og NOU'er som omhandler behovet for- og nødvendigheten av klimatilpasning. De aller fleste rapportene, herunder

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

[Klimaservicesenterets](#) (KSS) rapport «Klima 2100» viser til at vi må forvente et økt- og endret flommønster med flere regnflommer sent på høsten og vinteren samt økende skredfare. Indirekte angår dette også i noen grad kvikkleireskred som følge av mer erosjon grunnet økende og mer intens nedbør.

Regjeringen forventer i [De Statlige planretningslinjene for klima og energiplanlegging og klimatilpasning](#) av 28.09.2018 at kommunene legger de høye utslippsalternativene fra nasjonale klimautredninger til grunn for sin arealplanlegging. Hovedformålet med planretningslinjene er at klimatilpasning skal være en viktig premis for kommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven. Vi forventer derfor at kommuneplanen benyttes som et sentralt redskap for å unngå og bygge seg inn i klima- og naturfareproblemer. Ny kunnskap om klimaendringer og naturfare må også innebære en vurdering av hvorvidt også eksisterende byggeområder innehar nødvendig klimarobusthet.

Kommunen skriver at et av de politiske satsningsområdene og hovedmålene for planarbeidet er at Drammen kommune skal ha en klima- og miljøvennlig utvikling, og at de skal ha et sirkulært og klimarobust lavutslippssamfunn. Det er positivt at dere viser at kommunen er særlig oppmerksom på klimatilpasning og ønsker å vektlegge dette i det videre planarbeidet.

Flom og overvann

Kommunen skriver at et viktig tema for planarbeidet med arealdelen er å se på hvordan naturbaserte løsninger, blant annet naturlig overvannshåndtering, kan bidra til klimahensyn i arealplanleggingen. Det er positivt at kommunen setter fokus på denne problemstillingen. Overvannshåndtering bør i størst mulig grad skje lokalt og helst i form av åpne, naturbaserte løsninger i tråd med de Statlige planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning og etter tretrinnsmodellen. I flomsituasjoner bidrar (delvis) tette og/eller underdimensjonerte rør og kulverter dessverre ofte til betydelige ekstrakostnader som kunne vært unngått dersom en hadde vært oppmerksomme på disse sårbare punktene. Vi anbefaler at slike sårbare punkt og flomveier tegnes inn på plankartet og at det tilknyttes bestemmelser som ivaretar dette. Dette vil gi en forutsigbarhet for både kommunen selv, tiltakshavere og regionale aktører.

Ved å finne dreneringslinjer og lavpunkt i terrenget kan man få kjennskap til hvor vannet kan renne og bli stående ved intense nedbørhendelser (I [NVEs kartbaserte veiledning for reguleringsplaner](#), fane 4 ligger en veiledningspakke som viser hvordan du kan beregne dreneringslinjer). Potensiell flomfare og areal med fare for oversvømmelse må være en del av vurderingene som gjøres i ROS-analyse og konsekvensutredning for nye byggeområder.

Bestemmelser må sikre at reell flomfare, i henhold til kravene i TEK17 § 7-2, blir ivaretatt på siste plannivå. Vi viser til KMDs rundskriv H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling.

Skred

I planprogrammet under punkt 4.6 «viktige forhold og utredningstemaer for planarbeidet» lister dere blant annet opp «Miljøkvalitet og samfunnssikkerhet», hvorav grunnforhold er et av underpunktene. Det er positivt at grunnforhold er listet opp under viktige forhold da store deler av Drammen kommune ligger under marin grense, med områder hvor det er muligheter for sammenhengende forekomster med marin leire. NVE anmoder kommunen å systematisk vurdere mulighet for områdeskred knyttet til nye utbyggingsområder som blir del av planen. [Veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred](#) angir hvordan en kan foreta innledende vurderinger. Tilstrekkelig områdestabilitet må være dokumentert senest på siste plannivå. Det er viktig at rutiner for å innrapportering av nye kvikkleireforekomster og -soner til NVE etableres, se [Innmelding av farekartlegging - NVE](#).

Drammen kommune har mange bratte sider som er utsatt for skred. Med et klima hvor frekvensen av intens nedbør øker, bør særlig jord- og flomskred være et tema i planprogrammet. Vi viser til våre aktsomhetskart for snøskred, steinsprang, jord- og flomskred som er tilgjengelig i [NVE Atlas](#). NVEs veileder 2/2011 «Flom- og skredfare i arealplaner» gir nærmere oversikt over hvordan flom, erosjon og skred kan utgjøre en fare og hvordan disse bør utredes og innarbeides i kommuneplanen sin arealdel. For kartlegging av reell fare har NVE utarbeidet en veileder for [Kartlegging av skredfare i bratt terreng](#). Veilederen skal være et hjelpemiddel for kommune og tiltakshavere som skal bestille vurderinger, og gi klarer retningslinjer for krav til innhold i rapporter.

Vassdrag

Alle vassdrag med årssikker vannføring bør merkes tydelig i plankartet. En forutsetning for at vassdrag blir tatt hensyn til er at de er gjort kjent/avmerket. NVE ser i økende grad problemer som skyldes innskrenkninger av vassdragets naturlige løp, underdimensjonerte kulverter og lukking av bekker. Bekkelukkinger og omlegginger av vassdrag bør unngås.

For å gi god oversikt og sikre god styring med vassdrag og vassdragsnære arealer anbefaler NVE at kommunen bruker arealbrukskategorien bruk og vern av sjø og vassdrag, jf. pbl § 11-7 nr. 6 til å merke alle vann, elver og bekker. Dersom det er spesielle bruks- eller vernehensyn langs vassdraget, bør formålet underspesifiseres. Det kan samtidig angis et område inntil 100 meter langs vassdrag der det er forbudt å sette i verk bestemte bygge- og anleggstiltak, jfr. pbl 11-11 nr. 5. Bredden kan differensieres ut fra vassdraget og omgivelsenes karakter.

Energianlegg

Planen må ta hensyn til eksisterende og eventuelt planlagte anlegg for produksjon og distribusjon av elektrisitet. NVE anbefaler at kommunen i dialog med netteiere angir nødvendige hensynssoner som sikrer drift og eventuell videreutvikling av sentral- og regionalnettet.

Bruk av hensynssoner og bestemmelser

Områder som kan være utsatt for flom- og skredfare, samt energianlegg som inngår i regional- eller sentralnettet skal markeres som hensynssoner i kommuneplankartet og tilknyttes planbestemmelser. Alternativt kan hensynssonene vises i et temakart.

Flomsonekartet for Drammenselva må brukes som grunnlag for hensynssone-flomfare fra Drammenselva. Vi anbefaler at NVEs aktsomhetskart for flom brukes der det ikke allerede er utført flomfarekartlegginger. NVE anbefaler at arealer som sikrer en helhetlig overvannshåndtering merkes som hensynssoner og tilknyttes planbestemmelser.

For områder der fare for skred i bratt terreng er utredet bør disse brukes som grunnlag for hensynssonene. For de områdene som ikke er utredet nærmere anbefaler vi at det tas utgangspunkt i aktsomhetskartene snøskred, steinsprang og jord- og flomskred for inntegning av hensynssoner.

For kvikkleireskred må kommunen bruke de kjente faresonene for kvikkleireskredfare som grunnlag for inntegning av hensynssoner. Flere av sonene er oppdatert siden forrige rullering. Statens vegvesen har gjennom sine undersøkelser også påvist kvikkleire i flere områder, og det er gjennom reguleringsplanprosesser også kommet til nye faresoner. Kommunen må samle inn denne informasjonen og bruke dette som grunnlag for inntegning av hensynssoner for kvikkleireskredfare.

Vi anbefaler at det i kommuneplanen er en generell bestemmelse om vurdering av fare for kvikkleireskred i planarbeid og ved enkelttiltak for områder under marin grense.

For energianlegg er bredden på hensynssonen styrt av spenningsnivået på anlegget. Det er ingen fast bredde på byggeforbudsbeltet, men basert på erfaring fra konsesjonssøknader er totalt rydde- og byggeforbudsbelte for 66/132 kV på 20-30 meter og for 300/420 kV på 40 meter.

Mer informasjon og involvering av NVE

For utdypende og utfyllende informasjon om ivaretagelse av NVEs saksområder i planlegging etter plan- og bygningsloven, se våre [nettsider](#). Her finner dere blant annet vår veileder 2/2017 [Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#). NVE bidrar gjerne med fagkunnskap og innspill til mer konkrete problemstillinger gjennom prosessen med å utarbeide planforslaget, og Drammen kommune oppfordres til å ta kontakt.

Med hilsen

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Marie Louise Sundheim
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Sak 20/47156-116

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region Sør

Saksbehandler: Karen-Christine Oehninger Aasheim

Telefon: 47040657

Vår referanse: 21/9223

Deres referanse: PLAN-20/03047-21

Dato: 09.09.2021

Drammen kommune
Att: Karina Aasheim Johansen
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Tilbakemelding på varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram til kommuneplanens arealdel 2022-2040 - Drammen kommune, Viken fylke

Vi viser til oversendelse, datert 22.06.2021, om oppstart og offentlig ettersyn av planprogram for kommuneplanens arealdel 2022-2040 for Drammen kommune.

Fiskeridirektoratets rolle

Fiskeridirektoratet er myndighetenes rådgivende og utøvende organ innen fiskeri- og havbruksforvaltning i Norge. Vår oppgave når det gjelder arealforvaltning er å sikre eksistens og utviklingsmuligheter for marine næringer - herunder å ta vare på marint biologisk mangfold - ved å tilstrebe en balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen.

Generelle vurderinger og merknader

Kystsonen er svært verdifull og attraktiv for rekreasjon og næringsvirksomhet, men er samtidig veldig sårbar. En forutsetning for kystsonens verdi er at den er ren, levende og mangfoldig. Grundig planlegging er en forutsetning for at menneskelig aktivitet i så liten grad som mulig skal påvirke kystsonen og livet i sjøen negativt. Dette er spesielt viktig ved planlegging av hytte- og boligtomter på land i tilknytning til sjø, lokalisering og utbygging av småbåthavner, havneanlegg, industriområder og vann- og avløpsnett. Ofte vil planlegging av bo- og hytteområder nær sjøen generere behov for å benytte sjøareal til blant annet avløp, vannforsyning, småbåthavn og marinaanlegg og igjen ønsker om tiltak som mudring, utfylling mv. Der slike tiltak kommer i eller i nærheten av viktige områder for fiskeri og havbruk, deriblant viktige ressursområder (gytefelt, ålegressamfunn, tareskog mv.), kan dette medføre økt konfliktpotensial. F.eks. ønsker Fiskeridirektoratet at småbåthavner plasseres der de forårsaker minst negativ påvirkning på miljøet, og at plassene søkes samlet på færre, større anlegg fremfor å belaste mange områder, og at det legges til rette for å samle ledninger og kabler i egne traseer på sjøbunnen, slik at man unngår å legge unødvendig beslag på sjøbunnen og sikrer den for fremtidig bruk.

Det vil være avgjørende for videre utvikling av marine næringer at de omfattes av kommunens planer. Det samme gjelder for tilrettelegging for og muligheten for fritidsfiske og annen form for rekreasjonsbruk av kystene våre. En god klargjøring av kommunens strategiske valg knyttet til utvikling og arealbruk i kystsonen vil kunne være både avklarende og konfliktdempende. Det følger av *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023* at: «Regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og for forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. Regjeringen prioriterer også arbeidet for rent hav og en lønnsom utvikling av havbruksnæringen. Fylkeskommunal og kommunal planlegging er viktig for å sikre fiskeri- og havbruksnæringenes langsiktige arealbehov, samtidig som andre samfunns- og miljøinteresser blir ivaretatt.»

Nærmere om planprogrammet

Fiskeridirektoratet region Sør vurderer de nasjonale forventningene som svært viktige, og som en sentral del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Det samme gjelder FNs 17 bærekraftsmål. Vi registrerer at Drammen kommune har omtalt disse og følger opp FNs bærekraftsmål gjennom mål og strategier i samfunnsdelen i arealdelen.

Vi er opptatt av at kommunene ser sammenhengen mellom bruk av land og sjø i kommuneplanen. Dette mener vi vil bidra til å redusere konflikter i sjø og sjønære områder, og gi en mer forutsigbar utvikling. Ved for eksempel planlegging av areal til utbygging i strandsonen, og/eller tiltak med utslipp til sjø, er det derfor viktig å ta høyde for at disse områdene ikke kommer i konflikt med viktige fiskeri- og akvakulturinteresser eller naturmangfold.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at arealforvaltningen er forutsigbar og at det balanseres fornuftig mellom bruk og vern. Det bør også være eksistens- og utviklingsmuligheter for marine næringer samtidig som kommende generasjoner kan dra nytte av de fordeler som ressursene, beliggenheten og miljøet i en kystkommune gir. Fiskeridirektoratet region Sør vil også anbefale å ha fokus på at disponering av sjøarealer er basert på kartlegging av sårbare marine naturtyper og produktive og verdifulle grunnvannsområder i sjø. Fiskeridirektoratet ser interkommunale planer og planprosesser som veldig positivt – både med hensyn til ressursbruk og tilgang til kompetanse og at planene vil bli bedre avstemt i forhold til nabokommuner. Dette gjelder særlig for sjøområdene. Kommuner som deler samme fjord- og strømsystem bør samarbeide om arealplanlegging og vi anbefaler Drammen kommune om å legge til rette for slikt samarbeid.

Vi ser positivt på at Drammen i punkt 4.5 i forslaget til planprogram for arealdelen har prioritert fokus på naturmangfold, vern av landbruksjord og sjøområder. Fiskeridirektoratet region Sør ser det som fornuftig at man verner om muligheten til matproduksjon på norsk landjord, men også i sjøområdene, i fremtiden. Mat fisket eller sanket fra sjøen er ofte både økologisk, sunn og kortreist. Det er derfor fint at kommunen også har fokus på å kartlegge og verne om viktige områder hvor det produseres og sankes/fiskes mat i sjøen samt på verdifulle marine ressursområder og generelt på marint biologisk mangfold. Fiskeridirektoratet region Sør vil også anbefale Drammen kommune å ha fokus på at disponering av sjøarealer til særlig småbåthavner

og større bryggeanlegg er basert på kartlegging av sårbare marine naturtyper og produktive og verdifulle grunnvannsområder i sjø samt behovsvurdering for småbåtplasser mv.

Nærmere vurdering og merknader til oppstart arealdelen

Drammen kommunes sjøområder strekker seg langs Drammens østlige områder og er særlig rike på nasjonalt og regionalt viktige naturtyperegistreringer, gytefelt for torsk og har registrerte aktive fiskere og fiskefartøyer for fangst etter ulike torske- og flyndrefisk. Informasjon om registrerte interesser i kommunes sjøområder er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets kartverktøy: <https://portal.fiskeridir.no/plan>. Vi bidrar gjerne med nærmere kunnskap om dette ved behov.

Det vil for øvrig være viktig at arbeid med ny arealdel inkluderer sjøområdene på en god måte, og det kan også vurderes kommunedelplan for, eller fokus på, naturmangfold og tiltak mot plast- og marin forsøpling. Dette vil være sentralt og avgjørende for å kunne bidra til og nå flere av FNs bærekraftsmål med tilhørende delmål.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at arealforvaltningen er forutsigbar. Forvaltningen av arealet må være bærekraftig og balansert mellom bruk og vern, slik at kommende generasjoner kan dra nytte av de fordeler som ressursene, beliggenheten og miljøet i en kystkommune gir. Dette er spesielt viktig i sjøarealene, hvor et aktivt fiske langs kysten også i fremtiden forblir en del av kystkulturen. Det er derfor viktig at kystkommunene sørger for å ivareta denne kulturarven, og gir muligheter for fremtidige generasjoner.

Etter vår vurdering bør alle kystkommuner ha en strategi for lokalisering og utbygging av småbåthavner. Vi ønsker at småbåthavner plasseres der de forårsaker minst mulig negativ påvirkning på miljøet, og at plassene søkes samlet på færre, større anlegg fremfor å belaste mange områder. I tillegg til de fysiske inngrepene i naturen (mudring, sprenging, utfylling, anlegging av bølgedempere, bygging av moloer mv.), medfører småbåthavner økt belastning på miljøet som følge av utslipp av drivstoff, olje og miljøgifter fra båtene både mens de ligger på sjøen, og i forbindelse med vedlikehold. Småbåtanlegg bør vurderes på bakgrunn av konsekvenser for særlig marine naturtyper/ressursområder samt for viktige fiskefelt og låssettingsplasser og viktige fiskeplasser for passive redskap.

Vi ønsker lykke til med planarbeidet, og ser fram til å motta forslag til arealplan som gir godt grunnlag for marine næringer og marint biologisk mangfold i Drammen kommune.

Med hilsen

Erik Ludvigsen

seksjonssjef

Karen-Christine Oehninger Aasheim
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Drammen kommune	Postboks 7500	3008	DRAMMEN
-----------------	---------------	------	---------

Kopi til:

Fiskerlaget Sør	Stenersgata 2	0184	OSLO
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS

KYSTVERKET

Sak 20/47156-167

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Deres ref.: PLAN-20/03047-21	Vår ref 2021/7047-2	Arkiv nr	Saksbehandler Aase Kristin Eikenæs Marthinsen	Dato 10.09.2021
---------------------------------	------------------------	----------	---	--------------------

Uttalelse til varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram - kommuneplanens arealdel 2022-2040 - Drammen kommune - Viken fylke

Kystverket viser til brev av 22.06.2021 vedrørende varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel 2022-2040 i Drammen kommune.

Kommuneplanens arealdel er en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Før ny kommuneplan er vedtatt, gjelder de tre kommuneplanene i tidligere Drammen kommune, tidligere Nedre Eiker kommune og tidligere Svelvik kommune.

Forslag til planprogram gjør rede for formålet med planarbeidet, organisering av prosessen, opplegg for medvirkning og behovet for utredninger. Planprogrammet definerer fem fokusområder:

- Samordnet areal- og transportplanlegging og ferdsel
- Utvikling av bysentrum tettsteder og kommunedeler
- Bolig og boligbygging
- Næringsutvikling og næringsarealer
- Grøntarealer og natur

Samtidig som planprogrammet for arealdelen legges frem til 1.gangsbehandling, behandles også forslag til kommuneplanens samfunnsdel.

Grunnlaget for Kystverkets engasjement i planarbeidet

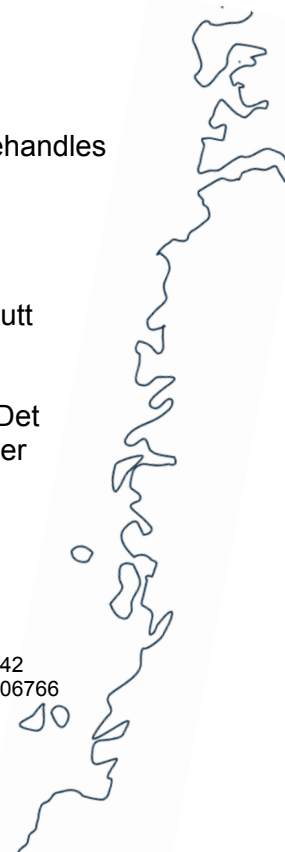
Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket ligger under Samferdselsdepartementet.

Kystverket tar ansvar for sjøveien og produserer viktige fellesgoder for samfunnet. Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping, og bidrar til omstilling til lavutslippsamfunnet.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Samferdselsdepartementet har gitt Kystverket i oppdrag å bidra til å utvikle et helhetlig transportsystem.

Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten, og for at norske bedrifter kan inngå i større handels- og produksjonsnettverk, og for at personer skal komme seg mellom hjem og arbeidssted.

Kystverket har veiledning og informasjon om vår rolle i arealplanlegging på våre [nettsider](#). Her finner en også styrende dokument som ligger til grunn for vår medvirkning i planlegging etter plan- og bygningsloven.

Planarbeidet i Drammen kommune kan ha konsekvenser for sjøtransportens rammevilkår, og Kystverket har da rett og plikt til å delta i planleggingen, jf. plan- og bygningsloven § 3-2 tredje ledd.

Kystverkets innspill

Havn

Havner og havneterminaler er viktige bindeledd for næringstransport og persontransport langs kysten. Sjøtransporten er avhengig av at havner er effektive og tilgjengelige for brukere som har behov for tjenester som bruker sjøveien. I dette ligger det også et behov for areal til lasting, lossing og lagring, samt terminaler for ulike formål. Det er også viktig at sjøtransporten sikres tilstrekkelig manøvreringsareal rundt aktuell terminal/kaianlegg.

Drammen havn ligger innenfor planområdet og har en sentral rolle i det nasjonale og regionale transportsystemet. I tillegg er flere private havneterminaler lokalisert i Drammensfjorden.

Det er viktig at Drammen havn og havneterminalenes muligheter til å drive sikkert og effektivt ikke utfordres. Det er også viktig at disse har muligheter for å utvide sin virksomhet. Effektiv havnevirksomhet er avhengig av en rekke faktorer, bl.a. arealtilgang, tilknytning til overordnet infrastruktur og kontinuerlig helårsdrift (24/7). God og effektiv tilførselsvei til havna må sikres i det videre planarbeidet slik at havnas funksjon som logistikkknutepunkt ivaretas. Kommunen må sikre det maritime næringslivet tilgang til tilstrekkelig næringsareal med sjøtilgang. Også slike areal må ha god og effektiv tilførselsvei.

Havnedrift medfører ulike typer støy gjennom døgnet. Kystverket erfarer fra andre havner at havnestøy er en utfordring for nærliggende områder med støyømfintlig bebyggelse. Kystverket forutsetter at det ikke legges til rette for tiltak/arealbruk, herunder støyømfintlig bebyggelse, som kan komme i konflikt med effektiv drift av havna.

Kystverkets vurdering er at boliger, støyfølsom næringsaktivitet, offentlige bygg osv. må legges i god avstand til havna, slik at det ikke oppstår konflikter knyttet til støy, brukstid mv, og at havnas muligheter til å utvide sin virksomhet ikke begrenses.

Farleder og øvrige sjøområder

Innseilinga til Drammen er svært trafikkert. Staten ved Kystverket har investert betydelige midler i farleden til Drammen ved utbedring av Svelvikstrømmen. Det er viktig at kommunen legger opp til at fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel til sjøs må ikke hindres av for eksempel

plassering av fortøyninger, lektere, oppdrettsanlegg, broer m.m. Kystverket har ansvaret for farledene på sjø, og installasjonene som knyttes til disse.

Hoved- og biled er fastsatt i [forskrift om farleder](#) som fremkommer i Kystverkets digitale kartløsning Kystinfo, og skal vises som juridiske samferdelslinjer. Det kan være hensiktsmessig å benytte arealformålet farled som enbrukformål i deler av farledene. Eksempler her vil kunne være innseiling til trafikkhavner, i trange farvann og i områder med høy trafikk tetthet.

I kommunens sjøområde kan det være hensiktsmessig å bruke farled eller ferdselsformålet for å sikre innseiling til mindre havner og småbåthavner.

Det vises forøvrig til kap. 6.4.2 i [veileder for planlegging i sjøområdene](#) utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i mai 2020.

Navigasjonsinnretninger

For å sikre trygg og sikker ferdsel i farvannet er navigasjonsinstallasjoner av vesentlig betydning. Kystverket har et overordnet ansvar for fyrlykter, overetter, staker, jernstenger m.m. i kommunen. Det må ikke planlegges arealbruk som kan komme i konflikt med navigasjonsveiledning i farvannet. Det er spesielt viktig at det ikke planlegges tiltak som kan skjermes for seilingssektorene fra fyrlyktene.

Kystverket har flere steder prosjekter knyttet til nymerking av farvannet, der formålet er å oppgradere farvannet til dagens standard, og øke sikkerheten og fremkommeligheten ved dag- og nattseilas samt ved dårlig vær. Nymerkingen medfører også overgang fra bruk av sjøkabler til solcelledrift, i tillegg til redusert behov for drift og vedlikehold av navigasjonsinnretningene.

Det er viktig at det i plan legges til rette for nødvendig vedlikehold, nyetablering, flytting mv. av navigasjonsinnretninger langs kysten. Fjerning eller flytting av navigasjonsinstallasjoner kan være aktuelt hvis de vil kunne utgjøre en sjøsikkerhetsmessig risiko dersom de blir stående. Kystverket viser i den forbindelse til [Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen](#) av 28.05.2021 pkt. 6.3: *I kommuneplanens arealdel skal kommunen legge til rette for etablering og vedlikehold av nødvendige navigasjonsinnretninger, slik som fyrlykter, lanterner, overretter, staker med videre, som ivaretar sikkerhet og fremkommelighet for sjøtrafikken.*

Kystverket ber om at følgende bestemmelse tas inn: *Vedlikehold, fjerning og nyetablering av navigasjonsinnretninger innenfor planområdet er tillatt, jf. pbl. § 1-8 og § 11-11 nr. 4.* Vi legger til grunn at det ikke vil være plankrav for navigasjonsinnretninger, og at eventuelle hensynssoner for kulturmiljø, landskap og friluftsliv ikke er til hinder for Kystverkets eventuelle framtidige sjømerkeprosjekt. Etablering av navigasjonsinnretninger er for øvrig unntatt reglene i pbl kap 20 – 25, jf. byggesaksforskriften § 4-3 andre ledd bokstav c.

Næringsinteresser/arealbruk i sjø

Økt press på sjøområder kan føre til arealkonflikter mellom ulike interessegrupper, herunder ulike næringsinteresser. Skipsfart, tradisjonelt fiske, natur/friluftsliv mv. er eksempler på slike.

Kystverket anbefaler at kommunen i planprosessen må avklare hvordan behovene til næringer som benytter sjøtransport skal identifiseres, slik at hensynet til disse næringene kan bli vurdert opp mot hensynet til næringer som har interesse i å benytte farvannet til annet enn sjøtransport. Dette kan f.eks. være næringer som vil benytte sjøarealene til ulike

former for leverandørindustri, kraftproduksjon, turisme, småbåthavn og næringer som har behov for å bruke sjøen til lagring av innretninger de har produsert.

Klimatilpasning

Sjøtransporten er avhengig av en tilfredsstillende maritim infrastruktur for å kunne levere gode og effektive tjenester til sine kunder. Maritim infrastruktur er blant annet farleder, fyr, merker, moloer og havner/havneterminaler med tilhørende infrastruktur. Klimaendringer knyttet til havnivåstigning, vind-, bølge-, og strømforhold og erosjon vil gi økte utfordringer for etablering/dimensjonering og drift/vedlikehold av maritim infrastruktur. Kystverket vil presisere viktigheten av at kommunene gjør gode vurderinger knyttet til klimaendringer og arealdisponering i planen, herunder konsekvenser for maritim infrastruktur.

ROS/Konsekvensanalyse

Ved planlegging av bebyggelse nær områder som trafikkeres av nyttebåttrafikk må det utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse for skipsstøt mot bebyggelse. Resultatene fra en slik analyse vil vise om det kan være behov for etablering av sikringstiltak før en evt. etablering av bebyggelse i vannkanten.

Gjennom planmedvirkning vil vurderingen om hvorvidt planforslaget kan få konsekvenser for sikkerhet og ferdsel i hoved- eller biled være sentralt for Kystverket. Vi ønsker derfor å minne om at det for områder i sjø kan knyttes bestemte krav om konsekvensutredning til arealformål, jf. plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 2 og 6.

Ved forslag om tiltak/arealbruk ved sjø, f.eks. etablering av småbåthavn eller tilrettelegging for vannsport, må det gjøres rede for om foreslåtte arealbruk får konsekvenser for sikkerheten og fremkommeligheten for alle brukere av sjøområdet.

Kystverkets kartløsning

Informasjon om sjøtrafikk, farleder, navigasjonsinstallasjoner, ankringsområder mv., er tilgjengelig og kan lastes ned fra Kystverkets kartverktøy, <http://www.kystverket.no/Maritime-tjenester/Geoportal/> og www.kystdatahuset.no

Havne- og farvannsloven

Alle tiltak som kan påvirke sikkerheten, ferdselen eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet krever tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14. Det er Kystverket som skal vurdere og eventuelt gi tillatelse til tiltak i hovedled og biled, mens kommunal havnemyndighet behandler tiltak i kommunens sjøområde. Tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller framkommeligheten i hovedled eller biled skal behandles av Kystverket.

Oppsummering

Kystverket viser til våre faglige råd og innspill i dette brevet, og ber om at det tas hensyn til disse i planarbeidet.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fiskeridirektoratet

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Drammen havn

Postboks 185 Sentrum

Postboks 325

Postboks 636, Strømsø

5804

1502

3003

BERGEN

MOSS

DRAMMEN

Sak 20/47156-130

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Drammen kommune
Engene 1
3008 DRAMMEN

Dato: 13.09.2021
Vår ref: 21/04993-2
Deres ref:

Uttalelse til varsel om planoppstart og høring av forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel 2022-2040, Drammen kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG_NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 22. juni 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Drammen kommune er i gang med arbeidet med arealdelen i ny kommuneplan. Kommuneplanens arealdel skal legge føringer for hvordan Drammen skal bruke og utvikle de ulike områdene i kommunen. Planen skal blant annet bestemme hvor det skal bygges nye boliger, hvilke områder som bør utvikles først, hvordan det skal tas vare på natur- og landbruksområder, hvor tjenestetilbud og næringsvirksomhet skal plasseres og hvordan vi transport skal gjøres på en mest mulig effektiv og miljøvennlig måte.

Planprogrammet skal gjøre rede for hvordan arbeidet med arealdelen skal foregå, ved å beskrive blant annet formålet med planarbeidet, planprosessen med fremdriftsplan, opplegg for medvirkning og behov for utredninger. Arealdelen skal bygge på Drammens visjon og verdier «Et godt sted å leve – nær, inkluderende og nytenkende» og de prioriterte politikkområdene for kommunens ønskede samfunnsutvikling som fastsettes i samfunnsdelen. De politiske satsningsområdene er: God oppvekst og godt liv, klima- og miljøvennlig utvikling, omstillingsdyktig næringsliv, attraktive byer og tettsteder, mangfold og inkludering og deltakende innbyggere

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og

arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Uttalelse fra DMF

I DMF sitt uttaksregister er det registrert tre uttak i drift i Drammen kommune: Juve Pukkverk, Ryghkollen og Ryghkollen massetak syd. I ressursdatabasen til Norges geologiske undersøkelse (NGU) er det registrert 16 forekomster av byggeråstoff,¹ det er også registrert en rekke forekomster av malm, industrimineraler og naturstein.² DMF har gitt utvinningsrett på Konnerudkollen. For å få utvinningsrett må søkeren ha sannsynliggjort for DMF at det er funnet en drivverdig forekomst av statens mineraler.

Datsett med forekomstene (grus og pukk, utvinningsrettigheter og øvrige mineralressurser) kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog.³ DMF og NGUs datsett distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunens egen kartløsning.

Drammen tilhører det sentrale Østlandsområdet der befolkningsveksten er høy, og byggeaktiviteten er stor. DMF er ikke kjent med at Drammen har steinbrudd i umiddelbar nærhet til de tettest befolkede områdene, kommunen vil derfor i stor grad være avhengig av uttak i andre kommuner. I arbeidet med den nye planen bør kommunen gjøre en vurdering av om eksisterende plangrunnlag er tilstrekkelig for å sikre tilgang og håndtering av nødvendige mineralske ressurser for realisering av planlagt utvikling og utbygging.

I forslag til planprogram står det at «*Drammen skal være en foregangskommune på sirkulær økonomi*». Gjenbruk av overskuddsmasser kan bidra til å forlenge levetiden av eksisterende uttaksområder. For å legge til rette for gjenbruk av overskuddsmasser er det viktig med kort distanse til områder for sortering og mellomlagring av massene. Kommunen bør gjøre vurderinger rundt dette i arbeidet med ny arealplan. Uttak i drift eller tidligere uttaksområder kan ofte være godt egnede områder for mellomlagring av

¹ Grus-, Pukk- og Steintippdatabasene, NGU:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag_KS.Alle_fkom_komm?p_kommunenr=3005

² Malm-, Industrimineral- og Natursteindatabasen, NGU:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_Mi_list_fkom_ks.Alle_fkom?p_kommunenr=3005R&p_sp_rak=N

³ GeoNorges kartkatalog: <https://kartkatalog.geonorge.no/>

overskuddsmasser. I denne sammenheng viser vi retningslinjene gitt i kapittel om «Geologiske ressurser» og «Massedeponi» i Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035⁴ og Masseforvaltning for kommunene⁵.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltning av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner.

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Mineralindustrien i Norge bidrar med en rekke mineraler som er nødvendig for samfunnet, den skaper arbeidsplasser og gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet. Stabil og forutsigbar ressurstilgang er viktig, ikke bare for pågående mineralvirksomhet, men også for virksomheter og produksjon som er avhengig av mineralressurser som råvare. Tilgang på byggeråstoffer spesielt er i mange tilfeller avgjørende for å kunne realisere planlagte utbyggingstiltak. God planlegging og synliggjøring av mineralressurser, på kommunalt og regionalt nivå, bidrar også til å gi mineralnæringen forutsigbare rammebetingelser på kort og lang sikt.

Arealformål og hensynssone

Der det åpnes for uttak er det viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, både i volum og kvalitet. DMF anbefaler at områder med konkrete planer for utvinning avsettes med formål råstoffutvinning i arealdelen. Det bør i tillegg unngås å planlegge ny arealbruk som båndlegger arealer i nærheten av områder som på lengre sikt også kan være aktuelle for råstoffutvinning.

Forekomster som kan bli viktige eller er ønskelig å ivareta for fremtiden, kan synliggjøres med hensynssone i planen. Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver hensynssone for mineralressurser (§ 11-8):

«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»

Hensynssone H590 kan derfor benyttes både for områder med registrerte forekomster med mineralske ressurser og arealer som ligger i tilknytning til etablerte masseuttak. Kommunen bør vurdere om hensynssone skal benyttes for mineralprovinsene Glitre og Glitrevannet.⁶

⁴ Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035, Buskerud Fylkeskommune: <https://viken.no/f/p1/i19aa3e78-73f0-417d-8d7d-6bca97db2f1c/regional-plan-for-areal-og-transport-i-buskerud-2018-2035.pdf>

⁵ Masseforvaltning i kommunene: <https://viken.no/tjenester/klima-miljo-og-natur/masseforvaltning-i-kommunene/>

⁶ Mineralprovins Glitre: https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_deposit_fakta_NY_KS.Main?p_objid=6141&p_spraak=N

Bestemmelser

DMF oppfordrer kommunen til å vurdere følgende krav i utforming av bestemmelsene til ny arealdel:

- Det skal tas hensyn til registrerte mineralforekomster ved alle byggetiltak.
- Der forekomster med byggeråstoff kan bli berørt, vurderes hvordan ressursen kan komme samfunnet til gode før den blir gjort utilgjengelig for fremtidige generasjoner.
- Drift av uttak skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt vilkår i tillatelse etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er myndighet etter mineralloven.
- Kommunen bør stille krav om reguleringsplan ved etablering eller utvidelse av masseuttak. DMF minner om at mineralloven stiller krav om meldeplikt for uttak over 500 m³, og at uttak over 10 000 m³ krever driftskonsesjon.
- Kommunen bør stille krav som ivaretar utredning av landskapsvirkninger og innarbeidelse av avbøtende tiltak undervegs i drift av masseuttak og med tanke på ønsket etterbruk.

Konsekvensutredning

Vi kan ikke se at forslaget til planprogram sier noe om hvilke tema som skal inngå i konsekvensutredningen. Dersom registrerte forekomstområder med mineralressurser berøres, er det en forutsetning at mineralressurser inngår som tema i konsekvensutredningen for å kunne identifisere vesentlige virkninger på viktige mineralressurser som følge av forslag til ny arealbruk. Alle nye områder som kommer i nærheten av eller i berøring med registrerte mineralske forekomster eller masseuttak, bør vurderes om de båndlegger tilgang til ressurser i dag og i framtida. Kommunen bør også vurdere om det finnes relevante avbøtende tiltak dersom kommunen anbefaler ny båndlegging. DMF minner derfor om at datagrunnlaget fra NGU skal legges til grunn for utredning ved alle forslag til ny arealdisponering på lik linje med øvrige naturressurser, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 21.⁷

Klima- og miljøperspektiv

Forslag til planprogram legger opp til en ambisiøs klimapolitikk, blant annet at Drammen skal være «Norges grønneste kommune». God og langsiktig planlegging kan resultere i mer effektiv og klimavennlig utvinning av mineralske ressurser. På et generelt grunnlag anbefaler DMF at det blir lagt opp til kortest mulige distanser for transport av byggeråstoff. Dette er i tråd med de nasjonale forventningene og er gunstig mtp. klima-, økonomi- og trafikksikkerhetshensyn. I denne sammenhengen viser vi til Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2019⁸ som er tilgjengelig på våre nettsider. Kapittel om Miljø og bærekraft er særlig relevant, der det blant annet er gjort rede for forholdet mellom byggeråstoff og klimautslipp fra mineralnæringen som følge av transport av tunge masser.

⁷ Forskrift om konsekvensutredninger: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854>

⁸ DMF – harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2019: https://www.dirmin.no/sites/default/files/hardefakta_2019_web_print.pdf

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Øyvind Wormdal Selboe
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Øyvind Wormdal Selboe

Mottakere:

Drammen kommune

Engene 1

3008 DRAMMEN

Sak 20/47156-145

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Deres ref:
Vår ref: 2021/130812
Dato: 13.09.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

DRAMMEN - INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL FOR DRAMMEN KOMMUNE 2022-2040 - VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM

Vi viser høringsbrev av 22.06.2021 med tilhørende dokumenter. Drammen kommune presenterte forslag til kommuneplan med planprogram i regionalt planforum 22.06.2021. Vi viser til referat fra dette møtet.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann. Som høringsinstans har Mattilsynet i oppgave å bidra til at planer ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene:

- drikkevann
- plantehelse
- fiskehelse/fiskevelferd
- dyrehelse/dyrevelferd

Relevant regelverk, nasjonale og regionale føringer

Kommunen skal i samsvar med folkehelseloven kapittel 2 ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner, samt når den gir tillatelser etter relevant regelverk, jf § 26 i drikkevannsforskriften.

Nasjonale mål for vann og helse, vedtatt av regjeringen i 2014 har konkrete mål som skal ivaretas spesielt for å sikre vannforsyninger gjennom tiltak i planer. Herunder er mål om å knytte utilfredsstillende separate og små fellesanlegg til felles vannforsyning der kvaliteten lettere kan kontrolleres.

Regional areal- og transportplan for Buskerud 2018-2035 ble vedtatt i 2018. For drikkevann er det retningslinjer og viktige føringer som sammen skal beskytte drikkevannsressurser og slik sikre både tilstrekkelig og trygt drikkevann. Kommunene skal prioritere og beskytte drikkevannskilder i arealplanleggingen. Drikkevannskilder med hensynssoner og med bestemmelser som regulerer aktivitet i nedbørfelt skal synliggjøres i kommuneplanens arealdel. Kommunene skal ha en forpliktende plan for aktiv og systematisk sikring av drikkevannskildene. Hovedkilder og reservekilder skal gis tilfredsstillende og langsiktig beskyttelse mot forurensning og forringelse. Her ligger også føringer om at kommunene skal kartlegge små drikkevannsføremøter i egen kommune for å kunne vurdere risiko ved utbygging og endret arealbruk. Mattilsynet forventer at Drammen kommune følger opp de regionale føringer som er gitt i areal- og transportplan for Buskerud.

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 er det tydelige forventninger til kommuner og Fylkeskommune. Det fremheves at det er viktig at vannforekomster som benyttes til vannforsyning beskyttes mot forurensning slik at brukerkonflikter kan unngås og at befolkningen er sikret tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur for vann og avløp er en viktig del av kommunale planer. Fylkeskommunene og kommunene skal ta hensyn til og beskytte drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres. Mattilsynet forventer at Drammen kommunen i sin planlegging følger opp de nasjonale forventningene og føringene som er gitt for å beskytte drikkevannskilder.

Mattilsynets tidligere uttalelser til kommuneplanen

Mattilsynet har gitt innspill til planprogrammet, og våre innspill blir fulgt opp. I forslag til kommuneplanens arealdel vises det til at det ved utvikling av bolig og næring skal tas hensyn til drikkevannsressursene, og tiltak skal bidra til å bedre vannmiljø.

Vi viser også til Mattilsynets uttalelse av 30.08.2021 til kommuneplanens samfunnsdel. Arbeidet med arealdelen bygger videre på samfunnsdelen og de føringer som her blir gitt. Mattilsynet er gjennom dokumenter som følger samfunnsdelen kjent med at kommunen har utfordringer med leveringssikkerhet av drikkevann i Svelvik. Vi ber kommunen legge vekt på leveringssikkerhet av drikkevann i hele kommunen, og i Svelvik spesielt. Drikkevann er en del av infrastrukturen og Mattilsynet forventer at dette inngår som et kriterium for utvelgelse av områder som utvikles til bolig/næring.

Innspill til kommuneplanens arealdel og forslag til planprogram

Det er positivt at FNs bærekraftsmål er utgangspunktet for samfunnsdelen av kommuneplanen, og slik legger grunnlaget også for kommuneplanens arealdel.

Vannforsyninger og planer for utbedringer

- Mattilsynet er kjent med at kommunen prioriterer fornyelse av eget ledningsnett på vann og avløp.
- Mattilsynet har mottatt en del registreringer av små vannforsyninger i Drammen kommune. Vi viser til kommunens ansvar etter drikkevannsforskriften § 26.
- Vi forventer at temaplaner for vann og avløp følger opp de konkrete målene om å kartlegge små vannforsyninger, og knytte utilfredsstillende anlegg til eksisterende. Dette gjelder hele nye Drammen kommune.
- Vi forventer at kommunen kartlegger og tar hensyn til eksisterende vannforsyninger ved utvikling av kommunen. Drikkevann inngår som et av flere utredningstema som skal inngå i planarbeidet. Dette er positivt.
- Vi forventer at hovedplan for vann og avløp og tilhørende handlingsplan med planlagte utbedringer, utvidelser og nyetableringer er i samsvar med forslag til kommuneplanens arealdel.
- Drikkevann er en del av infrastrukturen og Mattilsynet forventer at sikker tilgang på drikkevann inngår som et kriterium for utvelgelse av områder som utvikles til bolig/næring.

Drikkevann og beskyttelse av vannkilder

- Mattilsynet forventer at vannkildene blir ivaretatt og beskyttet mot forurensning. I kommuneplanens arealdel skal eksisterende vannkilder og framtidige kilder synliggjøres med hensynssoner, jf drikkevannsforskriften § 12 om beskyttelse og § 26 om kommunens ansvar. Også bestemmelser som regulerer aktivitet i nedbørfelt skal synliggjøres i kommuneplanens arealdel. Hovedkilder og reservekilder skal gis tilfredsstillende og langsiktig beskyttelse mot forurensning og forringelse. Dette gjelder også for en reservevannforsyning til Svelvik.

Drikkevann og leveringssikkerhet

- Mattilsynet har økt fokus på leveringssikkerhet, både lokalt og i et regionalt perspektiv.
- Vi forutsetter at kapasiteten i hele kommunens hovednett og reservevannforsyning økes og ligger i forkant av utbyggingene. Dette for at hele kommunen sikres tilstrekkelig mengder med drikkevann av god kvalitet før utbyggingene starter.

- Kommunen har utfordringer med leveringssikkerhet av drikkevann i deler av kommunen, jf vedlegg til samfunnsdelen. Vi er for eksempel kjent med at det ikke er tilstrekkelig reservevannforsyning til Svelvik. Det er store rehabiliterings- og utskiftingsbehov på ledningsnett.
- Vi erfarer at vannforsyningene og kommunene må samarbeide. Glitrevannverket og Asker og Bærum Vannverk har etablert samarbeide, og Svelvik har samarbeide mot Sande (nå Holmestrand). En løsning som sikrer tilfredsstillende reservevannsforsyninger er nødvendig for utvikling av kommunen.
- Når det etableres nye bolig- og hyttefelt forventer vi at eierskapet til vannforsyningssystemet fastsettes i reguleringsplaner i henhold til §§ 1 og 2 i Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg.

Med hilsen

Rita Aina Kvennejorde
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til
Statsforvalteren i Oslo og Viken

Postboks 325

1502

MOSS

Vår saksbehandler
Ajeen Arvesen, tlf. +47 33 41 28 41

Dokumentdato
28.06.2021

Deres dato

Vår referanse
2021/19 ARAJ

Deres referanse
PLAN-20/03047-21

DRAMMEN KOMMUNE

Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Kommuneplanens arealdel 2022 - 2040 - varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram - Drammen kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor automatisk ut dette generelle svaret på slike saker.

Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivarettatt i plansaker. Statsforvalteren har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Statsforvalterens oppfølging. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.

Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arkiv

Helle Nielsen
seksjonssjef

Ajeen Arvesen
førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
www.dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Organisasjonsnummer
974 760 983

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Dato: 17.08.2021
Saksref: 202106778-2
Deres ref.: PLAN-20/03047-21
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Stig Hagelid Fjeldstad
Telefon:
Mobil: +47 47977073
E-post: stig.hagelid.fjeldstad@banenor.no

Drammen kommune - Kommuneplanens arealdel 2022-2040 - Varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram - Bane NORs innspill

Vi viser til brev datert 22.6.21.

Drammen er et viktig jernbaneknutepunkt der vi forventer stor vekst i antall reisende og antall tog i planperioden. Kommunen omfatter et kryss i jernbanenettet der flere baner møtes, og viktige servicefunksjoner for jernbanen, som forventes utviklet i årene fremover. Drammen betjener flere jernbanefunksjoner med nasjonal interesse, både innen person- og godstog, og har landsdekkende funksjoner.

Blant jernbanens målsettinger er at nybygde jernbanestrekninger skal bidra til regionale virkninger, forstørre arbeidsmarkedet og bidra til å rekruttere kompetent arbeidskraft. For å kunne oppnå dette må kommunen i enkelte tilfeller sette hensynet til nasjonale funksjoner foran lokal eiendomsutvikling. Vi ber derfor om at jernbanen behandles som et førende element i overordnet arealdisponering. I tillegg må fortetting langs eksisterende hovedårer i kollektivtrafikken prioriteres, uten at byggeområdene utvides. Bane NOR vil også anbefale at næringsområder konsentreres rundt eksisterende hovedårer i kollektivtrafikken. Dette gjelder spesielt for besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter, inkludert handelsvirksomheter.

Kommunens planer må bidra til jernbanesikkerheten ved at det ikke planlegges arealbruk som kan skape vesentlig økt trafikk over planoverganger, eller ulovlig ferdsel på sporet. Målpunkter og andre funksjoner med sammenheng/overlapp i målgruppe må ikke plasseres adskilt av jernbanen. Vi ber om at sikkerhet ved planoverganger vurderes i konsekvensutredning av nye byggeområder.

Fremtidige arealdisponeringer bør ikke legge opp til konflikter som gjelder støy fra jernbanen. Vi ber også om at kommunens arealpolitikk ikke utsetter jernbanen for økt risiko for flom, ras, skred eller på annen måte utfordrer jernbanens sikkerhet.

Bane NOR har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging: <https://www.banenor.no/Om-oss/sikkerhet2/Veileder-for-god-planlegging/>.

Vi imøteser en arealdel som ivaretar dette.

I tillegg til myndighetsrollen har Bane NOR en rolle som grunneier. Bane NOR som grunneier har behov for å ivareta sine interesser i plansaker på linje med andre grunneiere.

Bane NOR som grunneier mener:

Det er positivt at det fokuseres på fortetting og utvikling langs kollektivtraseer og knutepunkter i forslag til planprogram. Ambisjonene kommunen har satt seg er stort sett i tråd med Bane NOR Eiendom sine ambisjoner og mål. Siden Bane NOR Eiendom har store utviklingsinteresser i Drammen er det viktig at vi blir involvert i det videre planarbeidet med kommuneplan.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
sjef Planforvaltning
Bane, Drift og Teknologi

Stig Hagelid Fjeldstad
planlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Sak 20/47156-104

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer:

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, NOF avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark

Adresse: Nedre Storgate 10, 3015 Drammen

Telefon: 99731240

E-post: kaja.hogas@fnf-nett.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	X
Næring	X
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	X
Andre utbyggingsformål	X
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	X
Friluftsområder/ marka	X
Strandsone/ fjord/ elva	X
Landbruk	X
Naturmangfold	X
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Hele kommunen

4. Skriv ditt innspill her:

Drammen kommune

kommunepost@drammen.kommune.no

Drammen, 13. september 2021

Drammen kommune – kommuneplanens arealdel for 2022 - 2040 Innspill til planprogrammet fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud viser til planarbeidet i forbindelse med ny arealdel i kommuneplanen i Drammen kommune for perioden 2022 - 2040.

Innledningsvis vil vi si at vi synes Drammen kommune allerede gjør et godt arbeid med å ivareta natur og friluftsliv i kommunen. Med et så godt kunnskapsgrunnlag, forventer vi at dette benyttes aktivt som premissleverandør i plansaker.

Forum for natur og friluftsliv Buskerud har følgende innspill til planprogrammet:

- **Utbygging**
- **Myr**
- **Vassdrag**
- **Biologisk mangfold**

Utbygging

For å hindre en bit-for-bit- nedbygging av natur, og samtidig hensynta befolkningsveksten i kommunen, er det viktig med en god plan for hvor innbyggerne og besøkende i Drammen kommune skal bo, jobbe og leve.

FNF Buskerud oppfordrer Drammen kommune til å utvikle de allerede eksisterende sentrumsområdene, og bygge der det allerede er utbygging. Vi oppfordrer kommunen til å bygge tettere der folk allerede er og bor, og samtidig hensynta nærturområdene i områdene.

Vi ønsker også at kommunen har et overordnet mål om å ivareta grøntstrukturene både i bybildet og i marka på lang sikt.

Dispensasjon fra plan

Dispensasjon fra planer skal kun gis dersom fordelene er klart større enn ulempene.

Ifølge tall fra Kostra (SSB) er andelen innvilgede dispensasjoner i byggesaker i Drammen kommune 4 prosent i 2020. Tallene sier ikke noe om hva slags saker dette er, bare at det er gitt dispensasjon fra plan. Dispensasjoner kan ha blitt innvilget i saker som dreier seg om tiltak i strandsonen, omdisponering av dyrka mark/jordvern, nedbygging av myr og hyttebygging og andre tiltak innenfor fjell- eller markagrenser. Fire prosent er ikke mye nasjonalt sett, men kommunen bør etterstrebe 0 dispensasjoner fra plan.

Mer bekymringsfullt er det at andel av søknader om tiltak i freda eller verneverdige områder/ bygninger som ble innvilget er hele 50 prosent i 2020. Vi vet som nevnt ikke hva slags saker dette er, bare at det er gitt dispensasjon fra plan.

Forum for natur og friluftsliv mener det er særs viktig at kommunen ikke gir dispensasjon fra plan i freda eller verneverdige områder. Med 50 prosent innvilgede søknader i disse områdene, kan det se ut til at det er stor sjanse for at man får lov til å bygge i freda eller verneverdige områder.

Det er viktig at kommuneplanen er så god at det ikke er nødvendig med dispensasjoner i det hele tatt.

Myr

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. Myra magasinerer vann, og er også leveområde for massevis av planter og dyr.

Med dagens kunnskap mener vi at man må hindre all utbygging i myr og våtmarksområder.

Myrarealet i Norge er gjennom de siste 80 årene redusert med en tredel på grunn av grøfting, oppdyrking, skogplanting, torvuttak og utbygging. Regjeringen og Statsforvalteren jobber i dag med å restaurere myr. De jobber også for å få kommuner og private grunneiere til å bidra i restaureringsarbeidet.

Det må ikke i noen tilfeller gis dispensasjon fra planene om å ikke berøre myr.

Vassdrag

I kommuneplanen til Drammen kommune 2015 – 2027 står det at arealer langs vann og vassdrag sikres for allmennheten. Med vassdrag menes elver, bekker, vann og våtmark med helårs vannføring.

FNF Buskerud krever at Drammen kommune også vektlegger bevaring av kantsoner og biologisk mangfold i og langs alle vassdrag.

Utbygging i strandsonen

I Plan- og bygningsloven står det at det ikke skal bygges inntil 100 meter fra vassdrag. Det er også viktig å bevare kantvegetasjon og sikre allmennhetens tilgang til strandsonen.

For de områder i kommuneplanen som er avsatt til eksisterende boligformål (ikke fremtidig) gjelder tilsvarende en avstand på 30m, men mot Drammenselva 50m.

FNF Buskerud krever at de områdene med kun 30- 50 meter avstand kontrolleres og sjekkes at kantvegetasjonen bevares og at allmennhetens tilgang til strandsonen opprettholdes.

Store deler av strandarealer langs Drammenselva og Fiskumvannet er preget av systematisk nedbygging.

FNF Buskerud mener at det er viktig at kantvegetasjonen langs elver og bekker og dens naturlige løp må bevares for fremtiden!

Denne intensjonen vil være en implementering av FNs bærekraftsmål 15.1.

Regjeringen påpeker strandsonens store betydning for naturopplevelser, rekreasjon og friluftsliv på følgende nettside:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/friluftsliv/innsiktsartikler-friluftsliv/strandsonen/id2076261/>.

Strandsonen utgjør også et viktig grensehabitat for et stort antall våtmarksfugler og andre artsgrupper som enten hekker i strandsonen eller som bruker strandsonen til fødesøk.

Miljødirektoratet opplyser at «*Strandsonen er av nasjonal betydning og skal forvaltes slik at miljøverdier og allmenne interesser tas vare på. Det er viktig å unngå uheldig utbygging. Mange enkeltinngrep i strandsonen påvirker naturen og landskapet over tid, og forringer kvalitetene i området.*»

Videre påpeker Miljødirektoratet at strandsonen tilkommer en spesiell rolle på bakgrunn av klimaendringene og hvor viktig det er å planlegge på en balansert og langsiktig måte.

Kantsoner

Fra Naturvernforbundet i Buskerud:

Kantsoner har en viktig økologisk funksjon. Den skal hindre avrenning, redusere erosjon, og den er særs viktig for organismene som lever i vann. Den gir skjul og skygge, og den tilfører næring til vassdraget. Den skal også fungere som en viltkorridor for dyr, og fugl som lever i området. For vannlevende fugl vil en kantsone være viktig for at de skal føle seg trygge.

En godt fungerende kantsone består av gress, busker og trær. Langs vassdrag kan tettheten av fuglereir i kantvegetasjonen være like stor som i tropisk regnskog. Mange insekter har livsstadier både i vann og på land. Disse artene trenger en rik kantvegetasjon langs vassdraget for å finne skjul og føde. I tillegg er de viktig næring for fugl og fisk.

Vannressursloven stiller konkrete krav til å opprettholde kantsonen.

Under dialogmøtet med Drammen kommune 1. september, fikk jeg spørsmål fra politiker om hvordan man kan unngå å bygge i strandsonen i Drammen når Drammenselva renner gjennom hele byen. Vi ønsker å svare på dette konkrete spørsmålet:

Ja, det er umulig å ikke bygge i strandsonen i byer. Vi ønsker jo å fortette – det sparer andre områder, men det er måten det bygges på som er vesentlig. Saksbehandlingsrutinene for bygging i strandsonen bør derfor være svært grundige, og man skal bygge på en mest mulig skånsom måte for dyr og natur.

Forum for natur og friluftsliv oppfordrer kommunen til å innta en restriktiv holdning når det gjelder utbyggingsplaner hvor strandsonens kvaliteter forringes på grunn av nedbygging.

Vi anbefaler kommunen om å opplyse om strandsonens viktige funksjoner på hjemmesiden sin.

Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

Regjeringen lanserte «[Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden](#)» den 30. mars 2021. Planen inneholder 63 tiltak og 19 punkter for nødvendig kunnskapsinnhenting for å bedre miljøet i Oslofjorden.

Alle kommunene i Viken og Innlandet omfatter nedbørsfeltet til Oslofjorden, og har en viktig rolle og et ansvar for gjennomføring av flere av tiltakene. I opprettelsen av Oslofjordrådet er det også viktig at Drammen kommune engasjerer seg i dette arbeidet, og planlegger for gjennomføring av tiltakene i kommuneplanens arealdel.

Tiltakene innebærer blant annet å hindre avrenning fra jordbruk, vei, kloakk og avløp i alle vassdrag. Tiltakene som beskrives i tiltaksplanen for Oslofjorden, i samråd med Oslofjordrådet, må beskrives i kommuneplanens arealdel i Drammen kommune.

Biologisk mangfold

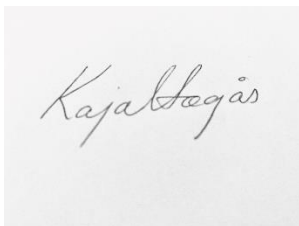
Buskerud Botaniske forening registrerer funn av naturarter i databasen artsobservasjoner.no.

I Drammen kommune er det registrert en mengde truede og nært truede planter og dyr.

Natur og dyreliv er en viktig del av området, og det er viktig å hensynta natur- og dyreliv i alle planer som legges i kommunen. Alle natur- og friluftslivsområder som blir påvirket av nye utbyggingsplaner, må utredes grundig av naturforvaltere før inngrepet starter.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

Sak 20/47156-110

From: Anne Foss
Sent: Mon, 13 Sep 2021 10:37:13 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: PLAN-20/03047: Hørings svar til forslag til planprogram for arealplan
Categories: C1

Naturvernforbundet i Drammen har følgende kommentarer til forslaget til planprogram for arealdelen i kommuneplanen:

1. Til planprosessen i punkt 2: Frivillige organisasjoner er ikke nevnt som aktuelle i «medvirkningsaktiviteter», men vi mener at det er viktig at den organiserte frivilligheten blir inkludert ved invitasjon til tema- og folkemøter om arealplanen.
2. Grøntarealer og natur i punkt 4.5: Ett av delmålene for dette punktet er: «Drammen skal ivareta og legge til rette for naturmangfold, ren luft, ren fjord og rene vassdrag». Det er ingen av strategiene som gjenspeiler dette delmålet. Vi mener at det mangler strategier mot forurensning av luft, jord og vann, drift og evt vern av kommuneskog, naturrestaurering, som kommunen allerede driver med, og en plan for bekjempelse av fremmede arter/planter.
3. Vi vil også gjenta vårt forslag til samfunnsdelen om at kommunen bør ha et overordnet mål i arealplanen om arealnøytralitet. Noe som i kortversjon vil si at alt grøntareal som blir nedbygd, skal erstattes med restaurering av natur i samme arealstørrelse.
4. Til slutt tillater vi oss å påpeke at teksten i planforslaget er vanskelig tilgjengelig og langt fra kravet om klart og enkelt offentlig språk. Hvis det er et mål å få innbyggerne til å medvirke i prosessen, må det framtidige forslaget til arealplan være mye mer konkret og tydelig og unngå stammespråk som «flerkjernet utvikling» og «prinsipper for funksjonsblanding». I det minste bør slike begreper forklares i note. Dette dokumentet trenger også en skikkelig språkvask.

Med hilsen
Anne Foss
Naturvernforbundet i Drammen

Drammen kommune, Arealplan

Vår ref: JAF/2021/7084-3

Deres ref: PLAN-
20/03047-21

Dato: 13.09.2021

Lier kommunes uttalelse til planprogram for kommuneplanens arealdel

Lier formannskap behandlet forslaget til planprogram 9.sept. 2021 og gjorde følgende vedtak:

«Lier kommune gir følgende uttalelse:

Planprogrammet begrenser seg til å formulere mål for utviklingen på generelt plan og overlater til det videre arbeid med kommuneplanens arealdel å være konkret på hvordan de skal følges opp konkret.

Planprogrammet er ikke konkret nok til å si om det er føringer som er av spesifikk interesse for Lier kommune. Lier kommune ber om å bli spesielt involvert dersom det i arbeidet med planen framkommer problemstillinger som kan være av spesifikk interesse for Lier. Slike problemstillinger bør tas opp til drøfting med Lier kommune før planmaterialet gjøres klar til 1.gangsbehandling. Drammen kommune og Lier kommune har en avtale om felles plansamarbeid som bl.a omfatter «Kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt for Fjordbyen» som vil gi føringer for videre utvikling av Brakerøyaområdet i Drammen.

Det bør nevnes i planprogrammet at arbeidet med denne kommunedelplanen og arbeidet med kommuneplanens arealdel må ses i sammenheng.»

Med hilsen

Jon Arvid Fossum
Rådgiver
Stedsutvikling og plan

Dette dokumentet sendes elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Dato:
	2020/6257-48685/2021	Nina E Alstad Rukke	08.09.2021

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040

Bakgrunn

Tilsynet for små avløpsanlegg er lokalisert hos Lier kommune og er delegert myndighet etter forurensningsforskriften i henhold til inngått vertskommuneavtale, jf. kommuneloven § 20-2. Tilsynet skal utføre de oppgaver og den myndighet som er gitt en kommune etter forurensningsforskriften kap. 12 med hjemmel i forurensningsloven §§ 9, 52 a, 81 og 86, samt utøve myndighet og oppgaver som står i naturlig sammenheng med oppgaver etter forurensningsforskriften kap. 12.

Våre oppgaver er blant annet:

- Føre tilsyn med alle avløpsanlegg med mindre enn 50 personer tilknyttet og sørge for at disse anleggene ikke fører til forurensning eller helseplager.
- Behandle søknader om utslippstillatelse etter forurensningsforskriftens kapittel 12.
- Gi veiledning til anleggseiere.
- Administrere slamtømmeordningen.
- Kartlegge forurensning fra små avløpsanlegg.
- Gi bistand til deltakerkommunene i spørsmål vedrørende små avløpsanlegg.

Vi viser til deres varsel om oppstart og høring av planprogram for kommuneplanens arealdel 2022-2040, datert 22.06.2021. Varselet oppgir frist for merknader til 13.09.2021.

Eksisterende små avløpsanlegg i Drammen kommune

I KOSTRA-rapporteringen for 2020 hadde Drammen kommune registrert 941 små avløpsanlegg, men av disse har bare ca. 50 oppdatert utslippstillatelse jamfør lokal forskrift fra 2010¹. I tillegg er det 877 hytter og 53 bebodde bolighus uten innlagt vann.

Etter vår erfaring trenger de fleste avløpsanlegg som ble bygget for noen tiår siden utbedring for å tilfredsstille dagens renskrav. Vårt systematiske tilsynsarbeid viser dessverre at også mange nye minirensanlegg ikke klarer dagens renskrav. For mer informasjon, se våre nettsider: <http://www.lier.kommune.no/teknisk-og-eiendom/tilsyn-smaa-avlopsanlegg/>

¹ Nedre Eiker, Drammen og Svelvik vedtok i 2010 likelydende lokale forskrifter, og disse er videreført etter kommunesammenslåing. Se lovdata: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2010-05-26-1406>

Innspill

Vi forventer at alle nye byggeområder tilknyttes kommunalt avløpsnett. Dersom det likevel skulle komme arealinnspill hvor det er planlagt egne separate renseløsninger, ser vi fram til å gi innspill på disse i neste fase i arbeidet. Vi planlegger da å vurdere mulighetene for å disponere avløpsvann lokalt, samt å gi informasjon om hvilken type avløpsløsning som kan passe til området.

I innspillene under ber vi kommunen:

- a) Sikre mulighet til å pålegge fritidsboliger tilknytning til offentlig vann- og avløpsnett
- b) styre etablering av enkelthusanlegg i områder hvor det planlegges felles avløpsløsninger
- c) etablere retningslinjer for bruk av tett samletank for avløpsvann

a) Vi ber kommunen sikre mulighet til å pålegge fritidsboliger tilknytning til offentlig vann- og avløpsnett

Vi anbefaler følgende formulering i kommuneplanens arealdel med hjemmel i pbl. § 30-6:

Tilknytningsplikt offentlig vann og avløp

I medhold av pbl. § 30-6: All bebyggelse, inkludert eksisterende og ny fritidsbebyggelse, har krav om tilknytning til offentlig vann og avløpsnett dersom det etter kommunens skjønn ikke vil være forbundet med uforholdsmessig stor kostnad, eller andre særlige hensyn tilsier at det bør gjøres unntak fra kravet.

I utgangspunktet er fritidsboliger unntatt kravet om tilknytning til offentlig vann og avløp, jf. pbl. § 30-6 første punktum: «Lovens bestemmelser i § 27-1 andre til fjerde ledd og § 27-2 andre til fjerde ledd gjelder for fritidsbebyggelse bare når dette er bestemt i plan.»

Vi anbefaler Drammen kommune å utvide plikten om tilknytning til offentlig vann- og avløpsnett til også å gjelde fritidsboliger. Bakgrunnen for dette er bl.a.:

- å redusere (faren for) forurensning av drikkevann/brønner, vassdrag og sjøområder
- å kunne forsvare investeringer i framføring av vann- og avløpsnett til områder med blandet fritids- og helårsbebyggelse.
- å kunne sanere hytteområder med dårlige avløpsløsninger, evt. også dårlige drikkevannsløsninger.
- et økt antall abonnenter vil også kunne redusere (veksten i) de gjennomsnittlige årsgebyrene for kommunens VA-abbonenter.

I områder med blandet fritids- og helårsbebyggelse, og i rene hyttefelt, vil en hjemmel til å pålegge at fritidsboliger tilknyttes kommunal ledning øke sannsynligheten for at områdene kan saneres og at dette kan gjøres raskere enn ellers. I pbl. § 30-6 åpnes det for at fritidsbebyggelse kan pålegges tilknytning «når dette er bestemt i plan». Det vil si at kommunen kan innføre bestemmelser i kommuneplanen (eller i reguleringsplaner) som gjør dette mulig.

Kommunen kan velge å gjøre slike bestemmelser gjeldende for hele eller deler av kommunen. Tilsynet mener det er mest hensiktsmessig og framtidsrettet å innføre én

bestemmelse for hele kommunen, selv om den per i dag er mest aktuell for hytteområdene i kystsonen i Svelvik samt bebyggelsen rundt Hagatjern.

Det kan også skilles mellom krav om tilknytning til kun avløp, kun vann eller begge deler. Etter Tilsynets mening, bør det kunne stilles krav om tilknytning til både vann og avløp, ikke minst for å sikre økonomien i framføringen av ledningsnett, særlig i områder med blandet bebyggelse. Behovet for brannvann må også vurderes i denne sammenheng.

b) Vi ber kommunen styre etablering av enkelthusanlegg i områder hvor det planlegges felles avløpsløsninger

For at kommunen effektivt skal kunne legge til rette for langsiktige løsninger, anbefaler vi at følgende tekst tas inn i kommuneplanens arealdel med hjemmel i pbl. § 11-9:

I områder hvor det er eller vil bli etablert større offentlige eller private avløpsanlegg innen fem år, vil det ikke bli gitt utslippstillatelser for avløp fra enkelthusanlegg. Forbudet gjelder både utslipp av svartvann og gråvann, og også midlertidig utslipp til tett tank.

I forbindelse med midlertidige anleggsarbeider, kan det etter søknad gis dispensasjon for utslipp av avløpsvann i inntil 2 år.

Hovedgrunnen for å ha en slik bestemmelse er at private eiendomshavere ikke igangsetter kostnadskrevenne tiltak i områder der kommunen eller private (f.eks. en velforening eller hytteforening) har planer om å gjennomføre tiltak som vil sikre eiendomshaveren en bedre og sikrere avløpshåndtering.

I områder hvor bygningene ligger så tett at utslipp fra enkelthus avløpsanlegg kan gi forurensning og smittefare for naboer, må det utarbeides en samlet plan for avløp. Forurensningslovens § 11 fjerde ledd sier at: «Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner. Hvis virksomheten vil være i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven skal forurensningsmyndigheten bare gi tillatelse etter forurensningsloven med samtykke fra planmyndigheten.»

c) Vi ber kommunen etablere retningslinjer for bruk av tett samletank for avløpsvann

For å sikre forutsigbarhet og effektiv saksbehandling, anbefaler vi at følgende tekst tas inn i kommuneplanens arealdel med hjemmel i pbl. § 11-9:

Tett tank godkjennes bare for toalettavløp, og bare i kombinasjon med godkjent renseløsning for gråvann. Det skal være alarm som varsler i god tid før tanken er full.

I forbindelse med midlertidige anleggsarbeider, kan det etter søknad gis dispensasjon for utslipp av avløpsvann til tett tank i inntil 2 år.

Det finnes i dag 28 tette tanker for alt avløpsvann og 140 tette tanker for toalettavløp i Drammen kommune.

Tett tank framstår for mange som en enkel og rimelig løsning. Vi mener imidlertid at dette ikke er en fremtidsrettet løsning, fordi:

- Bruken av hyttene og standarden på dem er stigende, og tømminger av tette tanker genererer dermed nødvendig **mye lastebiltransport** i områder som ofte har smale veier og dårlig veistandard, ikke minst vinterstid (akutte tømminger skjer hele året, for eksempel ved lekkasjer).
- Når vannforbruket øker, øker også tømmekostnadene. Dermed øker dessverre også noen folks incitament for **ulovlig tømming**/overløp fra tett tank, og det er dessverre ikke uvanlig at det slås hull på tanker eller at avløpsvannet pumpes ut på bakken når tanken er full. Dette medfører fare for forurensning av nærliggende drikkevannskilder/ brønner, jordbruksvanning, bekker og badeplasser mv.
- Ved mangelfull overvåking og / eller utilsiktet vanntilførsel til tett tank som følge av for eksempel lekkasjer i WC/cisterne, kan tanken overfylles og forurense nærliggende drikkevannskilder, brønner, bekker og badeplasser mv.
- Vi erfarer at midlertidige løsninger med tett tank kan gjøre det vanskeligere å etablere et godt samarbeid med hytteforeninger om felles avkloakking av et område. «Midlertidige» tillatelser har vist seg å bli langvarige eller permanente pga. endringer i forutsetningene for etablering av kommunalt avløpsnett.
- Tett tank som avløpsløsning gjør det vanskelig å omregulere områder fra fritids- til helårsbebyggelse (tett tank anses i dag som uaktuelt for helårsbolig). Dette vil også gjelde i enkeltsaker (søknader om bruksendring).
- Tilsynet mener at det ved etablering av brakkerigger i forbindelse med utbyggingsprosjekter eller lignende likevel bør være mulig å få midlertidig tillatelse til tett tank. Dette må skje etter søknad, dersom avstanden til kommunal ledning er stor. For slike tillatelser må det stilles vilkår om bl.a. fast tømming/kontroll og alarm ved høyt nivå i tanken.

Vedtatt lokal forskrift sier ikke noe om hva slags avløpsløsninger som tillates, utover renskrav og standardkrav for minirensaneanlegg. Kommunen kan imidlertid vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om krav til løsninger for avløp i forbindelse med nye bygge- og anleggstiltak, herunder forbud mot eller påbud om slike løsninger, jf. pbl. § 11-9. Retningslinjen vi foreslår er i overensstemmelse med vår praksis i dag. For å sikre forutsigbarhet og effektiv saksbehandling ønsker vi at retningslinjen også formaliseres i kommuneplanen.

Hvis du skal kontakte oss i forbindelse med denne saken, vennligst referer til saksnummer 2020/6257.

Med hilsen

Nina E Alstad Rukke
Fagleder

Drammen kommune
Drammen kommune, Postboks 7500, 3008
Drammen.

Dato: 03.09.2021

Vår ref: 21/02616-3

Deres ref:

Høringsvar fra Tunsberg biskop om Kommuneplanens samfunnsdel og overordnet arealstrategi for Drammen kommune 2021-2040

Tunsberg biskop vil i samarbeid med Drammen kirkelige fellesråd gi følgende innspill til høringen om kommuneplanens arealdel og samfunnsdel.

Samfunnsdelen i kommuneplanen er bred og innholdsrik og fokuserer på:

- God oppvekst og godt liv
- Klima- og miljøvennlig utvikling
- Omstillingsdyktig næringsliv
- Attraktive byer og tettsteder
- Mangfold og inkludering
- Deltakende innbyggere

Innledningsvis fokuserer planen bl. a på industriutvikling, museer og kultur. Biskopen registrerer at kirken og religiøse aktiviteter ikke er nevnt (til tross for at Skoger gml. Kirke har feiret 800 års jubileum og f.eks. Bragernes feirer 150 års jubileum i 2021). Kirken er en sentral samfunnsaktør og kulturbærer, og Tunsberg biskop mener at kommuneplanen mister noe viktig ved å utelate denne delen av samfunnslivet.

Kommuneplanen er overordnet og har et generelt fokus. Det nevnes likevel i planutkastet både kultur, idrett og frivillighet. Tunsberg biskop lurer på hvorfor Kirke/religion ikke er nevnt. En av slagordene i planen er «et godt liv – et godt sted å leve», og kirken betyr mye for et godt liv for mange av kirkens medlemmer. Dnk hadde ved utgangen av 2020 58.594 medlemmer, dvs. 57,5 % av totalbefolkningen.

Det ivaretas mer tradisjonelle aktiviteter for livsfaser og trosutøvelse, men også mye annet. Tunsberg biskop vil bl.a nevne Kirkens arbeid for mangfold og inkludering – eks. Fjell kirke – kirkelig dialogsenter – en aktiv rolle for å fremme mangfold og inkludering – jfr også engasjementet omkring Pride-uka.

Kirken gir varierte og gode tilbud til barn og unge spredt rundt i de ulike delene av byen fra Mjøndalen til Svelvik, og har mange deltakende innbyggere som gjør en stor frivillig innsats for å bidra til gode lokalmiljø.

Kirken har og et engasjement for å være en aktiv samarbeidspartner i å fremme en klima- og miljøvennlig utvikling.

Arealdelen

Arbeidet med samfunnsdel og arealdel går parallelt.

Kulturminnevern

Planen forholder seg til Regional plan for kulturminnevern som kunnskapsgrunnlag: godt vern og bærekraftig bruk av kulturminner og kulturmiljøer.

Mål for planen:

- Gode tjenester som uttrykker innbyggernes behov
- Variert aktivitetstilbud for alle
- Levende kultur og aktivitetstilbud i hele Drammen

Strategier for å oppnå målene:

- Legge til rette for nærhet og tilgjengelighet til aktivitetstilbud ved bruk av nærliggende lokaler og arealer.
- Sikre at alle med nedsatt funksjonsevne har et godt og variert aktivitetstilbud.
- Legge til rette for gode og tilgjengelige møteplasser i nærmiljøet i samarbeid med frivillige lag og foreninger.
- Videreutvikle posisjonen som kultursenter i regionen.
- Utvikle idretts- og kulturarenaer samt rekreasjonsområder i samarbeid med idrettsrådet, kulturrådet og friluftsforum.

Tunsberg biskop vil påpeke at mange av disse målene er sammenfallene med Kirkens målsettinger og sterkeste sider. Det finnes kirkebygg i alle bydeler som er nært folk i lokalmiljøet og har gode og hensiktsmessige lokaler for både kultur- og andre arrangementer.

Kirken legger vekt på å være blant kommunens største og mest betydningsfulle kulturarenaer, og arrangerer en lang rekke konserter, kulturarrangementer, utstillinger og festivaler i løpet av et år. Kirkebyggene brukes også ofte til konserter og andre kulturbegivenheter av andre aktører enn kirkens egne.

I tillegg tilbyr kirken

- Aktiviteter for barn, ungdom, voksne og eldre
 - Aktiviteter på tvers av tros- og livssynsgrenser
- Eksempler:
- Kirkelig dialogsenter – Nabokafe i Fjell kirke
 - Integreringsprosjekter i Nedre Eiker i samarbeid med det kommunale læringscenteret
 - Aktiviteter som språktrening og annet internasjonalt arbeid i Åssiden
- Aktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Eksempel:
- Tro og lys-gruppe i Nedre Eiker

Tunsberg biskop vil påpeke at det er mange tusen mennesker som går inn og ut av kommunens kirker i løpet av et år enten de har vært med på gudstjenester, kirkelige handlinger, konsert- eller kulturarrangementer eller deltatt i en av våre mange aktiviteter.

Tunsberg biskop vil takke kommunen for muligheten til å gi innspill til planene og minne om at Kirken i Drammen innebærer en stor ressurs for svært mange målsettinger av planen og vil kunne bidra til å oppfylle kommunens mål. Kirken har i stor grad sammenfallende mål med kommunen: å bidra til god livskvalitet for Drammens innbyggere enten de er medlemmer av Dnk eller ikke. Tunsberg biskop vil derfor se det som naturlig at en så stor ressurs i Drammen kommunes arbeid for et godt samfunn blir nevnt tydeligere som en ressurs og samarbeidspartner.

Med vennlig hilsen

Jan Otto Myrseth
biskop

Michael Onsrud
kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Drammen kirkelige fellesråd - Kirkevergen

Albums gate 8

3016 DRAMMEN

Mottakere:

Drammen kommune

Drammen kommune,
Postboks 7500, 3008
Drammen.

Drammen kommune
kommunepost@drammen.kommune.no

Kontaktperson:	Deres referanse: PLAN-20/030407	Vår referanse: 025.004/1942351	Dato: 08.09.2021
----------------	------------------------------------	-----------------------------------	---------------------

DRAMMEN KOMMUNE 2022 - 2040 - KOMMUNEPLANENS AREALDEL – PLAN-20/03047 INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL FOR DRAMMEN KOMMUNE

Glitre Energi Nett viser til brev av 22.06.2021 vedr. høring av forslag til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune.

Vi viser også til vårt innspill til kommuneplanens samfunnsdel og overordnede arealstrategi for Drammen kommune 2021 – 2040 datert 31.08.21.

Felles for fokusområdene som er beskrevet i kommuneplanen, enten det er bolig eller næringsutvikling, transport eller utvikling av bysentra, er at det vil kreve økt tilgang på kraft.

Som nevnt i vårt innspill til overordnet arealstrategi, vil en viktig og sentral brikke i arbeidet med å realisere planene være å elektrifisere samfunnet. Dette ønsker Glitre Energi å bidra til. For å kunne bidra til dette må kapasiteten i våre overføringsanlegg økes.

Økt kapasitet, enten det foregår ved oppgradering eller nybygging av anlegg, vil kreve at det avsettes arealer til dette formålet. I arbeidet med arealplanen er det derfor viktig at det tilrettelegges for dette, slik at det vil være mulig å tilby den kraften det blir behov for.

I forslaget til plan ser vi at det legges opp til fortetting i de sentrumsnære områdene av Drammen. Det er spesielt i disse områdene, eksempelvis Bragernes – Brakerøya og Gulsbogen – Strømsø, behovene for oppgradering av nettet vil være størst de neste 5 årene. Hvis en går 5-10 år fram i tid, vil det også være behov for oppgradering på Åssiden, Konnerud og Kobbervikdalen.

De oppgraderingene og nybyggingene det her er snakk om, gjelder både anlegg til hovedforsyning og til distribusjon. For å fremskaffe arealer, samt å få på plass nødvendige tillatelser, kan det ta opptil flere år for denne type anlegg. Det er derfor viktig at dette hensyntas i det videre arbeidet med arealplanen.

Glitre Energi Nett er i dialog med Drammen kommune om behovene for nye anlegg, og vil i det videre arbeidet komme nærmere inn på behovene for arealer, og hvilke anlegg det vil bli behov for.

Med vennlig hilsen
Glitre Energi Nett AS

Tore Morten Wetterhus
administrerende direktør

Trond Eriksen
avdelingsleder

Brevet sendes ut uten signatur. Brevet er godkjent etter interne rutiner.

Drammen, 13.09.21

Til:

Drammen kommune

kommunepost@drammen.kommune.no

«PLAN-20/03047: Innspill/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune».

Innspill til Drammen kommunes

FORSLAG TIL PLANPROGRAM KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2022-2040

Rent drikkevann er helt grunnleggende for et godt liv og enhver samfunnsutvikling. Glitrevannverket IKS leverer vann til 155 000 personer, og sammen med våre tre eierkommuner Drammen, Lier og Asker, samt våre kunder Frogn og Holmestrand, skal vi levere godt vann, hele døgnet, året rundt. Å sørge for sikre vannkilder er avgjørende for vannforsyningen og derfor et felles mål.

Drammen kommune er den største eieren i Glitrevannverket IKS og vi leverer vann til hele kommunen unntatt tidligere Svelvik kommune. Røysjø og Glitre er våre to hovedvannkilder og begge ligger delvis innenfor Drammen kommunes arealer.

Innspill

Hensynssone drikkevann

I kommunens arealkart er det viktig å markere hensynssone rundt vannkildene. Hensynssonene rundt våre to kilder sammenfaller med nedbørfeltet til vannkildene. I arealkartene til de tidligere kommunene er hensynssonene ivaretatt, bortsett fra hensynssonen til Røysjø i arealkartet til «gamle Drammen». Vi forventer at den legges inn i dette planarbeidet.

I tillegg er det hensynssoner i influensområdet over to fjellanlegg, ett ved Åssiden og ett ved Kloppstjern. Begge er ivaretatt i dagens kommuneplan for «gamle Drammen» og disse bes videreføres.

Bestemmelser til hensynssonene

Videre vil vi påpeke at det er viktig å ha gode bestemmelser for hensynssonene for drikkevann (H110) som gjør det enklere for alle å vite hvordan de skal forholde seg ved søknader om tiltak. Bestemmelsene kan henviser til at vannverkseier skal kontaktes ved søknad om tiltak, både for å kunne uttale seg og for å være informert og eventuelt ta forhåndsregler i forhold til mulig forurensningsfare. Videre kan det vises til §4 i Drikkevannsforskriften som sier at det er forbudt å forurense drikkevann generelt, og til klausuleringene som gjelder hver enkelt vannkilde spesielt.

Dette gjelder også for fjellanleggene selv om det ikke er egne klausuleringer der.

Fremtidige utbyggingsområder og plan for tilrettelegging av aktivitet i Røysjømarka

Begge kildene med nedbørfelt ligger i nærheten av befolkningstette områder. Glitrevannverket ser med bekymring på at markaområdene rundt kildene stadig blir mer presset i forhold til økt tilrettelegging og rekreasjonsaktiviteter. Dette gjelder særlig for Røysjø der det i tillegg til eksisterende boligfelt, legges opp til flere nye utbyggingsområder og utvidelse av eksisterende boligområder i randsonen rundt marka. Vi ber kommunen utrede hvordan en slik utbygging med tilhørende befolkningsvekst vil legge press på bakenforliggende naturområder. I planprogrammet pekes det på at man ønsker at alle skal oppleve å ha nærhet til naturen. Samtidig skal man ivareta naturmangfold og rene vassdrag, og da helst spesielt vannkildene (vår tilleggs kommentar). Dette er ikke i alle sammenhenger forenlig og må sees på i utredningene som det er lagt opp til under tema «Grøntareal og natur».

En god råvannskvalitet er i tillegg til vannbehandlingen en ekstra sikkerhet for å kunne levere sikkert og godt drikkevann. Drikkevannsforskriften (spesielt § 4, § 12 § 26) omhandler forbud mot forurensing og beskyttelse av drikkevannskilder, og det er et viktig prinsipp i norsk vannforsyning at drikkevannet så langt som mulig skal baseres på kilder som fra naturens side har god kvalitet og er lite utsatt for forurensing. Vannforskriften (§ 17) understreker nødvendigheten av å beskytte drikkevannskilden slik at behovet for vannbehandling reduseres. En ubevist holdning til dette som fører til frislipp av aktiviteter i og rundt nedbørfelt til drikkevann er en irreversibel utvikling.

Vi opplever allerede med dagens bebyggelse en ensidig stykkevis tilrettelegging for aktivitet uten at blant annet drikkevannshensynet blir tilstrekkelig hørt og ivaretatt. Glitrevannverket IKS ber om at kommunen tar et initiativ til å lage en samordnet plan for forvaltning av Røysjømarka som kan sikre en demokratisk prosess der alle interesser blir hørt. Arbeidet må foregå i samarbeid med Holmestrand.

Glitrevannverket er allerede i kontakt med planavdelingene i administrasjonen i Drammen og Holmestrand kommune slik at planarbeidet kan gå parallelt med kommuneplanarbeidet.

Drikkevannshensyn –kommunens plikt

Vi vil som avslutning minne om at kommunen etter Drikkevannsforskriftens §26, har en plikt til å ta drikkevannshensyn når arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner utarbeides, samt når den gir tillatelser etter relevant regelverk. Videre heter det at kommunen om nødvendig skal ta initiativ til interkommunalt plansamarbeid for å ivareta drikkevannshensynet der vannforsyningssystemet ligger i flere kommuner.

Før øvrig stiller Glitrevannverket gjerne opp om det er noe vi kan bistå med i planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Marius Asheim

Daglig leder Glitrevannverket IKS

Elektronisk signatur

Sak 20/47156-160

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Drammen Fjernvarme AS
Adresse: Jacob Borchs gate 5, 3012 Drammen
Telefon: 92483535
E-post: df@df.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	X
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Drammen Fjernvarme AS sitt konsesjonsområde

4. Skriv ditt innspill her:

Drammen kommune har vedtatt tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegg for nybygg eller hovedombygninger over 1000 m² innenfor Drammen Fjernvarmes konsesjonsområde.

Drammen Fjernvarmes forsyningsplikt overfor bygninger som omfattes av tilknytningsplikten, forpliknelsen ivaretas primært ved at det fremføres fjernvarmeledninger og installeres fjernvarmesentraler i de aktuelle bygningene.

Drammen Fjernvarme ber om at det avsettes nødvendige arealer og traseer for bygging og drift av eksisterende og fremtidige fjernvarmeanlegg innenfor planområdet. Videre må det settes av plass til produksjonsanlegg.

I dag har vi produksjonsanlegg følgende steder:

1. Brakerøya, som utvides i forbindelse med bygging av Nytt Sykehus Drammen
2. Sundland, Biobrenselkjel som bruker trepellets, benyttes som grunnlast i vinterhalvåret, bygg og areal leies av BaneNor.
3. Gamle Sykehus Drammen, leier oljekjel i energisentral for beredskap

Ut fra ovennevnte er det Drammen Fjernvarmes synspunkt at det i reguleringsplanen klart bør komme frem at:

- Planområdet ligger innenfor Drammen Fjernvarmes konsesjonsområde, og omfattes således av tilknytningsplikt vedtatt i Drammen kommunes
- Alle nybygg eller hovedombygninger over 1000 m² innenfor området må utstyres slik at alt termisk energibehov kan dekkes med fjernvarme.
- Innenfor hele planområdet må det avsettes nødvendige arealer for bygging og drift av fremtidige og eksisterende fjernvarmeanlegg og produksjonsanlegg, fjernvarmeledninger og fjernvarmesentraler i de enkelte bygg. Planområde bør også inkludere områder som naturlig hører til konsesjonsområdet til Drammen Fjernvarme
- Drammen Fjernvarme AS sin termiske energiproduksjon er et viktig ledd i det grønne skifte i Drammen

Vennlig hilsen

Drammen Fjernvarme AS

John Vincent Haugen

John Vincent Haugen

Adm. Direktør

Sak 20/47156-105

From: noreply@norconsult.com
Sent: Mon, 13 Sep 2021 10:17:25 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel
Categories: C1

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Drammen Fjernvarme AS har biokjel i bygget som vi leier fra BaneNor som bruker trepellets i vintersesongen.

Ved eventuell opphør av leieavtale må det settes av areal i Drammen i forbindelse med distribusjonsnettet til Fjernvarme slik at det kan etableres en ny Biokjel

Avsender:
John Vincent Haugen
john@df.no
91536741

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-106

From: noreply@norconsult.com
Sent: Mon, 13 Sep 2021 10:21:14 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel
Categories: C1

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Energianlegget til VVHF bør beholdes som område for Energiproduksjon Drammen Fjernvarme AS leier en beredskapskjel der i dag. Ved eventuell opphør av leieavtale må det etableres et tilsvarende område for produksjon og beredskap for fjernvarme i nærheten av distribusjonsnettet for fjernvarme.

Avsender:
John Vincent Haugen
john@df.no
91536741

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-121

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Drammen og omegn lokallag

Telefon 32800464, mobil 404 91 241

p.b. 379 Bragernes, 3001 Drammen

org. nr. 913 150 066

Drammen kommune

Drammen 13.september 2021.

Arealplan

Postboks 7500

3008 Drammen

Kommunepost@drammen.kommune.no

Kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040

Høring og offentlig ettersyn

Fortidsminneforeningen viser til den pågående høring og offentlige ettersynet i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040, og vil med dette komme med våre kommentarer.

Arealdelen til kommuneplanen er svært viktig som en konkretisering av de målsettinger og visjoner som nedfelles i kommuneplanens samfunnsdel. Fortidsminneforeningen ser det derfor som viktig å se formuleringer på kulturarvfeltet i arealdelen i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel.

Fortidsminneforeningen er av den klare oppfatning av kulturarv må mer ambisiøst inn i kommuneplanens arealdel. Her må de foreliggende kommunale kulturminneplanene, både den for gamle Drammen og den for gamle Nedre Eiker kommuner, inn som naturlige utgangspunkt. Vi kan ikke se at ambisjonene i disse kulturminneplanene speiles i det foreliggende utkastet. I tillegg må det legges en plan for å innlemme gamle Svelvik kommune i kulturminneplanen til nye Drammen kommune.

Fortidsminneforeningen ser et klart behov for en handlingsplan på kulturminnefeltet, hvor man tidfester gjennomføringen av kulturminneplanene.

Bakgrunnsdokumenter

Det er på kulturarvfeltet utarbeidet flere relevante og viktige dokumenter de senere årene, både regionalt og kommunalt. Dette gjelder først og fremst:

- Regional plan for kulturminnevern i Buskerud – med underliggende dokumentasjon i forbindelse med dette arbeidet.
- Kommunedelplaner for kulturminner og kulturmiljøer i henholdsvis gamle Nedre Eiker kommune og gamle Drammen kommune.
- DIVE-analyser for Bragernes, Strømsø og Berger.

Disse planarbeidene må gi retning til utarbeidelse av konkrete og forpliktende tiltak, målsettinger og prinsipper for å sikre en forsvarlig forvaltning av kulturarven i Drammen kommune.

Handlingsplaner

Det er et stort behov for konkrete tiltak og handlingsplaner for å realisere målsettingene både i den kommunale temaplanen for gamle Drammen og for gamle Nedre Eiker kommuner. Det er naturlig at dette innarbeides i kommuneplanens arealdel. Det må lages en gjennomføringsplan hvor man tidfester gjennomføringen av dagens kulturminneplaner, slik den er utarbeidet for gamle Drammen kommune og gamle Nedre Eiker kommune. Del 3 i temaplanen for kulturminner og kulturmiljøer av 25. september 2018 (Kulturminneplanen for gamle Drammen kommune) viser til en rekke hovedmål, uten at det er laget noen konkret plan for realiseringen av disse. Kommuneplanens arealdel må presisere disse.

I kommuneplanens arealdel vises det til at «Utviklingen skal bygge på eksisterende stedsindentitet og særpreg, og sikre vern av kulturmiljøer og kulturminner» (side 13). Dette er meget vagt og uforpliktende. Skal man lykkes i å ha en aktiv kulturminnepolitikk må kommuneplanens arealdel være langt mer konkret. Å vise til at man skal «avveie hensyn mellom utvikling og vern» (side 14) sier svært lite om hvilken vei prioriteringene skal gå.

Kulturminneplanen legger dessuten opp til at retningsvalg og prioriteringer i planen kan gjøres juridisk bindende ved neste rullering av kommuneplanens arealdel, det vil si den rullering vi nå står i. Det mest aktuelle er opprettelse av ulike hensynssoner etter pbl. 11-8.

Fortidsminneforeningens konklusjon

Kommunen må ha langt klarere ambisjoner på det kulturarvpolitiske feltet. Et godt utgangspunkt er lagt i de foreliggende temaplanene som er utarbeidet både i gamle Drammen og Nedre Eiker kommuner. Arealplanen må bruke disse aktivt til å utarbeide en handlingsplan på kulturarvfeltet. Presisering og forankring av kulturarvpolitiske mål i kommuneplanens arealdel vil gi legitimitet og strategisk forankring når førstelinjen skal gjøre sine prioriteringer i praksis.

Med vennlig hilsen

For styret i Fortidsminneforeningen, Drammen og omegn lokallag

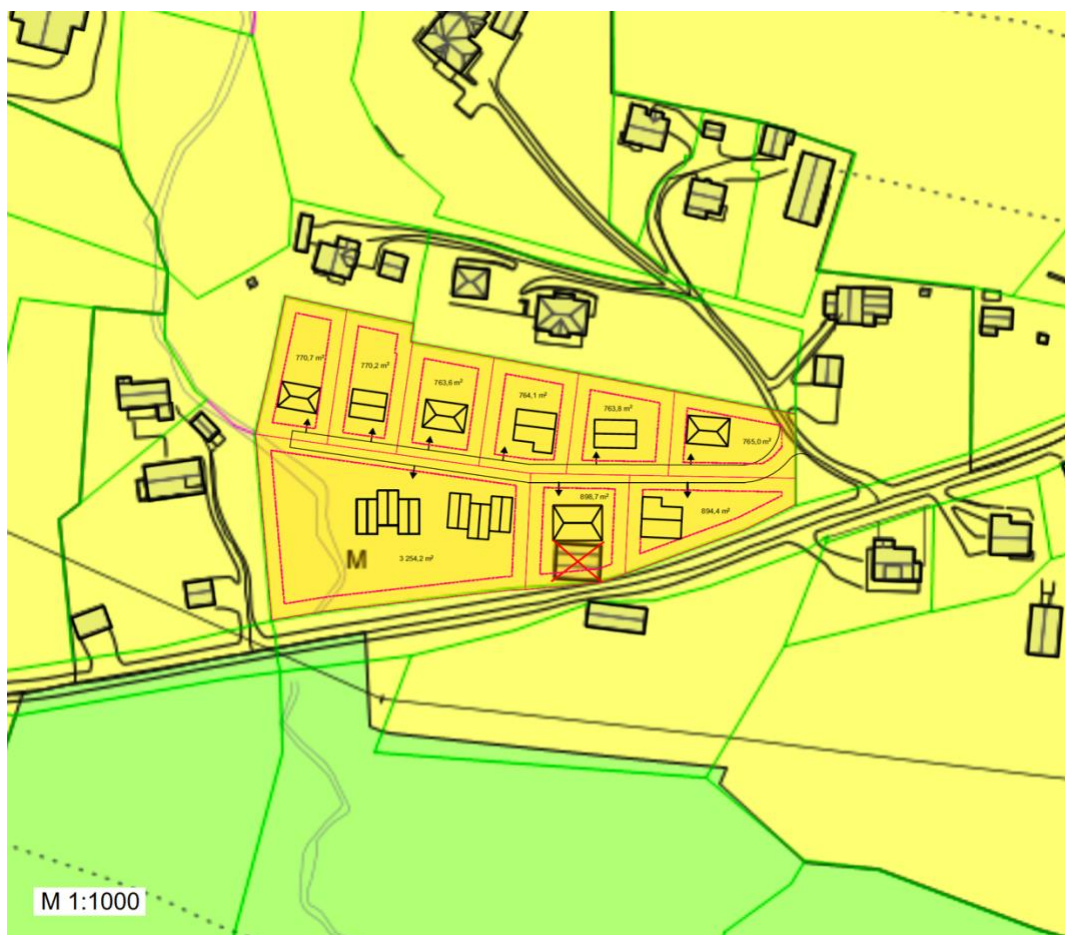
Arne Holm

Styreleder

Sak 20/47156-76: 5 Konnerud

Arealinnspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra utbyggere og fagkyndige

Boligutbygging på Stubberudveien 110

Innhold

Arealinnspillet	4
1. Kort presentasjon av arealinnspillet	4
2. Beliggenhet og størrelse	5
3. Eiendoms- og eierforhold.....	7
4. Dagens arealbruk	8
5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel.....	8
6. Prinsipper for vern	9
7. Områdets beliggenhet.....	10
8. Fareområder.....	11
9. Spesielle miljøforhold.....	12
10. Bebyggelse og utnyttelse	12
11. Trafikk og adkomst	13
12. Terreng	14
13. Tidsperspektiv	14
14. Økonomiske konsekvenser for kommunen	14
Vedlegg.....	14

Kontaktinformasjon

Tiltakshaver/grunneier:

Firma:

Kontaktperson: Vidar Bryhn

Adresse: Havreveien 1, 3039 Drammen

Telefon: +47 908 64 667

E-post: vidar.jbr@gmail.com

Fagkyndig plankonsulent:

Firma: Solli Arkitekter AS

Kontaktperson: Nina Duesund

Adresse: Bragernes torg 1, 3017 Drammen

Telefon: +47 328 30 780

E-post: nina@arkitektsolli.no

Arealinnspillet

1. Kort presentasjon av arealinnspillet

Hele eiendommen gnr.83/bnr.10 er i dag avsatt i eksisterende boligbebyggelse og ligger innenfor område M i kommuneplanen.

I henhold til kommuneplanen skal det før det vedtas detaljreguleringsplaner for delområder innenfor transformasjonsområdene for byutvikling stilles det krav om at de overordnede, helhetlige sammenhengene for arealbruk, bebyggelsesstruktur, grønnstruktur, gang- og sykkelveier, vegsystem og kollektivbetjening for området er avklart. For eiendom gnr.83/bnr.10 er det stilt følgende rekkefølgekrav i planen: For del av Konnerud, vest for Skalstadkrysset tillates det ikke ny bebyggelse før Hagbart Kyllands vei er ført frem til Stubberudveien.

Figur som demonstrer veistrekket som kreves opparbeidet før eiendommen (markert oransje) kan utvikles.

Eiendommen slik den står i dag står å forfaller, det er med dette arealinnspillet ønskelig at dette området trekkes ut av området som er begrenset av denne rekkefølgebestemmelsen slik at det kan videre utvikles til et boligområde.

Det er tenkt en forsiktig utvikling av eiendommen skille ut 9 til 10 tomter, og tilpasse seg nærområde med eneboliger og kanskje rekkehus. Eiendommen er ikke i bruk slik den står i dag og vi mener en slik forsiktig utnyttelse av eiendommen er forsvarlig her uten at det er behov for å bygge denne veien. Med tanke på alt annet som skjer i Konnerud sentrum bør denne eiendommen kunne utbygges. Området bør ansees som et nærområdet til Konnerud sentrum som et fungerende knutepunkt for eiendommen.

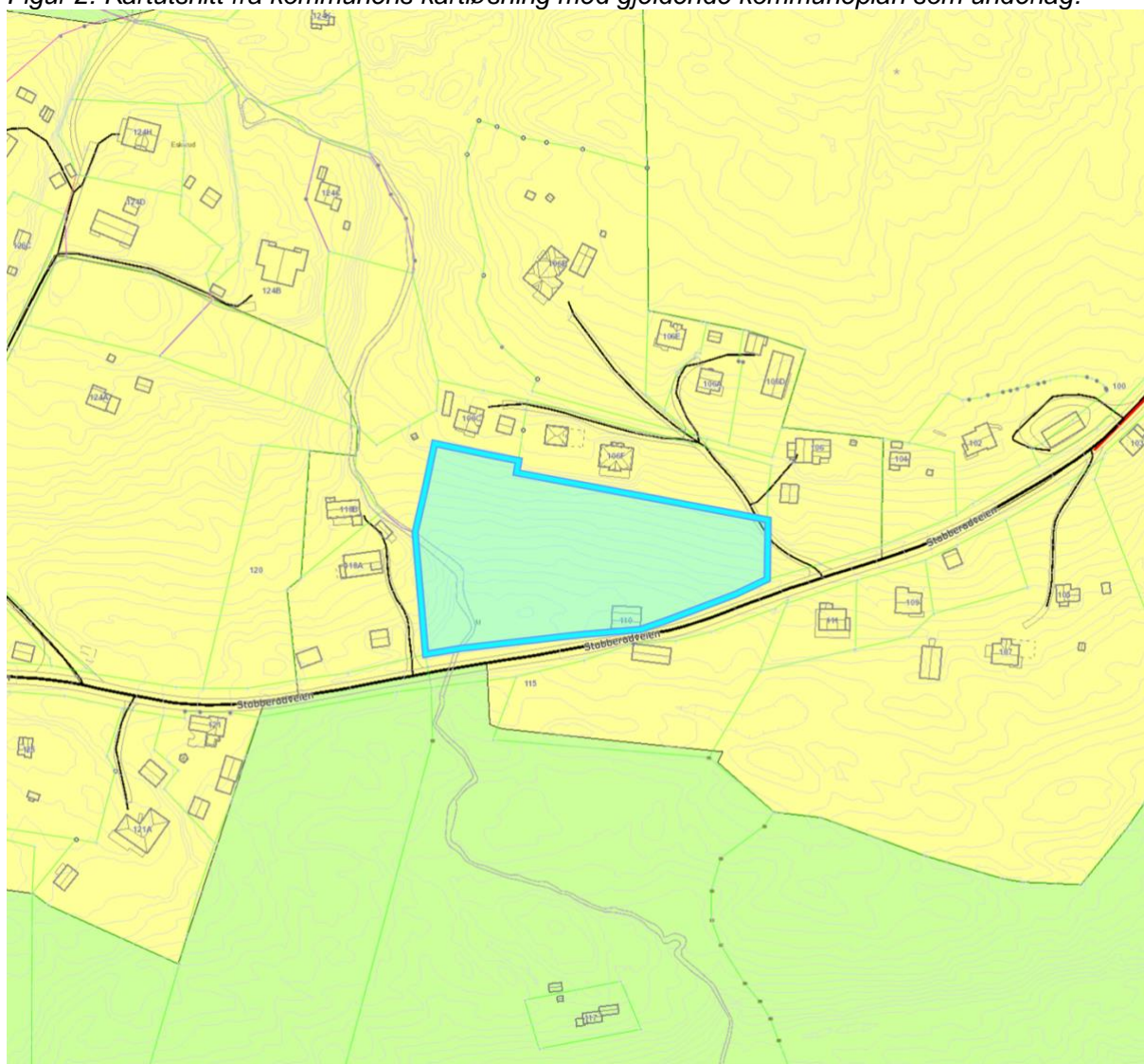
2. Beliggenhet og størrelse

Områdets areal: 9640,5 m²

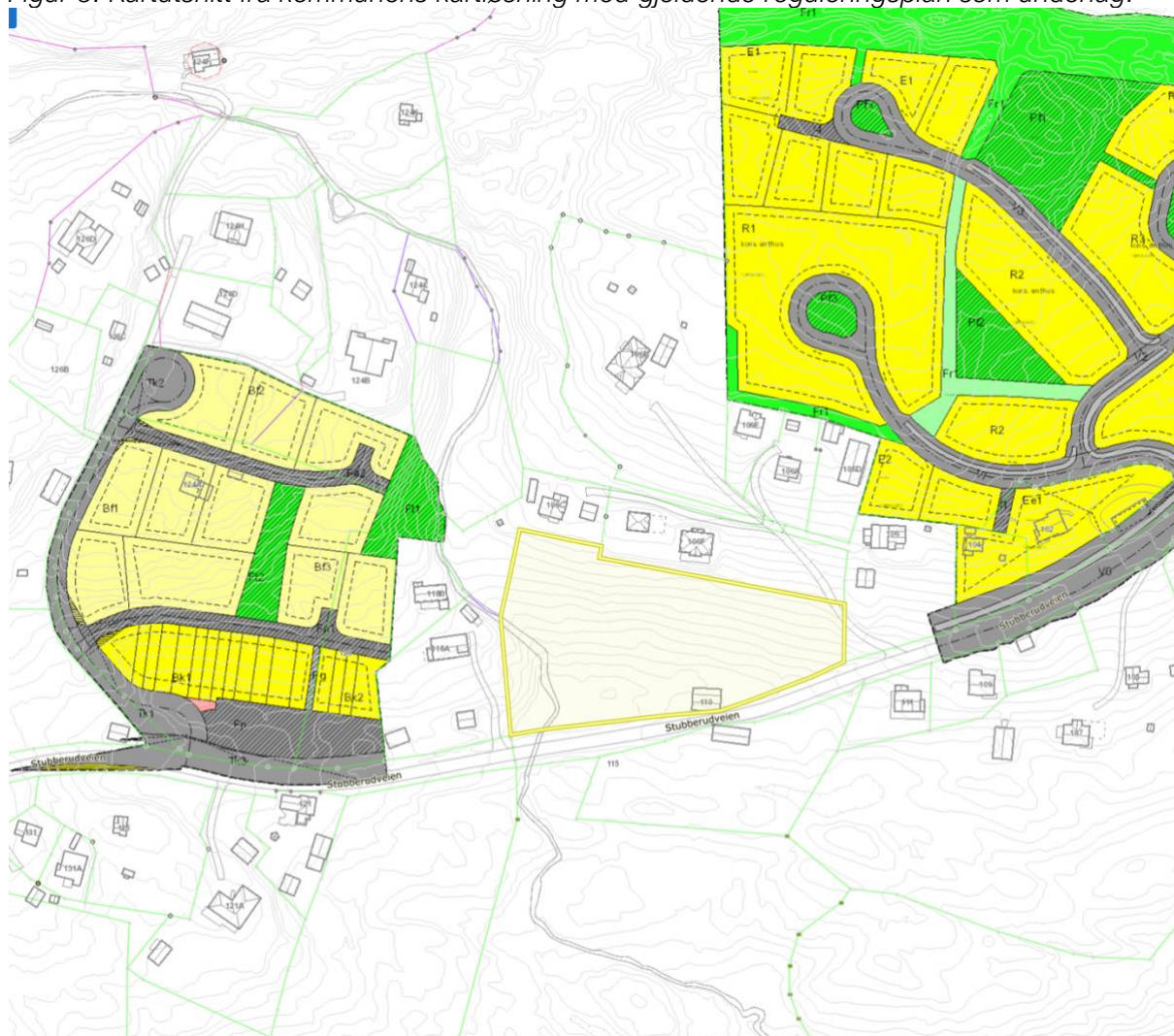
Figur 1: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med grunnkart som underlag:

Figur 2: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende kommuneplan som underlag:

Figur 3: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende reguleringsplan som underlag:

3. Eiendoms- og eierforhold

Arealinnspillet er utarbeidet på bestilling fra grunneier. Grunneier er derfor kjent med innspillet.

Gnr./bnr.	Adresse	Hjemmelshaver
83/10	Stubberudveien 110	Vidar Bryhn og Kjersti Bryhn

--	--	--

4. Dagens arealbruk

I dag er arealet avsatt til boligbebyggelse i kommuneplanen. Det finnes et gammelt hus/låve på eiendommen som har verneklasse B. Eiendommen er ikke regulert. En bekk krysser eiendommen vestre hjørne eller består eiendommen av et sydvendt skrånende terreng som i dag er delvis nedgrodd og ikke i bruk.

5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel

Føringer i samfunnsdelen <i>Arealpolitiske prinsipper, mål, strategier</i>	Vurdering av foreslått arealbruk opp mot føringene i samfunnsdelen
Samordnet areal - og transportplanlegging og samferdsel: <i>Drammen har som ambisjon å bli et sirkulært og klimarobust lavutslippssamfunn der det er naturlig å velge miljøvennlig transportformer</i>	Foreslåtte boligfelt tilpasser seg i stor grad ved at det ligger i kort avstand til kollektivtransport, det går buss i Stubberudveien. Dette vil gjøre det enkelt å velge miljøvennlig transport til og fra området.
Utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler: <i>Drammen har som ambisjon å være attraktiv som by og ha attraktive tettsteder</i>	Konnerud er i dag et attraktivt sted å etablere seg for barnefamilier. Området har arenaer og møteplasser for idrett, lek, sport og flere skoler. Flere boliger her vil bidra til å skape et attraktivt tettsted ved å skape lokal stedsutvikling og utvikling av det særegne lokale og samtidig som man styrker lokaldemokratiet.
Bolig og boligbygging: <i>Drammen har som ambisjon skape gode rom for en god oppvekst med gode muligheter gjennom et langt liv.</i>	Området ligger i kort avstand fra marka og til skole, begge tilgjengelig som fotgjenger. Stordammen ligger kun 34 meter i luftlinje fra eiendommen. Dette er faktorer som kan være helsefremmende for potensielle beboere i området. Eiendommen har med den beliggenheten potensiale til å tilrettelegge for et godt bomiljø med flere bokvaliteter. Kvaliteten på bomiljøet reflekterer forskjellige parametere, som for eksempel tilhørighet, trygghet, demografi og brukbarhet. Ved og vektlegge grønne verdier og tilpasse

	arkitekturen til kulturlandskapet svarer foreslåtte utvikling godt på Drammens visjoner for fremtiden.
Næringsutvikling og næringsarealer: <i>Drammen har som ambisjon å bli et næringsssentrum</i>	Ikke relevant, da dette handler om boliger.
Grøntarealer og natur: <i>Drammen har som ambisjon å bli Norges Grønneste kommune hvor det er lett og velge miljøvennlig.</i>	Eiendommen ligger tett på større friområder som binder seg på flere grønne drag i nærheten. Det går flere gangforbindelser gjennom friområdene i dag. Stordammen ligger kun 34 meter i luftlinje fra eiendommen. Bor man her er det svært lett og velge grønne miljøvennlig aktiviteter og fritidsysler.

6. Prinsipper for vern

Tema	Hva	Avstand	Hvordan påvirker tiltaket verneinteresser
Kulturminner/kulturmiljøer	Det finnes på eiendommen et gammelt hus som har verneklasse B.	På eiendommen	Tiltaket vil ikke påvirke verneinteressene i noe vesentlig grad. Det gamle huset er i svært dårlig stand og med en plassering i veien er det ønskelig at det rives fjernes fra eiendommen. Dette vil utredes videre i forbindelse med en reguleringsplan.

Naturmangfold	Rødlista arter registret i nærområdet.	Ca. 120 m	Tiltaket vil ikke berøre dette i noe vesentlig grad.
Vassdrag	Det finnes en liten bekk på eiendommen. Ikke grunnvannspotensial i løsmassene.	På eiendommen	Bekken vil hensyntas i en reguleringsplan.
Marka	Ikke relevant		Påvirkes ikke.
Strandsonen	Ikke relevant		
Matjord	Det finnes verken dyrkbar jord eller jord med godkvalitet på eiendommen		Påvirkes ikke.
Friluftsområder			Påvirkes ikke.

7. Områdets beliggenhet

Eiendommen ligger innenfor nye Drammens kommunedel nr. 5 og vil ha knutepunkt med nærutvalg på Konnerud. Området er preget av noe landbrukseiendommer, spredt boligbebyggelse og grøntområder. Eiendommen ligger rett på Stubberudveien. Via Stubberudveien har du kun med 17 min gange (ca 1,4 km) Konnerud skole. Går du 4 minutter til er du i Konnerudsentrum hvor du har dagligvare butikker og mange andre tilbud. Eiendommen ligger således svært sentralt til og tilrettelagt for en miljøvennlig bruk av nærområdet.

Tema	Oppgi gangavstand i meter	Ikke relevant
Gangavstand til nærmeste kollektivknutepunkt, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	Den nærmeste bussholdeplassen er "Konnerudkollen". Avstanden fra eiendommen er 250m, ca. 3 min gangavstand. Det er verdt å merke seg at det tidligere var et stopp rett ved eiendommen. Men at på grunn av færre adganger er denne fjernet. Det er naturlig å tenke seg at dersom det skulle bli flere adganger igjen vil denne bussholdeplassen tas i bruk igjen.	
Gangavstand til nærmeste grøntområde/friluftsområde,	Eiendommen ligger i nærheten av et LNRF område med mange turstier og vinterløyper. Begynnelsen av den	

og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	nærmeste skiløype, ifølge ut.no, ligger ca. 1,3 km fra eiendommen. Avstanden til Stordammen (tjern) er 1,5km, ca. 18 min gangavstand.	
Gangavstand til vassdrag e.l. strandsonen	Det finnes en liten bekk på eiendommen. Gangavstanden til Stordammen (tjern) er 1,5km, ca. 18min gangavstand.	
Gangavstand til barneskole, og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Det finnes tre barneskoler i nærheten: - Konnerud skole – 1,4km avstand, ca. 17 min gangavstand. - Hallermoen skole – 3,8km avstand, ca. 30 min gangavstand. - Vestbygda kole – 5,3km avstand, ca. 1 time gangavstand.	
Gangavstand til ungdomsskole og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Avstanden til Svensedammen skole er 2,7km, ca. 35 min gangavstand.	

8. Fareområder

Tema	Avstand til fareområde	Hvordan vil arealbruken påvirkes av fareområder
Ras- og skredfare	Ikke relevant.	Arealbruken vil ikke påvirkes av ras eller skredfare.
Kvikkleire	Ikke relevant.	Arealbruken vil ikke påvirkes av kvikkleire.
Løsmasser	På eiendommen - Forvittringsmateriale Det finnes ikke grunnvannspotensial i løsmassene.	Arealbruken vil ikke påvirkes av løsmasser.
Overvann/flom	Ikke relevant.	Arealbruken vil ikke påvirkes av flom.
Radon	På eiendommen - radon aktsomhetsgrad - Moderat til lav.	Det gjøres tiltak mot radon i tråd med forskriftskrav til boligbygg ved oppføring av bygg.

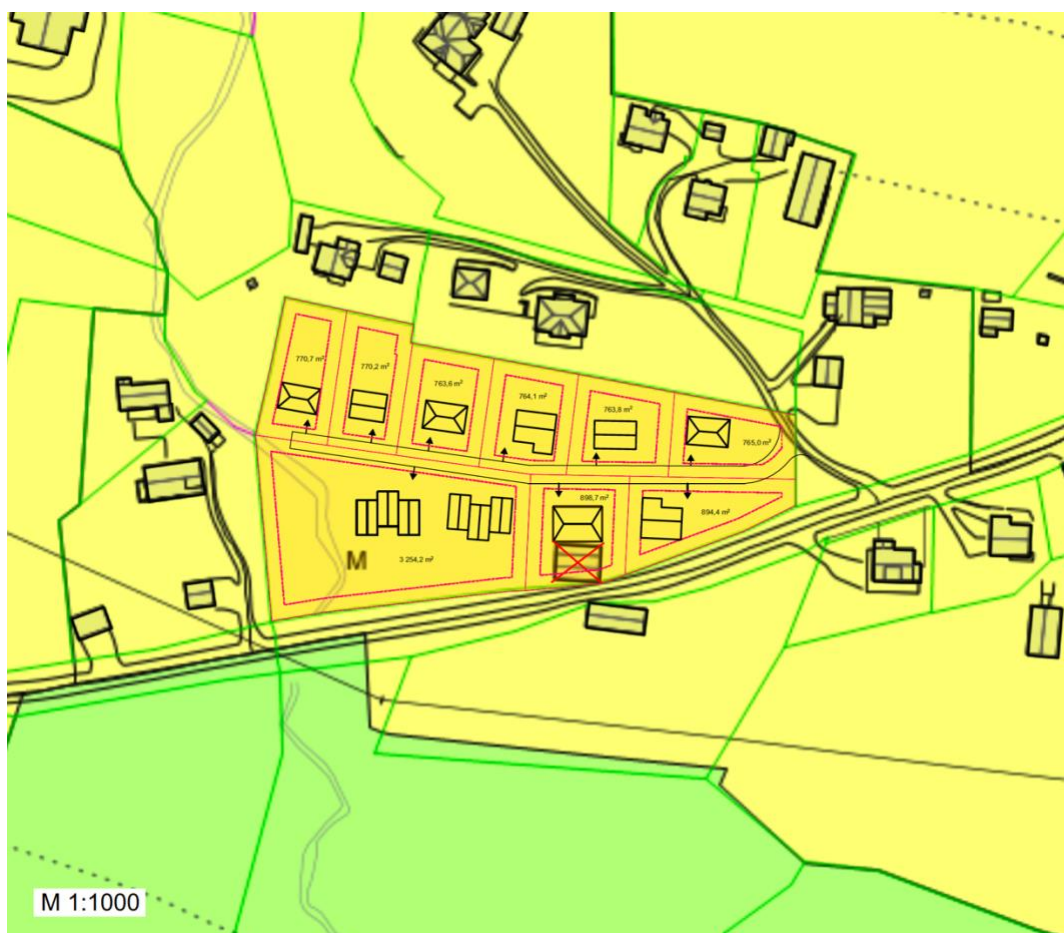
Vannkraft	Stordammen (Reguleringsmagasin til kraftproduksjon) – ca. 400km avstand	Arealbruken vil ikke påvirke magasin på Stordammen.
Nedbørsfelt	nei	
Ligger området under marin grense?	nei	

9. Spesielle miljøforhold

Omtrent 5600m² av eiendommen ligger i gul støysone. Det går en høyspentledning over veien ca. 8 meter fra eiendomsgrense i vest. Det er ikke registrert noen form for forurenset grunn i området og luftkvaliteten er god. Forslaget vil ikke medføre noe vesentlig økt støy eller luftforurensing.

10. Bebyggelse og utnyttelse

Det planlegges fradeling av tomta til 9 / 10 tomter. Det forventes variert småhus bebyggelse – eneboliger, to-mansboliger og hus i rekke.

Det nye tiltaket skal på en harmonisk måte opprettholde nærområdets bygningsmessige og planmessige karakter. Det nye boligområdet skal ha kvalitet i sin utforming og gjennom plassering, volum og utforming respektere og videreføre kvaliteter man ser i området i dag samtidig som boligområdet skal ha høye krav til egenkvalitet også i forhold til seg selv.

11. Trafikk og adkomst

I kommuneplanen arealdel satt et rekkefølgekrav for dette området: «For del av Konnerud, vest for Skalstadkrysset tillatelse det ikke ny bebyggelse før Hagbart Kyllands vei er utarbeidet frem til Stubberudveien.

Det er adkomst til eiendommen i dag fra Stubberudveien. Det planlegges en privat vei som kommer til å ligge på eiendommen.

Vi tror at arealinnspillet ikke vil vesentlig endre trafikksituasjonen, og etableringen av den nye veien samhandler ikke med eiendommen. Derfor ber vi om avvik fra rekkefølgekravet.

Det er ikke opparbeide fortau langs hele Stubberudveien til skolen i dag. Men veien har en ganske lav fartsgrense. Farten langs veien varierer fra 40- 50 km/t. Det er de siste årene gitt tillatelse til oppføring av hele 4 nye eneboliger langs veien uten at det er opparbeidet noe fortau. Det har vært tidligere planer om å lage gangvei til skolen fra området fra kommunens side. Denne planen ble stoppet av bekymra foreldre som var redd for at skogen lå for nær fortauet.

Det er dialog med Viken fylkeskommunen vedrørende fjerning av huset på eiendommen som ligger i veien. Huset ligger svært uheldig til der det ligger i dag da det blir støtt og stadig påkjørt av buss.

12. Terreng

Utbyggingen vil ikke medføre noen vesentlige terrenginngrep. Eiendommen skråner noe nedover mot syd og det er tenkt at boligene følger terrenget.

13. Tidsperspektiv

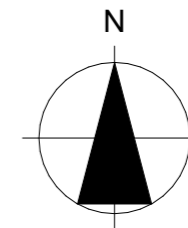
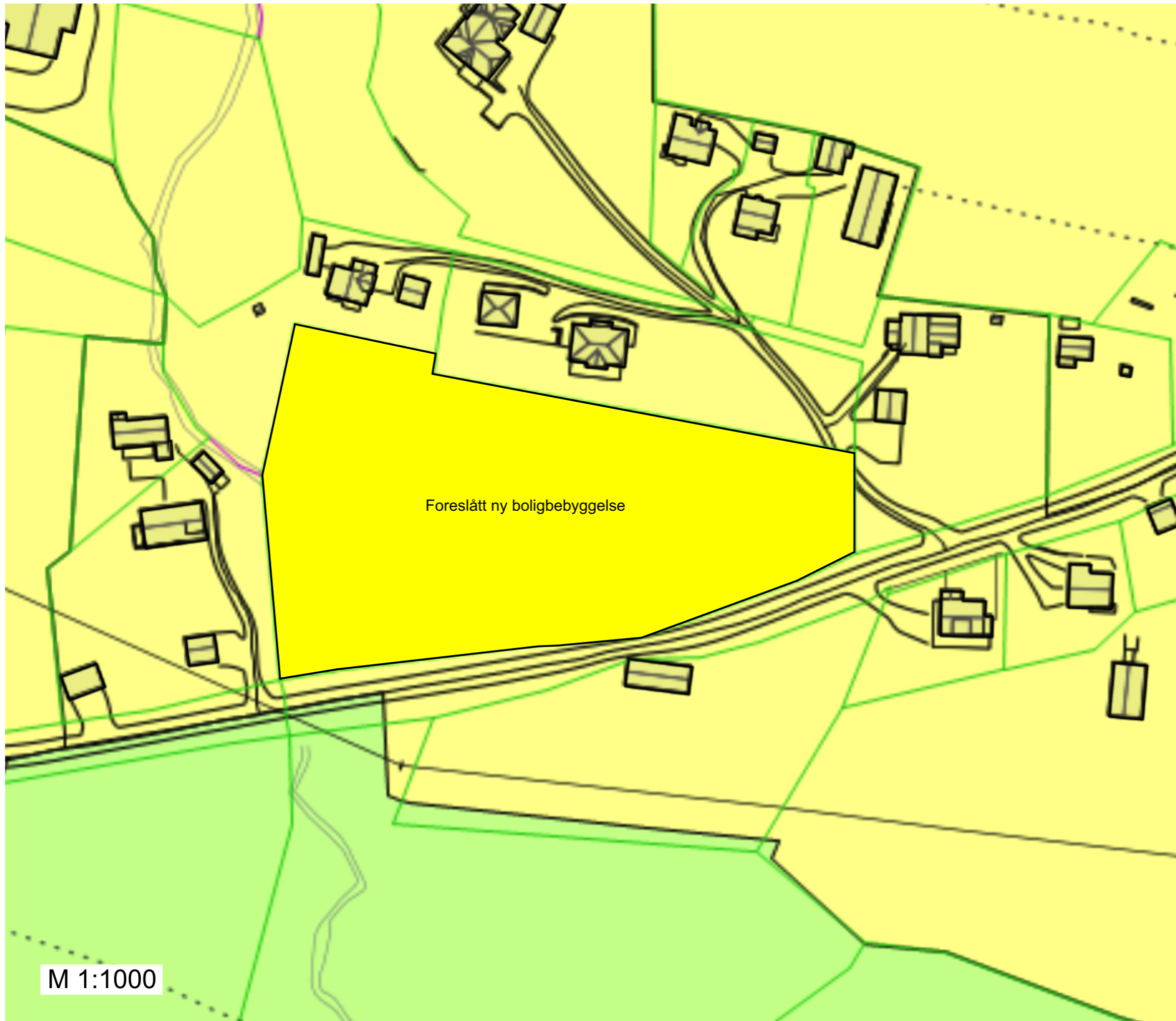
Det er ønskelig å realisere planen så fort som mulig. Reguleringsarbeider av en detaljplan vil igangsettes så fort man har forutsigbarhet i en vedtatt kommuneplan. Det er ikke kjent noen utfordringer som kan hindre ønsket fremdrift i området.

14. Økonomiske konsekvenser for kommunen

Forslaget har ikke nødvendigvis noen økonomiske konsekvenser for kommunen. Den endret arealbruken må nødvendigvis gjennom en reguleringsprosess og her også utarbeide en utbyggingsavtale med kommunen for opparbeidelse av gang og sykkelvei langs Stubberudveien.

Vedlegg

1. Forslag til avgrensning av endret arealbruk, målestokk 1:1000

M 1:1000

FORELØPIG UTKAST

SOLLI .ARKITEKTER

Bragernes Torg 1, 3017 Drammen
32 83 07 80 | post@arkitektssolli.no | www.arkitektssolli.no

Sak 20/47156-144: 8 Bragernes

Arealinnspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra utbyggere og fagkyndige

VINJES GATE 1

Innhold

Om arealinnspill: innhold og vurdering.....	4
Om kommuneplanen	4
Arealinnspillet.....	5
1. Kort presentasjon av arealinnspillet	5
2. Beliggenhet og størrelse.....	5
3. Eiendoms- og eierforhold.....	6
4. Dagens arealbruk	6
5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel.....	7
6. Prinsipper for vern	7
7. Områdets beliggenhet.....	8
8. Fareområder	8
9. Spesielle miljøforhold.....	9
10. Bebyggelse og utnyttelse.....	9
11. Trafikk og adkomst.....	9
12. Terreng	9
13. Tidsperspektiv.....	9
14. Økonomiske konsekvenser for kommunen.....	9

Kontaktinformasjon

Tiltakshaver/grunneier:

Firma: Vestaksen Eiendom AS

Kontaktperson: Carl Brynjulfsen

Adresse: Erik Børresens allé 7, 3015 DRAMMEN

Telefon: 92697629

E-post: carl@vestaksen.no

Fagkyndig plankonsulent:

Firma: DARK Arkitekter AS

Kontaktperson: Stian Kvil

Adresse: Postboks 457, 0213 OSLO

Telefon: 41204401

E-post: stian@dark.no

Om arealinnspill: innhold og vurdering

For å sikre en god og forutsigbar prosess er kommunen avhengig av at innspillene er godt beskrevet og begrunnet. Arealinnspill til kommuneplanens arealdel skal derfor følge denne malen. Dere oppfordres til å gjøre innspillene så korte og konkrete som mulig.

Frist for å sende inn innspill er 13.09.2021.

Alle innspill til endret eller ny arealbruk skal vurderes opp mot samfunnsdelens strategier og arealpolitiske prinsipper. Dette som grunnlag for å avgjøre om innspillene skal være med videre i planarbeidet og utredes nærmere. Det vil bli vurdert om arealbruksendringen som foreslås bygger opp under mål og strategier i samfunnsdelen. Samfunnsdelens arealpolitiske strategier og prinsipper danner hovedgrunnlaget for disse vurderingene.

Dersom innspillet vurderes som aktuelt kan dere bli bedt om utvidede utredninger. Dette kan f.eks. være grunnundersøkelser og geoteknisk vurdering, kulturminnedokumentasjon, ROS-analyse, kartlegging av naturmangfold mm. Dere vil bli kontaktet dersom dette er aktuelt.

Om kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens viktigste overordnede og langsiktige styringsdokument, og består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel angir kommunens visjoner og mål, og inneholder en overordnet arealstrategi som fastlegger hovedprinsipper for kommunens arealforvaltning. Arealstrategien skal sikre at arealforvaltningen skjer i tråd med målene i kommuneplanens samfunnsdel. Forslag til kommuneplanens samfunnsdel ligger ute på høring med frist 03.09.2021

Lenke til forslag til kommuneplanens samfunnsdel:

<https://innsyn2020.drammen.kommune.no/motekalender/motedag/100460271/sak/100202523>

Forslag til samfunnsdel og arealstrategien legger opp til å bygge videre på igangsatte strategier og overordnede prinsipper som blant annet å bygge «innenfra og ut», fortettingen rundt kollektivknutepunkter/-årer, fortetting framfor å ta i bruk nye områder, flerkjernet stedsutvikling, satsing på miljøvennlige transportsystemer og prinsipper for vern. Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i kommunens fremtidige arealdisponering, og skal bygge på målene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens arealdel består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse, som sammen angir rammer og betingelser for kommunens arealbruk og hvilke viktige hensyn som må ivaretas for å utvikle disse arealene. Forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel ligger ute på høring med frist 13.09.2021.

Lenke til forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel.

<https://innsyn2020.drammen.kommune.no/motekalender/motedag/100460245/sak/100202460>.

Planprogrammet beskriver blant annet planprosessen for arbeidet med arealdelen, opplegg for medvirkning og behov for utredninger.

Arealinnspillet

1. Kort presentasjon av arealinnspillet

Vestaksen Eiendom AS er hjemmelshaver for Vinjes gate 1, gnr/bnr 114/1497. I 2018 utarbeidet DARK Arkitekter et planforslag for eiendommen som muliggjorde økt utnyttelse og høyde. Planforslaget ble anbefalt av administrasjonen/rådmannen, men ble vedtatt utsatt av planutvalget. Grunneier ønsker at eiendommen i ny kommuneplan skal inkluderes som et transformasjonsområde for byutvikling. Gjeldene arealformål kan videreføres.

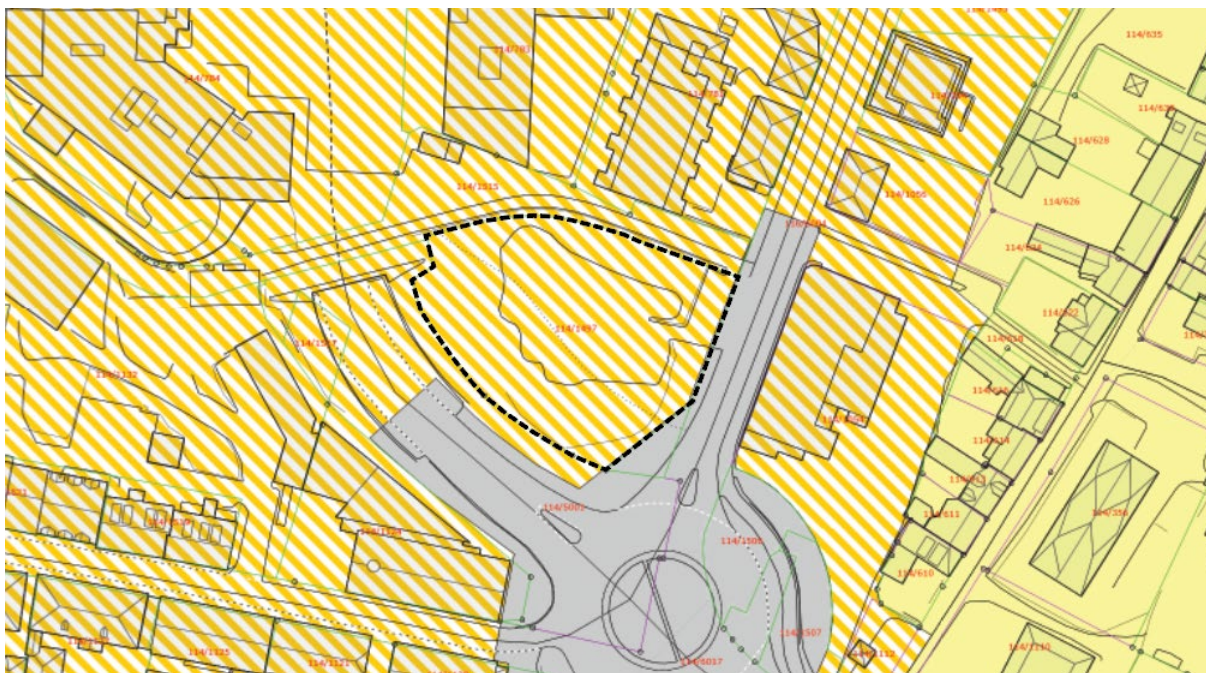
2. Beliggenhet og størrelse

Områdets areal: 2,4 daa

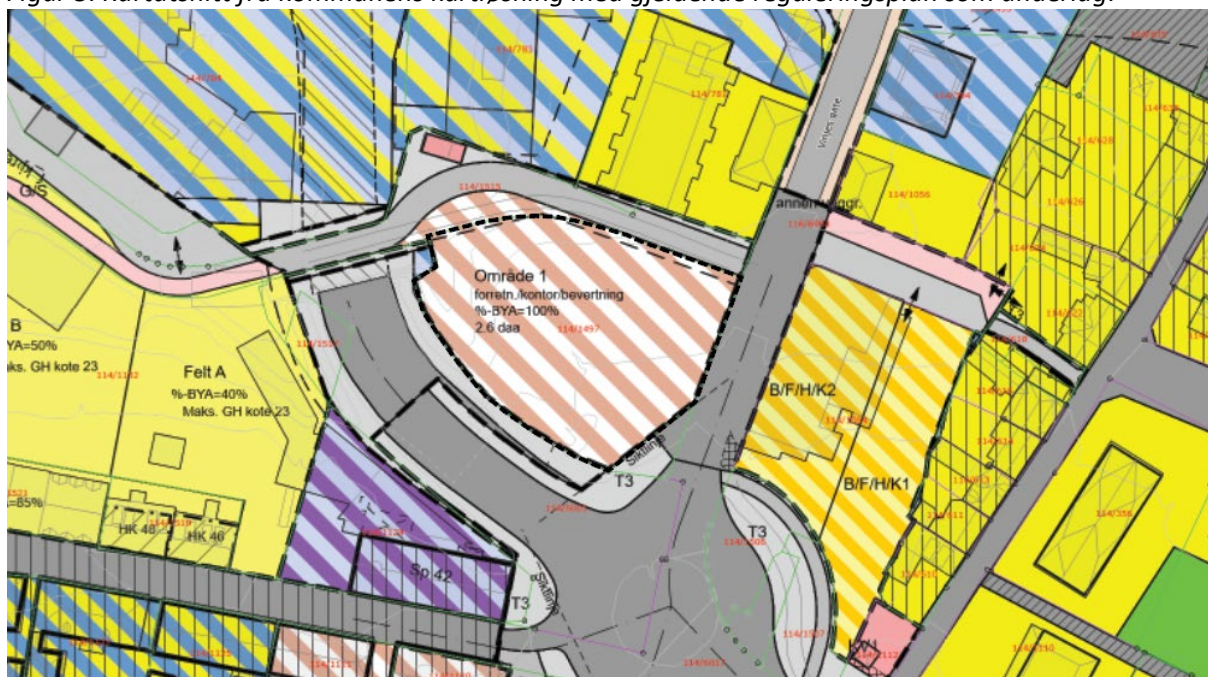
Figur 1: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med grunnkart som underlag:

Figur 2: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende kommuneplan som underlag:

Figur 3: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende reguleringsplan som underlag:

3. Eiendoms- og eierforhold

Gnr./bnr.	Adresse	Hjemmelshaver
114/1497	Vinjes gate 1	Vestaksen Eiendom AS

4. Dagens arealbruk

Området er i dag ubebygget. Eiendommen er noe brukt til parkering og fungerer også som snarvei for gående fra nordvest ned mot elvepromenaden.

5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel

Alle arealinns spill blir vurdert opp mot føringene i kommuneplanens samfunnsdel.

Føringer i samfunnsdelen <i>Arealpolitiske prinsipper, mål, strategier</i>	Vurdering av foreslått arealbruk opp mot føringene i samfunnsdelen
Øke utnyttelsen av eksisterende og planlagt infrastruktur ved lokalisering av næring og bolig.	Eiendommen er sentralt beliggende i Drammen kan i stor grad betjenes av eksisterende infrastruktur.
Tilrettelegge for økt bruk av miljøvennlige transportformer som sykkel, gåing og kollektivtransport.	Eiendommen er tilgjengelig med både gangveger, sykkelveger og med kollektivtransport.
Legge til rette for bærekraftig bolig-, nærings- og transportutvikling som bidrar til reduksjon av klimagassutslippene.	En økt utnyttelse av eiendommen er en klimaklok utnyttelse av en sentral eiendom. Dette i seg selv vil ha positive miljøkonsekvenser på sikt. Samtidig vil ny bebyggelse for kontor og tjenesteyting oppfylle moderne krav til energibruk og klimagassutslipp.
Sikre tilstrekkelige og egnede arealer til eksisterende næring og nyetableringer.	Drammen trenger flere lokaler for moderne kontorarbeidsplasser.
Legge til rette for næringsutvikling som spiller på og styrker regionen som helhet.	Nye kontorarbeidsplasser vil være med på å styrke Drammen som regionsenter.
Legge til rette for arealformål som gir fleksibilitet til å møte strukturelle forandringer i arbeids- og næringslivet.	Ny næringsbebyggelse kan sikre en større fleksibilitet med tanke på funksjonsblanding og leietakere.

6. Prinsipper for vern

Berører arealinns spillet følgende temaer?

Tema	Hva	Avstand	Hvordan påvirker tiltaket verneinteresser
Kulturminner/kulturmiljøer	Ja	50 m	Eiendommen ligger ca. 50 m unna kulturmiljøet i Øvre Storgate på motsatt siden av Lajordgata/fylkesveien.
Naturmangfold	X		
Vassdrag	X		
Marka	X		

Strandsonen	X		
Matjord	X		
Friluftsområder	X		

7. Områdets beliggenhet

Vinjes gate 1 ligger rett nord for Øvre Sund bru, like ved innkjøringen til Bragernestunnelen. Vinjes gate 1 er en eksponert tomt og en mulig «inngangsport» til denne delen av Drammen sentrum. Nærområdet har en blandet bebyggelse med eldre trehusbebyggelse, næringsbebyggelse, studentboliger og kontorbygg for offentlig administrasjon. Området er et transformasjonsområde, særlig sett i lys av sykehusets flytting til Brakerøya og etterbruk av sykehusområdet nordøst for Vinjes gate 1.

Tema	Oppgi gangavstand i meter	Ikke relevant
Gangavstand til nærmeste kollektivknutepunkt, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	Det er 100 m gangavstand nordover til bussholdeplassen «Fylkeshuset» i Rosenkranzgata. Drammen togstasjon er 1,2 km unna.	
Gangavstand til nærmeste grøntområde/friluftsområde, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	Fra Vinjes gate 1 er det ca. 200 m gangavstand østover til Byparken. Det er flere mulige gangforbindelser til parkarealene, samt delvis tilrettelagt for sykkel.	
Gangavstand til vassdrag e.l. strandsonen	Fra Vinjes gate 1 er det ca. 100 m til elvepromenaden og grønt områdene langs nordre elvebank. Herfra er det gang- og sykkelveier langs Bragernessiden helt til Brakerøya.	
Gangavstand til barneskole, og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Nærmeste barneskole er Børresen skole ca. 250 m nord for eiendommen.	Ikke relevant
Gangavstand til ungdomsskole og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Nærmeste ungdomsskole er Børresen skole ca. 1,3 km nordvest for eiendommen.	Ikke relevant

8. Fareområder

Tema	Avstand til fareområde	Hvordan vil arealbruken påvirkes av fareområder
Ras- og skredfare	Ikke relevant. Se tema under.	

Kvikkleire	Ca. 800 m	Grunnforholdene må undersøkes.
Løsmasser	Usikkert.	Grunnforholdene må undersøkes.
Overvann/flom	Ca. 100 m	Flomsone langs Drammenselva
Radon	Ikke relevant	
Vannkraft	Ikke relevant	
Nedbørsfelt	Ikke relevant	
Ligger området under marin grense?	Ja	Grunnforholdene må undersøkes.

9. Spesielle miljøforhold

Området er utsatt for støy og luftforurensing fra vegarealene sør og øst for eiendommen. Forslaget vil ikke medføre mer støy, men vil kunne skjerme bakenforliggende arealer for støy og luftforurensing fra Lajordgata/fylkesvei 283.

10. Bebyggelse og utnyttelse

Eiendommen bør basert på tidligere utredninger kunne bebygges med inntil 11.000 m² BRA bebyggelse for kontor og tjenesteyting.

11. Trafikk og adkomst

Eiendommen har i dag ingen opparbeidet adkomstløsning, men funksjonelt har eiendommen adkomst fra Vinjes gate. En utbygging av eiendommen vil måtte ha adkomst fra Vinjes gate. Denne adkomstløsningen er utredet i forbindelse med planforslaget fra 2018. Det har også vært dialog mellom trafikkonsulent og Statens vegvesen om løsningen.

12. Terreng

En utbygging vil kunne følge følge eksisterende terrengformasjon i møte med vegareal i sør og øst, samt gang- og sykkelveg i nord.

13. Tidsperspektiv

En omregulering av eiendommen vil kunne muliggjøre en utbygging av eiendommen på mellomlang sikt, antagelig innenfor et femårsperspektiv.

14. Økonomiske konsekvenser for kommunen

En utbygging av eiendommen vil ikke medføre økonomiske konsekvenser for kommunen.

Sak 20/47156-81: 7 Grønland

Arealinnspill

Kommuneplanens arealdel

Tiltakshaver/grunneier:

Strømsø United

Fagkyndig plankonsulent:

DRMA Arkitekter

DRMA°

Arealinnspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra utbyggere og fagkyndige

Innhold

Arealinnspillet.....	4
1. Kort presentasjon av arealinnspillet.....	4
2. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel	5

Kontaktinformasjon

Tiltakshaver/grunneier:

Firma: Strømsø United

Kontaktperson: Daglig leder Johannes Christensen eller Amund Drønen Ringdal

Adresse: Dansrudveien 75, 3036 Drammen

Telefon: 91158941 / 92084378

E-post: johannes@cheiendom.no / adr@depend.no

Fagkyndig plankonsulent:

Firma: DRMA Arkitekter

Kontaktperson: Lene Basma

Adresse: Torgeir Vraas plass 6, 3044 Drammen

Telefon: 934 10 229

E-post: lene@drma.no

Arealinnspillet

1. Kort presentasjon av arealinnspillet

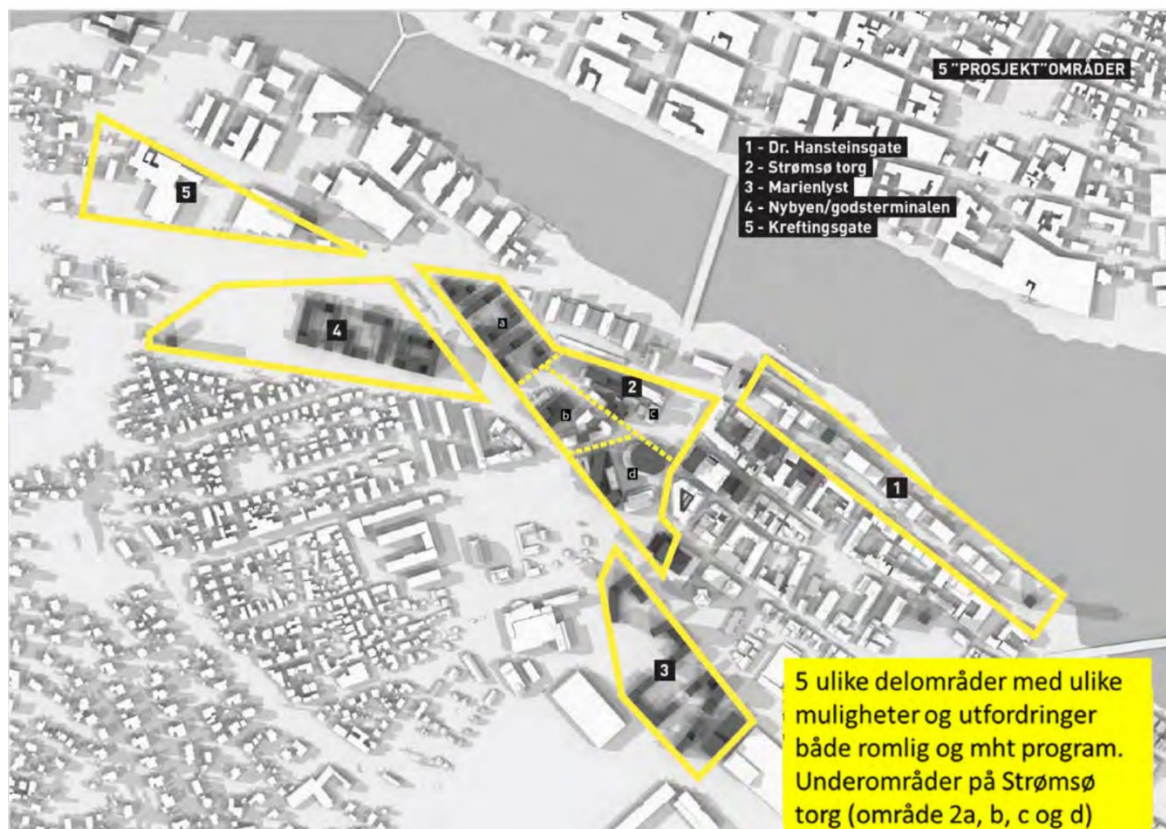
Fortetting av knutepunkt generelt og av området rundt Strømsø torg og Drammen stasjon spesielt, var viktig i den gjeldende kommuneplanen for Drammen og er videreført i strategiene som er innlemmet i forslaget til kommuneplanens samfunnsdel; det handler om fortetting knutepunkt, bygging innefra og ut, Drammen som regional hovedstad, utvikling av næring, videreutvikle bydelen med utgangspunkt den historiske egenarten til området og bidra til byreperasjon.

Et viktig prinsipp som lå til grunn for diskusjonene i gjeldende arealdel, handlet om å kunne se arealer i sammenheng for å kunne få en fortetting som balanserer flere hensyn: utbyggingspotensial, byrommenes opplevelses- og oppholdskvaliteter, by- og mobilitetslandskap.

Strømsø United er et utbyggingssselskap som eier og har interesser i flere av eiendommene rundt Strømsø Torg og Torgeir Vraas plass. Hensikten med å samle eiendommene i ett selskap handler om å kunne se ting i sammenheng, og få et utviklingsgrep som kommer flest mulig til gode. For å kunne gjøre det, har vi lagt opp til en prosess der vi skal utvikle en masterplan i dialog med innbyggere, politikere og administrasjonen i kommunen i løpet av høsten/tidlig vår, som vil følges av formelle prosesser etter plan- og bygningsloven.

Figur: Illustrasjon fortettingsområdene rundt knutepunktet fra gjeldende arealdel (se planbeskrivelsen s. 64).

Innspillet gjelder områdene som er markert med 2c og d. Strømsø United omfatter i tillegg eiendommen Tollbugata 2.

Dette er ikke et tradisjonelt arealinnspill som argumenterer for en endring av arealbruk, men et innspill som har til hensikt å gjøre formelt oppmerksom på prosessene vi har startet og ønsker å gjennomføre for å få et godt grunnlag for utviklingen av knutepunktet. Ønsket er at den nye arealdelen i den grad det er relevant, legger til rette for å videreføre de diskusjonene vi, sammen med innbyggere, politikere og administrasjon, jobber oss gjennom i løpet av den prosessen vi skal i gang med det neste halvåret.

Malen er derfor ikke fullstendig fylt ut, men sier noe om hensikten med innspillet (over), og hvordan innspillet forholder seg til arealstrategiene i forslaget til samfunnsdel, se punkt 2.

2. Arealinnspillet og forholdet til kommuneplanens samfunnsdel

Føringer i samfunnsdelen <i>Arealpolitiske prinsipper, mål, strategier</i>	Vurdering av ønsket utvikling opp mot føringene i samfunnsdelen
Samferdsel og samordnet areal- og transportplanlegging	<p>Prosessene vi har lagt opp til for utvikling av området, følger opp alle de skisserte delstrategiene. Det handler om å:</p> <ul style="list-style-type: none"> - øke utnyttelsen av eksisterende og planlagt infrastruktur ved lokalisering av næring og bolig. - tilrettelegge for økt bruk av miljøvennlige transportformer som sykkel, gåing og kollektivtransport. - hensynta bruk av nødvendige transportformer for å sikre fremkommelighet i sentrumsområdene. Dette inkluderer å sikre god fremkommelighet for personer med funksjonsnedsettelse. - å legge til rette for bærekraftig bolig-, nærings- og transportutvikling som bidrar til reduksjon av klimagassutslippene.
Bolig og boligbygging	Den skisserte prosessen følger opp den overordnede målsetningen om fortetting av boligbyggingen i sentrumsområder og langs kollektivtraseer.
Næringsutvikling og næringsarealer	Prosessene arealinnspillet omtaler, handler om å sikre tilstrekkelige og egnede arealer til eksisterende næring og nyetableringer som er tilpasset beliggenheten tett på kollektiv knutepunktet og som kan være med på utnytte stedets potensiale for en næringsutvikling som spiller på og styrker regionen som helhet.
Utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler	Utviklingen den skisserte prosessen peker mot, handler om å utvikle Drammen som regionhovedstad gjennom å bygge videre på eksisterende senterstruktur gjennom en videreutvikling av stedsidentitet og foredling av kvaliteter.

Sak 20/47156-113: 8 Bragernes

Arealinnspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra utbyggere og fagkyndige

Innhold

Om arealinnspill: innhold og vurdering.....	3
Om kommuneplanen.....	3
Arealinnspillet.....	4
1. Kort presentasjon av arealinnspillet.....	4
2. Beliggenhet og størrelse.....	5
3. Eiendoms- og eierforhold.....	6
4. Dagens arealbruk.....	6
5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel	6
6. Prinsipper for vern.....	7
7. Områdets beliggenhet.....	8
8. Fareområder.....	9
9. Spesielle miljøforhold.....	10
10. Bebyggelse og utnyttelse	10
11. Trafikk og adkomst	11
12. Terreng	11
13. Tidsperspektiv	11
14. Økonomiske konsekvenser for kommunen.....	12
Vedlegg.....	12

Kontaktinformasjon

Tiltakshaver/grunneier:

Firma: Bergstien Eiendom AS

Kontaktperson: Nils Ivar Hole

Adresse: Eivind Olsens vei 12, 3016 Drammen

Telefon: 90081260

E-post: nilsivarhole@industritaksering.no

Fagkyndig plankonsulent:

Firma: Holt Eiendom as

Kontaktperson: Bente Holt Håkonsen

Adresse: Granåsen 2, 1362 Hosle

Telefon: 97571155

E-post: bente@holteiendom.no

Om arealinnspill: innhold og vurdering

For å sikre en god og forutsigbar prosess er kommunen avhengig av at innspillene er godt beskrevet og begrunnet. Arealinnspill til kommuneplanens arealdel skal derfor følge denne malen. Dere oppfordres til å gjøre innspillene så korte og konkrete som mulig.

Frist for å sende inn innspill er 13.09.2021.

Alle innspill til endret eller ny arealbruk skal vurderes opp mot samfunnsdelens strategier og arealpolitiske prinsipper. Dette som grunnlag for å avgjøre om innspillene skal være med videre i planarbeidet og utredes nærmere. Det vil bli vurdert om arealbruksendringen som foreslås bygger opp under mål og strategier i samfunnsdelen. Samfunnsdelens arealpolitiske strategier og prinsipper danner hovedgrunnlaget for disse vurderingene.

Dersom innspillet vurderes som aktuelt kan dere bli bedt om utvidede utredninger. Dette kan f.eks. være grunnundersøkelser og geoteknisk vurdering, kulturminnedokumentasjon, ROS-analyse, kartlegging av naturmangfold mm. Dere vil bli kontaktet dersom dette er aktuelt.

Om kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens viktigste overordnede og langsiktige styringsdokument, og består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel angir kommunens visjoner og mål, og inneholder en overordnet arealstrategi som fastlegger hovedprinsipper for kommunens arealforvaltning. Arealstrategien skal sikre at arealforvaltningen skjer i tråd med målene i kommuneplanens samfunnsdel. Forslag til kommuneplanens samfunnsdel ligger ute på høring med frist 03.09.2021

Lenke til forslag til kommuneplanens samfunnsdel:

<https://innsyn2020.drammen.kommune.no/motekalender/motedag/100460271/sak/100202523>

Forslag til samfunnsdel og arealstrategien legger opp til å bygge videre på igangsatte strategier og overordnede prinsipper som blant annet å bygge «innenfra og ut», fortettingen rundt kollektivknutepunkter/-årer, fortetting framfor å ta i bruk nye områder, flerkjernet stedsutvikling, satsing på miljøvennlige transportsystemer og prinsipper for vern. Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i kommunens fremtidige arealdisponering, og skal bygge på målene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens arealdel består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse, som sammen angir rammer og betingelser for kommunens arealbruk og hvilke viktige hensyn som må ivaretas for å utvikle disse arealene. Forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel ligger ute på høring med frist 13.09.2021.

Lenke til forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel.

<https://innsyn2020.drammen.kommune.no/motekalender/motedag/100460245/sak/100202460>.

Planprogrammet beskriver blant annet planprosessen for arbeidet med arealdelen, opplegg for medvirkning og behov for utredninger.

Arealinnspillet

1. Kort presentasjon av arealinnspillet

Bakgrunn:

Seniorboliger med fellesarealer og offentlig gangadkomst fra byen til marka.

Nils Ivar og Ellen Hole bor i Eivind Olsens vei 12 og eier i tillegg Bergstien 21, som er del av det såkalte Influence området til: 'Områderegulering for Bragernes sentrum vest' (det tidligere sykehuset). De har kommet med høringsuttalelse i forbindelse med varsel om oppstart av dette planarbeidet, der de mener det er viktig at høyder i både eksisterende bebyggelse (det svært høye sykehuset) og foreslått ny bebyggelse, vurderes opp mot skalaen i den eksisterende bebyggelsen (småhus). De mener at bebyggelsen nord for eksisterende sykehus allerede er inneklemt mellom høyhus og marka og at kommende planer kan forsterke denne tendensen. Det er derfor viktig å vurdere byggehøyder og utnytting i dette området.

Hole har også påpekt at hvis kommunen ønsker, som kommentert i notat av 22.09.2020, å forsterke og videreutvikle forbindelsen mellom elven, parken og marka, så må det utvikles planer som ivaretar dette samspillet.

Pensjonistene Nils Ivar og Ellen Hole er også, i tråd med både kommunens strategier og andre godt voksne innbyggere, opptatt av å sikre sin alderdom. Som så mange kommuner vil Drammen få en dramatisk vekst av eldre de kommende årene. Det er en utfordring ettersom kommuneøkonomien går nedover. Det bør derfor være økonomisk og bemanningsmessig viktig for kommunen å få eldre, som har helse og ressurser til det, til å etablere seg i privatfinansierte, tilgjengelige boliger og gjerne med fellesskapsløsninger. Ensomhet er som kjent et stort problem blant eldre. Forskning viser at eldre som bor trygt og er sosiale, klarer seg lenger i egen bolig. Det sparer kommuner for sykehjemsplasser og millionbeløp og bidrar til økt livskvalitet blant eldre. Kommunene har boformer for eldre som tema i sine strategidokumenter. Ettersom en eldrebølge snart blir en eldretsunami, er det viktig raskt å utvikle og motivere de eldre til å flytte til slike boformer. For at det skal bli et tilstrekkelig antall seniorboliger på markedet, må de raskt ut av utredningene og inn i kommunens arealplan. Det er også viktig at de utvikles i ulike miljøer og med en variasjon av tilbud. Eldre er som folk flest – forskjellige.

Hole har engasjert naboene i disse ideene og de synes at både ideen om et «parkdrag» gjennom området, som ivaretar forbindelsen fra elven, gjennom parken og opp i marka med forbindelse til Zik-Zakken - Albumstien - Wintherbakken og Spiralen er god. De støtter også ideen om at Drammensere som ønsker en privat seniorbolig mellom byen og marka, bør få mulighet til å velge det.

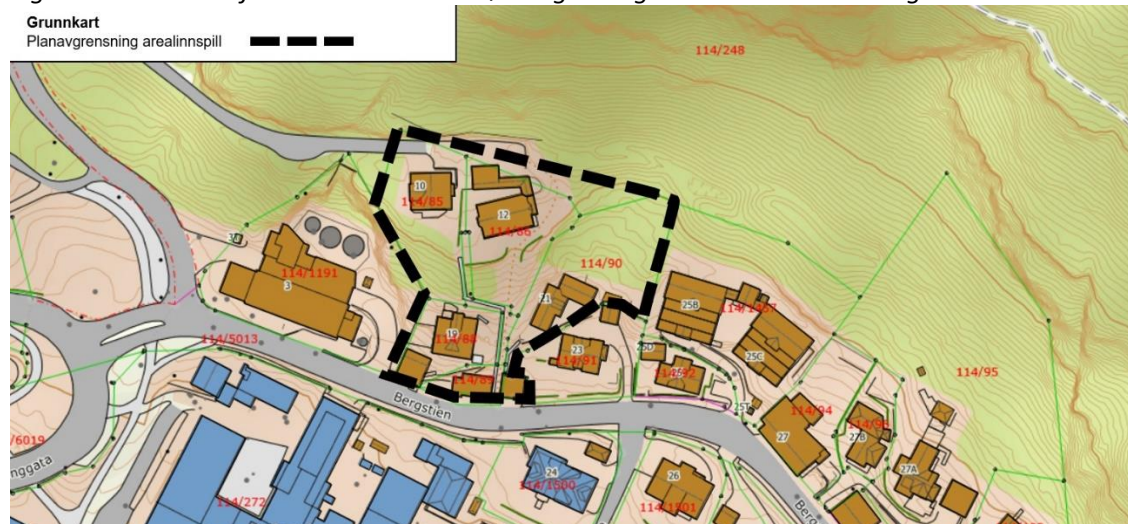
Fremover ønsker kommunene at mesteparten av boligbyggingen skal skje i kollektivknutepunktene. Det betyr at det blir mindre spredt småhusbebyggelse. Det er et poeng at de eldre flytter ut av sine villaer, slik at villabebyggelsen, som ofte ligger nær eksisterende skoler og barnehager, blir frigitt til barnefamilier som ikke ønsker å bo i sentrum.

Forslagsstiller ønsker formål: Fremtidig boligbebyggelse og offentlig formål på arealet. Det offentlige arealet kan eies av boligprosjektet, men offentlig tilgang bør sikres.

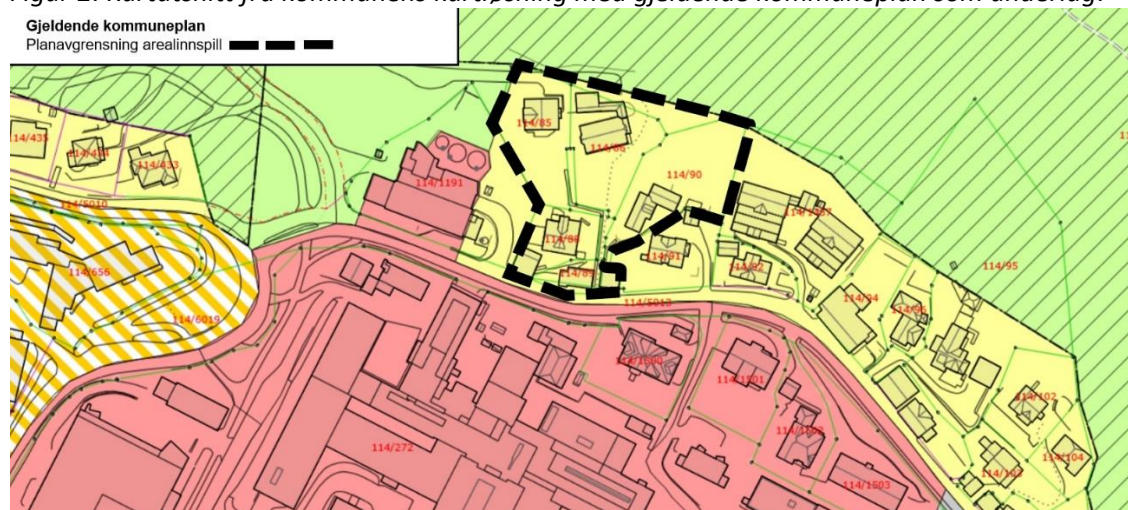
2. Beliggenhet og størrelse

Områdets areal: ca. 4.890 m².

Figur 1: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med grunnkart som underlag:

Figur 2: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende kommuneplan som underlag:

Figur 3: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende reguleringsplan som underlag:

3. Eiendoms- og eierforhold

Alle eiere er gjort kjent med innspillet og har gitt sitt tilsagn til at Bergstien Eiendom kan levere innspillet og føre dialog med kommunen om innspillet på deres vegne.

Gnr./bnr.	Adresse	Hjemmelshaver
114/88/1	Bergstien 19	Andreas Eigeland-Laheld
114/88/2	Bergstien 19	Cennet Øzarpa
114/88/3	Bergstien 19	Trond Erik Johannessen
114/88/4	Bergstien 19	Reidar Sverre Fjeldheim
114/90	Bergstien 21	Nils Ivar Hole
114/85	Eivind Olsens vei 10	Anniken Haslund Bjørn-Einar Hansen
114/86	Eivind Olsens vei 12	Holt Eiendom a.s og Genius Invest a.s

4. Dagens arealbruk

Området består av småhusbebyggelse. Arealet omfatter 4 privateide boliger på egen grunn. En bolig (Bergstien 19) er seksjonert med 4 seksjoner.

5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel

Føringer i samfunnsdelen <i>Arealpolitiske prinsipper, mål, strategier</i>	Vurdering av foreslått arealbruk opp mot føringene i samfunnsdelen
Drammen skal ha gode og trygge bomiljøer	Forskning er tydelig på at eldre som bor trygt og er sosiale, klarer seg lenger i egen bolig. Forslaget legger opp til tilgjengelige boliger med sosiale fellesarealer både ute og inne. Det viser seg at slike prosjekter bygger opp om fellesskap der beboerne ivaretar hverandre.
Kommunen har store ambisjoner om å være tett på innbyggerne og spille en viktig rolle i deres liv. Unge, voksne og eldre skal ha tilgang på gode fritidstilbud og aktivitetsmuligheter, og de eldre skal oppleve en trygg alderdom.	Forslaget legger opp til trygge og universelt utformede boliger med kort avstand til sentrum. Der finnes de fleste tjenester – både kommunale tjenester, handel, helsetilbud, transport og kulturtilbud.

<p>Mot 2040 forventes prognosene for veksten i antall innbyggere over 67 å ligge på i overkant av 50 prosent. I aldersgruppen over 80 år vil antallet innbyggere dobles. Befolkningsutviklingen vil øke behovet for helse- og omsorgstjenester, samtidig som det ikke ligger an til noen markant økning i innbyggere til å utføre oppgavene og finansiere kommunens tjenester. I 2021 har Drammen kommune 4,0 innbyggere i arbeidsfør alder pr. innbygger over 67 år. Fram mot 2040 vil dette tallet ifølge prognosene synke til 2,8 personer</p>	<p>For at kommunen skal makte den krevende omsorgsoppgaven med en voksende eldrebefolkning, må den samarbeide med det private næringslivet og de «godt voksne». Kommunen bør inspirere og legge til rette for at den delen av eldrebefolkningen som har økonomi til å sikre sin alderdom, gjør det.</p> <p>Det haster med både å legge til rette arealplaner og påvirke befolkningen til å forberede sin alderdom.</p>
<p>Drammen kommune har lavere skatteinntekter enn mange sammenlignbare kommuner. Kommunens inntektsnivå er en utfordring i dag, og disse utfordringene vil forsterkes i årene som kommer, når andelen innbyggere i arbeidsfør alder synker samtidig som det blir flere eldre som vil ha behov for helse- og omsorgstjenester.</p>	<p>For at kommunen skal makte den krevende omsorgsoppgaven med en voksende eldrebefolkning, må den samarbeide med det private næringslivet og de «godt voksne». Kommunen bør inspirere og legge til rette for at den delen av eldrebefolkningen som har økonomi til å sikre sin alderdom, gjør det.</p> <p>Det haster med både å legge til rette arealplaner og påvirke befolkningen til å forberede sin alderdom.</p>
<p>Drammen kommune skal legge til rette for boligbygging som sikrer sosial bærekraft i boområder og nærmiljøer.</p>	<p>Seniorboliger kan sees på som sosial bærekraft. Når eldre bor i tilgjengelige boliger og har et fellesskap, føler de seg trygge og klarer seg lenger uten kommunale- eller private tjenester.</p>

6. Prinsipper for vern

Tema	Hva	Avstand	Hvordan påvirker tiltaket verneinteresser
Kulturminner/kulturmiljøer	Bergstien 23 og 24	Grenser til planområdet	Påvirker i liten grad. Bebyggelsen trappes ned mot naboene i syd og øst.
Naturmangfold	Ikke relevant		

Vassdrag	Ikke relevant		
Marka	Adkomst til Zik-Zakken - Albumstien og Sprilaen	300-900 meter	Planene legger opp til at adkomsten til marka gjøres lettere ved at det legges til rette for en trapp fra Bergstien med forbindelse over planområdet og videre.
Strandsonen	Ikke relevant		
Matjord	Ikke relevant		
Friluftsområder	Se tema Marka		

7. Områdets beliggenhet

Arealet ligger nord for eksisterende sykehus og i det såkalte Influence området til: Områdeplan for Bragernes vest (det tidligere sykehusområdet). Tiltakshaver sendte inn innspill ved varslet oppstart av denne planen. Nils Ivar Hole kommenterte der at han var redd for at småhusbebyggelsen i dette området ville bli innesperret mellom høyhus (eksisterende sykehus og forslag om flere høye nabobygg) i det urbane sentrum og høydedraget bak.

Flyfoto og snitt med småhusbebyggelse bak sykehusområdet

Arealet ligger i kupert terreng og med vakker utsikt over byen og åssidene rundt. Det kan hevdes at skalaen på bebyggelsen allerede i dag er for liten i forhold til det svært høye og dominerende sykehuset. Langs åssiden lenger øst ligger et større boligkompleks, men øvrig bebyggelsen nord for Bergstien er stort sett villabebyggelse fra ulike tidsepoker og med variert størrelse og utforming.

Ønsket utvikling vil antakelig sikre at eldre i villabebyggelse, med tilsvarende tomtekviteter (utsikt og sol) vil ønske å flytte i seniorbolig for å sikre sin alderdom. Det vil igjen gi et større boligmarked for barnefamilier.

Ønsket utvikling fører ikke til behov for ny sosial og teknisk infrastruktur, men tiltaket kan sees på som sosial infrastruktur. Boformer med tilgjengelige boliger og fellesareal viser seg å gi trygghet til eldre som igjen utsetter sykehjems innleggelse. Det kan spare kommunen for store beløp.

I prosjektet er det foreslått en offentlig gangpassasje fra Bergstien ved sentrum, gjennom boligprosjektet og til marka. Dette kan vurderes som sosial infrastruktur. Gangveien, som er utformet med små plasser, vil skape en god forbindelse fra elva, parken og til marka, som beskrevet i forarbeidet til Områdeplanen for Bragernes vest.

Tema	Oppgi gangavstand i meter	Ikke relevant
Gangavstand til nærmeste kollektivknutepunkt, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	Det er ca. 1,6 km å gå til Drammen stasjon. Det er opparbeidet fortau på hele strekningen. Bussholdeplassen Konggata er 200 meter fra planområdet. Her er det forbindelse til Bragernes torg med overgang til alle de lokale / regionale rutene til Brakar.	
Gangavstand til nærmeste grøntområde/friluftsområde, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	Det er ca. 270 meter langs fortau til turstien Zik-Zakken - Albumstien som leder opp til Åspaviljongen og Spiralen. Det er ca. 450 meter langs fortau ned til Parken.	
Gangavstand til vassdrag e.l. strandsonen	Det er ca. 600 meter langs fortau ned til Elveplassen.	
Gangavstand til barneskole, og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Det er ca. 1,6 km langs fortau i Bergstien/ Løkkeberg veien/ Lammersgate til Bragernes skole og ca. 1,8 km langs fortau / gang-sykkelvei i Hauges gate / Hotvedt veien til Øren skole.	
Gangavstand til ungdomsskole og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	Det er ca. 700 meter langs fortau i Hauges gate til Børresens skole.	

8. Fareområder

Tema	Avstand til fareområde	Hvordan vil arealbruken påvirkes av fareområder
Ras- og skredfare	Planområdet ligger i et område som er merket av i temakartene og angir at det er fare for jord / flomskred, steinsprang og snøskred fra skråningen på nordsiden opp mot Spiralen / Bragernesåsen.	Planområdet er et boligområde i dag og er sikret. Rambøll utredet sikring i forbindelse med bygging av Bragernes tunnelen og det ble også utført tiltak i forbindelse med bygging av vei fram til Eivind Olsens vei 10 og 12.
Kvikkleire	Det er ca. 600 meter til kjent område med kvikkleire på Bragernes.	Påvirker ikke planområdet.
Løsmasser	Se ras- og skredfare over	

Overvann/flo	Det er ca. 1 km til området fra Bybrua og Nedre Strand gate som er utsatt for 200 års flo.	Påvirker ikke planområdet.
Radon	Planområdet ligger utenfor områder merket med særlig aktsomhet.	Tiltak må utføres i henhold til TEK.
Vannkraft	Det er 5 km til vannkraftanlegget i Åssiden.	Påvirker ikke planområdet.
Nedbørsfelt	Ukjent.	Påvirker ikke planområdet.
Ligger området under marin grense?	Nei	

9. Spesielle miljøforhold

Planområdet ligger utenfor områder merket i temakart for støy og forurensning fra trafikk. Området er i dag ikke støyutsatt ut over helikoptertrafikken til sykehuset. Tiltaket vil etter vår oppfatning ikke medføre økt støy eller luftforurensning ut over byggeperioden.

Nærmeste høyspentlinje er S66 Lie-Bragernes 1 som er ca. 700 meter fra planområdet.

Dette er et boligområde som ligger i en bratt skråning med fast fjell. Det er lite sannsynlig at det finnes noe forurensning i grunnen.

10. Bebyggelse og utnyttelse

Den foreslåtte bebyggelsen består av 8 punkthus med ca. 80 leiligheter og ca. 7800 m² BRA (åpent overbygd areal og parkering er ikke medregnet). Noen leiligheter «henger» sammen i de nederste etasjene, men for at bebyggelsen ikke skal danne en lang «vegg» i den bratte fjellsiden og tilhørende vegetasjon nord for anlegget, er bebyggelsen brutt opp og fasadelengdene korte.

En offentlig passasje med plasser og torv går fra Bergstien (med direkte adkomst fra den urbane byen), gjennom anlegget og til marka. Den er gangadkomsten til alle leilighetene og fellesarealene som er plassert midt i bebyggelsen.

Terrenget er svært bratt, så adkomsten består hovedsakelig av trapper. Funksjonshemmede kommer seg fra Bergstien og gjennom alle etasjene i anlegget, ved å benytte heiser fra ulike nivåer. Forslagstiller ser for seg at passasjen ender ut i stier i terrenget som går mot til Zik-Zakken - Albumstien - Wintherbakken eller man kan følge kjøreadkomsten i Eivind Olsens vei tilbake til sentrum.

Passasjen kan betraktes som et torg og er både for beboerne og turfolk. Man går fra nivå til nivå med små plasser med ulike tema (sittebenk, lekestativ, beplantning, treningsstativ mm).

Mellom bebyggelsen ligger felles grønne og tilgjengelige uteplasser, som kan benyttes til fellesaktiviteter som dyrking og uteaktiviteter (trim, boccia mm)

Midt i anlegget ligger et felleshus. Dette bygget er høydemessig tilpasset bebyggelsen lenger øst og har en etasje + to underetasjer. Felleshuset kan inneholde fellesarealer som fellesstue, spisestue, kjøkken mm og kan også benyttes som utleieareal, søndagskafe for turgåere mm.

Det nederste bygget med beliggenhet mot Bergstien, er foreslått med fellesarealer som gjesteleilighet, trimrom, bilpool og sykkel bod.

Kjøreadkomsten er via Eivind Olsens vei med nedkjøringsrampe til skjult p-anlegg. Det er viktig at bebyggelse for seniorer har varierte størrelser på leilighetene, slik at beboerne kan redusere størrelse ved behov. De aller fleste leilighetene ligger «luftig» til, med gode balkonger og med en fantastisk utsikt som vil være til stor glede for eldre som tilbringer mye tid i hjemme

Terrenget er svært bratt så bebyggelsen ligger på tre nivåer og med maksimalt 6 etasjer (øverste etg. er inntrukket). Volumoppbygging og fasadeutforming er svært viktig på en så eksponert tomt og vil bli vurdert nøye i en eventuell planprosess. Anlegget er brutt opp for at bebyggelsen ikke skal «tette» til åssiden. Fjernvirkningen er ivaretatt ved at fjellsiden med vegetasjon kommer tydelig frem mellom bebyggelsen.

11. Trafikk og adkomst

Forslaget har gangadkomst og sykkeladkomst fra Bergstien. Her får beboerne lett adkomst til det urbane sentrum. Kjøreadkomst vil være via Eivind Olsens vei. Ettersom forslaget er et seniorboligprosjekt vil antakelig biltrafikken være mindre enn tilsvarende «ordinære» leilighetsprosjekter.

Prosjektet vil ikke medføre opparbeidelse av ny adkomstvei og berører ikke skoleveier.

Det er to naturlige adkomster til prosjektet, fra Eivind Olsens vei og fra Bergstien. Disse er ferdig opparbeidet og det vil være naturlig at begge brukes.

Det vil være noe mer trafikk fra 80 leiligheter enn fra 4 boliger med til sammen 6 enheter, selv om det er snakk om seniorboliger hvor de fleste ikke reiser til og fra jobb i rushtiden.

12. Terreng

Tiltaket ligger i sterkt skrånende terreng, men ny bebyggelse tilpasses terrenget.

For å forhindre store masseuttak, blir det viktig å vurdere høyde posisjonen på det enkelte bygg og se på masseregnskapet totalt. Masser må både fjernes og fylles.

Snitt tegning ligger i vedleggene.

13. Tidsperspektiv

Pressen har daglig oppslag om situasjonen rundt eldreveksten, ensomhet blant pensjonister og mangel på tilrettelagte boliger for denne gruppen. Drammen kommune virker fremoverlent (i henhold til egne styringsdokumenter) på situasjonen, så grunneiere og forslagsstiller håper på raske planprosesser, for at bidraget skal kunne avhjelpe situasjonen både av privat – og øvrig befolkning sin interesse.

Forslagsstiller er av den oppfatning at prosjektet kan være et viktig bidrag i Influence området til den kommende Områdeplanen for Bragernes vest (tidligere sykehusområdet). Det kan hevdes at målet om å få til en forbindelse mellom elven, parken og marka ikke har funnet sin form i forarbeidet til Områdeplanen. Dette bidraget vil kunne skape et nytt «by torg» inn mot marka og med et felleshus som også kan benyttes som «shared spaces» med en kombinasjon av funksjoner for beboerne og for eksempel en søndagskafe for turgåere. For å få samkjørt planarbeidet mot Områdeplanen, bør kritiske forbindelser mellom områdene koordineres så raskt som mulig.

Senior Norge har engasjert seg i dette prosjektet, som i flere andre seniorboligprosjekter. De er tydelig på at eldrekosten krever økt fokus på boliger for eldre og at tempoet på bygging av slike anlegg må intensiveres. Et stort antall seniorboliger (gjærne i kombinasjon med boliger for andre aldersgrupper) må på plass for å få godt voksne til å flytte til anlegg med tilgjengelige boliger og gjærne med fellesskapsløsninger. Senior Norge har etter møte 7.09.2021 uttalt at de ønsker å bruke dette prosjektet i forbindelse med et forskningsprosjekt.

14. Økonomiske konsekvenser for kommunen

Kommunene er bekymret over den kommende eldrekosten og de økonomiske utfordringene den medfører. At godt voksne planlegger sin alderdom og flytter inn i private og tilrettelagte boliger, vil være svært økonomisk besparende for kommunen. Boliger som bidrar til at de eldre klarer seg hjemme lenger, ved at boligene er tilrettelagt for at hjemmetjenesten effektivt kan bistå sine brukere og at tjenesten sparer tid på å betjene mange eldre på samme adresse, er fordelaktig for kommunen.

Tiltaket vil ikke kreve barnehage- og skole kapasitet.

Forslagsstiller vil hevde at tiltaket er besparende på kommunens sosialbudsjett og at det kan ansees som sosial infrastruktur, ettersom forskning viser at eldre som føler seg trygge og har det sosialt klarer seg opptil 5 år lenger i egen bolig. Som kjent er sykehjems plasser svært dyre, så det vil være svært gunstig for kommunen å tilrettelegge for at de eldre selv og med egne midler legger til rette for å bo i tilrettelagt bolig så lenge som mulig.

Vedlegg

Vedlegg 1: Endret arealbruk som følge av planforslaget

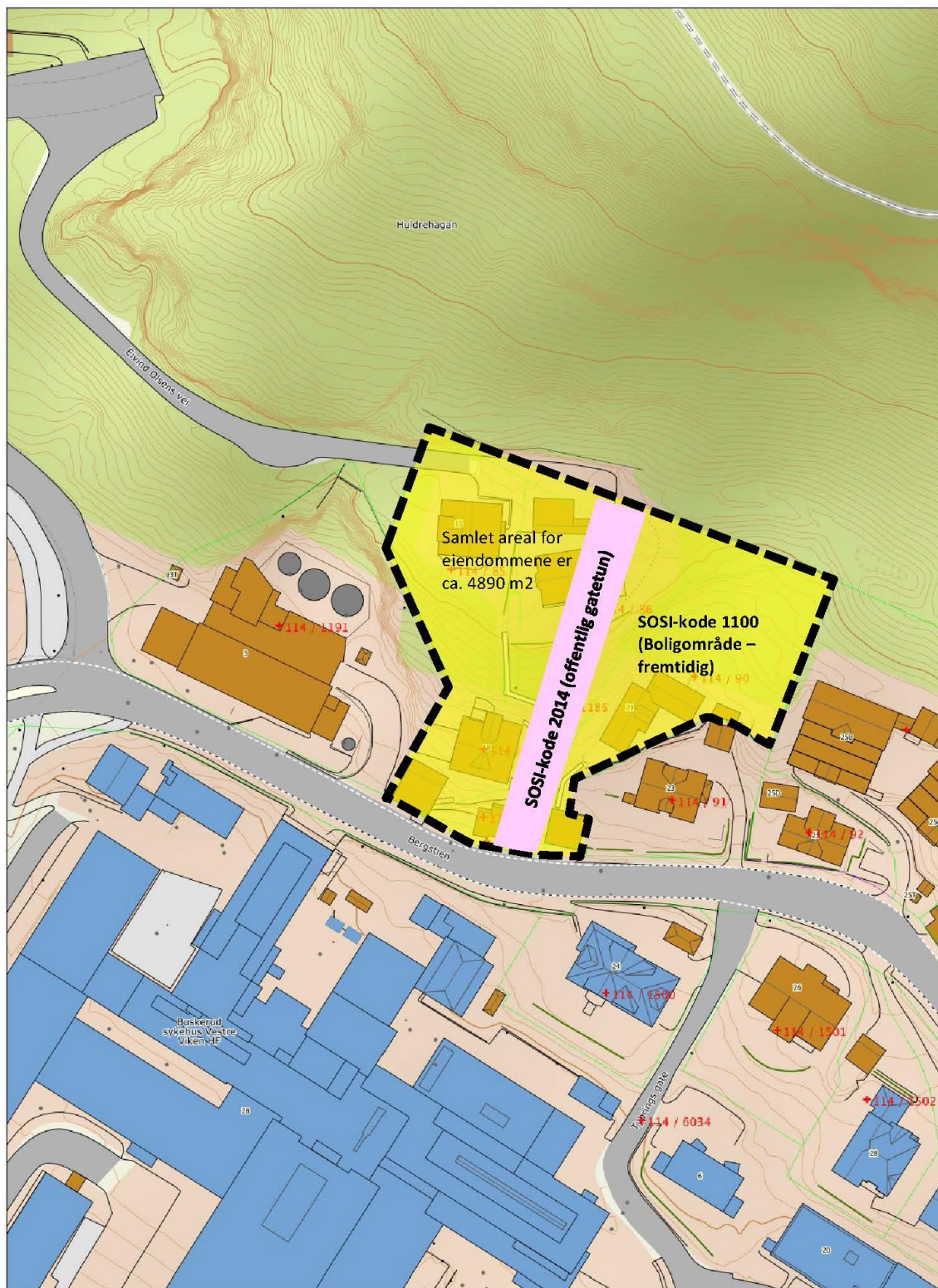
Vedlegg 2: Sosi-fil

Planavgrensning_ar
ealinnspill KPA Dram

Vedlegg 3: Skisseprosjekt tegning 1-11

Vedlegg 1:

Senterposisjon: 230358.51, 6633337.41
 Koordinatsystem: EPSG:25833
 Utskriftsdato: 07.09.2021

Sak 20/47156-182: 7 Grønland

Arealinnspill

til kommuneplanens arealdel Drammen kommune

29.10.2021

Innhold

Arealinnspillet.....	4
1. Kort presentasjon av arealinnspillet.....	4
2. Beliggenhet og størrelse.....	4
3. Eiendoms- og eierforhold.....	5
4. Dagens arealbruk.....	6
5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel	6
6. Prinsipper for vern.....	7
7. Områdets beliggenhet.....	7
8. Fareområder.....	8
9. Spesielle miljøforhold.....	9
10. Bebyggelse og utnyttelse	9
11. Trafikk og adkomst.....	9
12. Terreng.....	10
13. Tidsperspektiv	10
14. Økonomiske konsekvenser for kommunen.....	10
Vedlegg.....	10

Kontaktinformasjon

Tiltakshaver/grunneier:

Firma: Utstillingsplassen Eiendom AS / Ambassadeur Holding AS

Kontaktperson: Monica Haugan

Adresse: Vangsvegen 111, 2318 Hamar

Telefon: 915 54 313

E-post: monica.haugan@upl.no

Fagkyndig plankonsulent:

Firma: Oslo Works AS

Kontaktperson: Tone Sandøy

Adresse: Gøteborggt. 27b

Telefon: 400 68 913

E-post: tone @oslo.works

Arealinnspillet

1. Kort presentasjon av arealinnspillet

Arealinnspillet for Kvartal Ambassadeur er basert på et ønske om å videreutvikle kvartalet for å styrke eksisterende kvaliteter, men samtidig bidra til å vitalisere området og gi det en sterkere identitet. Dagens bebyggelse er todelt og den eldste delen er vernet bebyggelse. For den delen av eiendommene med nyere bebyggelse er det ønskelig å fortette i tråd med kommuneplanens samfunnsdel; øke utnyttelsen og derav også øke byggehøydene.

Området er i dag definert til sentrumsformål i gjeldende kommunedelplan, og formålet ønskes videreføres i en eventuell ny reguleringsplan.

Tiltakshaver ønsker å videreutvikle dagens hotellvirksomhet sammen med fleksible arealer for andre formål for å kunne skape et mangfold. Det er et mål at hotellet i tillegg til å betjene besøkende til Drammen, også blir et «nabolagshotell» som skal ha et bredt eierskap lokalt. Dagens hotell fungerer som en storstue og dette skal videreutvikles og styrkes, noe som igjen vil bidra til større aktivitet i området generelt og Strømsø torg spesielt. Tilbudet skal oppleves inviterende og som en integrert del av et levende sentrumsområde.

2. Beliggenhet og størrelse

Områdets areal: 4556 m²

Figur 1: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med grunnkart:

Figur 2: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende kommuneplan:

Figur 3: Kartutsnitt fra kommunens kartløsning med gjeldende reguleringsplan:

3. Eiendoms- og eierforhold

Gnr./bnr.	Adresse	Hjemmelshaver
110/538	Strømsø torg 7	Ambassadeur Holding AS
110/141	Grønland 2	Ambassadeur Holding AS

4. Dagens arealbruk

De to eiendommene huser i dag Scandic Ambassadeur hotell. Strømsø torg 7 er det eldste bygget og var bygget som hotell allerede fra starten i 1877. Grønland 2 består av flere sammenkoblede volumer og ble oppført i 1985. De to byggene har interne koblinger på tvers. Området er i dag regulert til sentrumsformål (bysenter, nærsenter, blanda formål).

Tomt sett fra Grønland

5. Arealinnspillet og forhold til kommuneplanens samfunnsdel

Alle arealinnspill blir vurdert opp mot føringene i kommuneplanens samfunnsdel.

Føringer i samfunnsdelen <i>Arealpolitiske prinsipper, mål og strategier</i>	Vurdering av foreslått arealbruk opp mot føringene i samfunnsdelen
RELEVANTE POLITISKE SATSNINGSOMRÅDER/DELMÅL:	PROSJEKTETS STRATEGISKE BIDRAG FOR Å NÅ MÅLENE
God oppvekst og godt liv; Drammen har et variert aktivitetstilbud for alle	Utvikling av området skal legge til rette for nærhet og tilgjengelighet til aktivitetstilbudene ved bruk av nærliggende arealer rettet mot behov i nærområdet
Klima- og miljøvennlig utvikling Drammen skal redusere klimagassutslippene Drammen skal være en foregangskommune på sirkulær økonomi	Tiltakshaver ønsker å bidra til utvikling av bærekraftige byer og samfunn og vil utvikle prosjekter med dette som mål. Prosjektet fortetter og styrker knutepunktssatsningen og legger til rette for tjenestetilbud basert på kollektivtrafikk. Tiltakshaver vil videre sette tydelige krav til en bærekraftig prosjektutvikling i alle faser, både for egen organisasjon og samarbeidspartnere og leverandører. Det planlegges for bygg med lang levetid, det skal legges til rette for ombruk av bygningsmaterialer og det skal legges til rette for redusert forbruk i byggefasen.

Omstillingsdyktig næringsliv	Det kan legges til rette for grønne/innovative arbeidsplasser/etterspørre tjenester med krav til lave klimaavtrykk.
Attraktive byer og tettsteder/ Det skal være et levende kultur- og aktivitetstilbud i hele Drammen	Ambassadeur Hotell er også i dag en «storstue», og det vil bygges videre på at stedet skal være en kulturarena til glede for innbyggerne i hele kommunen.
Mangfold og inkludering/ I Drammen blir mangfold brukt aktivt som en ressurs	Det legges til rette for aktiviteter og gode arbeidsplasser for alle.
Deltakende innbyggere/ I Drammen skal det være enkelte å påvirke	Vi ønsker å legge til rette for åpen medvirkningsprosess i reguleringsplanarbeidet.

6. Prinsipper for vern

Tema	Hva	Avstand	Hvordan påvirker tiltaket verneinteresser
Kulturminner/ kulturmiljøer	Vernet bygg: Strømsø torg 7 Opprinnelig Central Hotel Kulturminneområde: Byaksen	På eiendommen Delvis innenfor eiendommen	Ny utvikling vil muligens kunne koble seg på vernet del av bebyggelsen, i noenlunde tilsvarende grad som bebyggelsen er koblet i dag. Ny utvikling vil hensynta byaksen.
Naturmangfold	Ingen konflikt		
Vassdrag	Ingen konflikt		
Marka	Ingen konflikt		
Strandsonen	Ingen konflikt		
Matjord	Ingen konflikt		
Friluftsområder	Ingen konflikt		

7. Områdets beliggenhet

Området ligger på sørsiden av Drammenselva og inntil Strømsø torg. Det er avgrenset av Jernbanegata i nord, Strømsø torg i øst og Grønland i sør.

Området preges i dag av variert bebyggelse med moderate høyder og relativt åpne arealer innimellom kvartalene. Ønsket utvikling vil kunne bidra til et områdeløft, være identitetsgivende og gi området mer aktivitet.

Tema	Oppgi gangavstand i meter	Ikke relevant
Gangavstand til nærmeste kollektivknutepunkt, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	150 meter til Drammen jernbanestasjon. Fortau inntil bygater. 20 meter til busstasjon. Fortau inntil bygater	
Gangavstand til nærmeste grøntområde/friluftsområde, og er det opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.?	150 meter til park ved Drammen Museum. Delvis på egen gang- og sykkelvei. 950 meter til park Bikkjestykket. Delvis på egen gang- og sykkelvei.	
Gangavstand til vassdrag e.l. strandsonen	150 meter i luftlinje og 300 meter gangavstand til Drammenselva. Fortau inntil bygater og kryssing av vei.	
Gangavstand til barneskole, og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	2.3 km til Gulskogen barne- og ungdomsskole. Skolevei på fortau langs bygater.	
Gangavstand til ungdomsskole og er denne trygg (opparbeidet gang- og sykkelvei e.l.)	2.3 km til Gulskogen barne- og ungdomsskole. Skolevei på fortau langs bygater.	

8. Fareområder

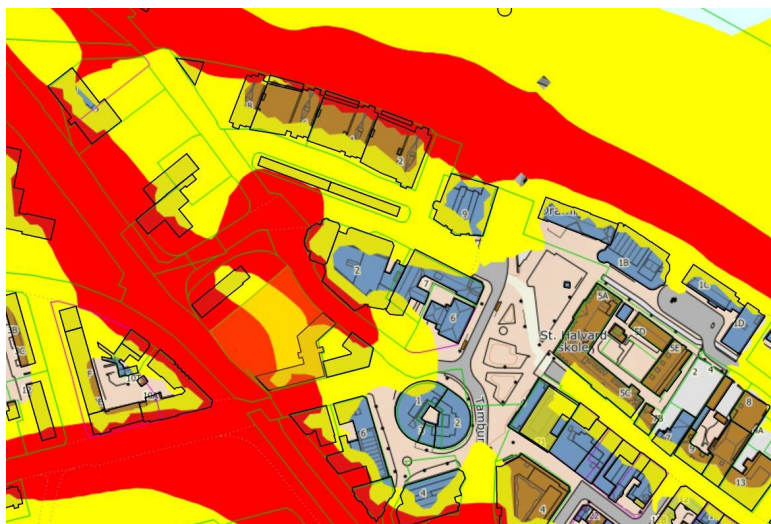
Tema	Avstand til fareområde	Hvordan vil arealbruken påvirkes av fareområder
Ras- og skredfare	-	-
Kvikkleire	-	-
Løsmasser	-	-
Overvann/flom	85 m (sone ved elv)	-
Radon	-	-
Vannkraft	-	-
Nedbørsfelt	-	-
Ligger området under marin grense?	Ja	

9. Spesielle miljøforhold

Området ligger inntil sentrumsgater med moderat trafikk.

De deler av området som henvender seg mot Grønland og krysset Grønland/Jernbanegata er innenfor rød støysone. De deler av området som henvender seg mot nord/Jernbanegata er innenfor guls støysone. En liten del av området mot nord er innenfor gul støysone for jernbanen.

Forslag til arealformål vil ikke medføre økt støy eller luftforurensning.

10. Bebyggelse og utnyttelse

Kvartalet ligger strategisk plassert ved Strømsø torg og det er ønskelig fra tiltakshaver å utvikle eiendommen i tråd med overordnede retningslinjer for fortetting rundt knutepunkt. Deler av eiendommen er vernet bygningsmasse og vil i liten grad berøres av prosjektet. Mot nord og vest er det godt egnet for en høyere utnyttelse enn det den har i dag. Det er i gjeldende kommuneplan spesifikt pekt på dette kvartalet som et egnet sted for høyhus i bydelen. Et nytt høyhus og tydelig landemerke i dette området vil bidra til en sterkere identitet for Strømsø torg, uten at det tar hovedfokus inntil selve torgplassen. Vi er av den oppfatning av tomten tåler et markant høyhus, se også eget vedlegg for utdypende analyse.

Planen er å videreføre dagens bruk som hotell, med en mulig funksjonsmiks på deler av prosjektet for å sikre et mangfold. I tillegg til hotell, kan det vurderes noe boligutvikling, noe som kan skape spennende synergier mellom hotellets fasiliteter og boligtilbudet. Det skal legges til rette for utadrettet program som kan være med på å bygge opp gode opplevelseskvaliteter i nærliggende byrom for Drammens innbyggere. Det kan vises til hotellprosjekter andre steder der programmering av de nederste etasjene blir en viktig bidragsyter til områdeutvikling og strøkstilørighet.

Totalt areal vil utredes i kommende planprosesser.

11. Trafikk og adkomst

Området ligger mellom bygater med tilliggende fortau. Adkomst til eiendommene er via disse bygatene, og planlagt prosjekt vil mest sannsynlig ikke generere noe større endring i

adkomstforholdene. Det antas heller ikke å medføre noen endringer i trafikksituasjonen.

12. Terreng

Endring på området vil ikke medføre noe større terrenginngrep. Eiendommen er tilnærmet flat og har ingen utfordrende adkomster med hensyn til terreng.

13. Tidsperspektiv

Tiltakshaver vil legge opp en fremdriftsplan i tråd og dialog med kommunens prosess for overliggende planer.

14. Økonomiske konsekvenser for kommunen

Prosjektet vil bidra positivt til kommunens økonomi ved at det vil etableres flere arbeidsplasser samt gi rom for flere besøkende til kommunen som vil benytte Drammens mangfold av serverings-/kultur og handelstilbud.

Vedlegg

1. Analyse av området

Sak 20/47156-61

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Øyvind Hansen Billing
Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer: Seterveien Velforening
Adresse: Skytterveien 7, 3075 Berger
Telefon: 915 99 967
E-post: ohb@busch.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	☒
Næring	☐
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	☐
Andre utbyggingsformål	☐
Kjørevei	☒
Gang- og sykkelvei	☒
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	☐
Parkering	☐
Kulturminner	☐
Idrettsområder	☐
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	☐
Friluftsområder/ marka	☐
Strandsone/ fjord/ elva	☐
Landbruk	☐
Naturmangfold	☐
Annet	☐

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Hele kommunen

4. Skriv ditt innspill her:

Vi i Seterveien velforening ønsker å sende et innspill på forholdet mellom private veier og kommunale veier i den nye kommunen.

Vår velforening og underliggende veglag representerer, i likhet med mange andre velforeninger og veglag i Drammen, en privat vei.

Vi har vedlikeholdt denne veien for egen regning i mange år og har i utgangspunktet ingen problemer med å fortsette med dette.

Samtidig ser vi at en privat vei som vår medfører utfordringer for at kommunen skal nå sine overordnede mål.

Utkastet til samfunnsdelen av ny kommuneplan, og kommunens allerede vedtatte trafiksikkerhetsplan mm, har eksempelvis klare mål for at alle barn skal kunne gå og sykle trygt til skolen, og ha trygge trafikkforhold til andre formål. Dette er vanskelig å oppnå i en grusvei som vår.

Man kan innvende at dette gjør området mindre attraktivt for barnefamilier.

Samfunnsdelen har også målsetninger for Drammen som klimarobust kommune / at vi har god klimaberedskap. En grusvei som vår kan ha utfordringer ved ekstremvær (utglidninger mm), og noen kan innvende at det gir en skjevfordeling for våre innbyggere kontra innbyggere som bor ved kommunal vei, i forhold til kostnader ved forebygging og erstatning mv.

Andre private veier i Drammen har sikkert også andre liknende utfordringer som er nyttig å få belyst i kommuneplanarbeidet.

Vårt innspill til planprogrammet er derfor at det utredes fordeler og ulemper med private veier opp mot samfunnsdelen av ny kommuneplan og andre aktuelle planer, (på generelt grunnlag, ikke bare for vår vei) og at det vurderes om det kan være fordelaktig å kommunalisere/tilby kommunalisering av noen private veier, eventuelt om det kan lages støtteordninger el som kan hjelpe private veglag og velforeninger til å nå aktuelle mål i kommuneplanen gjennom sin vegdrift.

Vi synes en slik utredning er fornuftig å inkludere i arbeidet med ny arealplan, og at den derfor bør inn i planprogrammet.

Sak 20/47156-151

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Kontaktinformasjon:

Svensedammen Borettslag, styret

Telefon: 91848008

E-post: svensedammen@gmail.com

Adresse: G/Bnr. 64/163

Styreleder: Åge Moberg,

Frøstjerneveien 3, 3032 Drammen

Tema for innspill:

Boliger

Innspill:

% BYA i kommuneplanen erstatter /overstyrer «U-grad» i reguleringsplaner.

Vi foreslår dette for hele Drammen kommune.

Subsidiært har vi forslag til begrensede områder der dette kan gjelde:

1. Vårt borettslag, Svensedammen (Jordbrekkskogen felt A),
2. Kommunedel Konnerud, Skoger vest (som har mye bebyggelse fra åttitallet) eller
3. Jordbrekkskogen (Feltene A-M, se kart)

Vi regner med at flere områder kan ha problemer med U-grad, og vi tror dette kunne forenkle en del for kommunen og innbyggere.

Det kan lette utvikling og oppgradering av eldre boliger, samt utfylling i eksisterende boligstrøk, noe som jo er miljømessig gunstige mål framfor å bygge ut nye områder.

(%BYA i kommuneplanen er 30% for vårt område, og bør i hvert fall ikke være lavere.)

Bakgrunn:

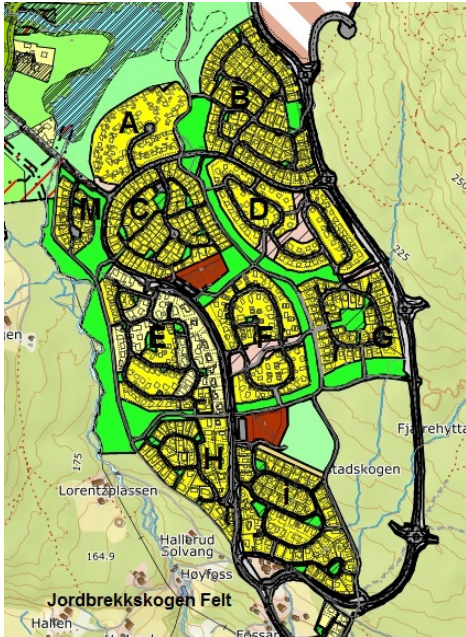
Vårt borettslag har hatt problemer med U-grad, både vi og kommunen har måttet ha hjelp fra DIBK for å finne ut av saker, bl.a. fordi beregning av U-grad har endret seg flere ganger.

For oss kan det også virke som det man forholdt seg til i 1980 var annerledes enn det vi har fått beregnet i dag.

Jordbrekkskogen ble regulert ca samtidig rundt 1980, med 10 reguleringsplaner.

(Vi har ingen oversikt over hva innbyggerne på alle feltene mener.)

Kart:

Feltene ellers har egentlig ikke U-grad.

For to av feltene nevnes ingenting om tomteutnyttelse.

I reguleringsbestemmelsene:

Det angis varierende beregninger. Garasjer er unntatt - mens disse regnes med i U-grad.

Felt

A (oss) $U=0,20$

B Her er planen påført $U=0,25$ mens i reguleringsbestemmelsene står det:

"Boligens gulvflate skal ikke overstige 25% av tomtens areal og ikke over 200m², garasje ikke medregnet." -- Dette er ikke definisjonen av U-grad.

C Ingenting om tomteutnyttelse

D er påført $U=0,30$, dette er strøket over og erstattet med: byggets grunnflate 17,5% av tomtens nettoareal, garasje ikke medregnet.

E For en del av feltet kan grunnflaten være 40%, for resten 25%, max 200m², utenom garasje.

F Grunnflaten kan være 20% av nettoareal, utenom garasje.

G Grunnflaten kan være 20% av nettoareal, utenom garasje.

H Grunnflaten kan være 20% av nettoareal, max 200m², utenom garasje.

I Bebygd areal inkl garasje osv max 25%, og forholdet mellom brutto areal og "netto tomt" max 0,3

M Ingenting om tomteutnyttelse

Dette viser vel litt om hvordan man egentlig beregnet og forholdt seg til dette?

Og hvilken vekt det ble lagt på U-grad.

For planer uten U=grad, gjelder jo %BYA i kommuneplanen, vi mener altså det hadde vært greiere flere steder.

På vårt felt : I følge dagens beregninger var U-graden på 0,20 overskredet ved innflytting. Likevel ble beboerne skriftlig forespeilet god mulighet for utbygging.

-8-

Ønsker man å kunne utvide boligen senere, noe det innenfor fastsatte rammer er anledning til, bør dette tas hensyn til allerede ved valg av hus/tomt, da enkelte alternativer gir bedre mulighet til dette enn andre.

(Fra et hefte til kjøperne.)

Flere tilbygg er også blitt godkjent og bygget.

%BYA ligger hos oss på 25%, det burde ikke være særlig grunn til å stoppe alle store og små tilbygg.

Sak 20/47156-142: 10 Svelvik

INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Vi viser til høringsinnspillet vi har levert til samfunnsdelen i kommuneplan. Med bakgrunn i dette ønsker vi i Svelvik handelstandsforening at Svelvik sentrum blir tema i arealdelen, i forhold til hvordan man vil sikre utviklingen basert på Svelvik sentrums kvaliteter.

Vi i Svelvik Handelstandsforening ønsker å delta når Drammen Kommune skal innhente kunnskap og synspunkter om spesielt disse problem/utredningstemaene:

- 4.2 Utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler.
- 4.4 Næringsutvikling og næringsarealer.

Mvh Svelvik Handelstandsforening
V/Jorun Mandt Johnsen
leder

Sak 20/47156-94: 10 Svelvik

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Aleksander Schi / Innbyggerne i Nærutvalget Bydel 10.

Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer: Nærutvalg Svelvik, Ebbestad og Berger

Adresse: Noraveien 16, 3060 Svelvik

Telefon: 930778889

E-post: aleksander@sch.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	X
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	X
Andre utbyggingsformål	
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	X
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

339 / 80 – SBV/Kinogården/Byhuset – Storgaten 70, 3060 Svelvik.

4. Skriv ditt innspill her:

SBV har siden tidlig 1900-tallet vært en del av Svelvik. Det ble tatt i bruk høsten 1921. Bygget har derfor 100års jubileum nå høsten 2021. Det har vært brukt til flere ting igjennom 100 år, blant annet bystyresal, formannskapslokale, legekontor mm.

I kinolokalet har det vært arrangert festligheter, lokalrevyer, teaterforestillinger, konserter og foredrag i tillegg til kinodrift.

Siden 2012 har bygget vært i bruk av blant andre Svelvik Dramaten, Minidramaten, Svelvik Mannskor, Svelvik Museumsforening og Den Gode Hensigt.

Det ligger mye historie i bygget, og bygget har en naturlig sentral plassering i sentrum.

Innbyggerne i Nærutvalget mener derfor at en naturlig plassering av byhus og bibliotek **samt** eventuelle andre kommunale tjenester passer bedre i SBV og ikke i rådhuset som det ligger i dag. Dagens knutepunkt er også veldig lite **synlig og** bør også plasseres i det nye byhuset.

Tidligere i år ble det presentert et forslag fra arkitektene Blakstad og Haffner. Prislappen på dette var i følge Svelvikposten 37,5 millioner kroner. En investering i ett nytt **b**yhus ville vært av stor betydning for Svelvik. Det vil samle folk i sentrum **og** bidra til større vekst og utvikling samt gi en mye enklere tilgjengelighet **for** innbyggerne i Svelvik.

Kommunen bør vurdere salg av dagens rådhus og flytte alle tjenester til det nye byhuset i Storgaten 70.

Vi er av den mening at ett byhus vil virke som et levende samlingspunkt og gi innbyggerne lett tilgang til tjenester. Lag og foreninger vil ha ett flott utgangspunkt for videre drift og gi tilbake i form av kultur og tjenester.

Mvh medlemmer av Nærutvalget kommunedel 10

Aleksander Vælitalo Schi
Linette Steen Strømnes
Linda Olsen
Randi Soltvedt
Angelica Bråten
Svenn Oddli
Mari Tandberg

20/47156-165: 10 Svelvik

INNSPILL TIL FORSLAG TIL KOMMUNEPLANENS AREALPLAN OG SAMFUNNSDEL

Siden utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler er ett av hovedtemaene i kommunens visjon, hovedmål og delmål, vil vi gjerne fremme vårt innspill til å prioritere utvikling av Svelvik sentrum. Hvis ikke delmålene og strategiene som er listet opp i «Forslag til Samfunnsdel» og «Forslag til kommuneplanens arealdel» bare skal bli fine ord på papiret, er det viktig at dere knytter det til gjennomføring, blant annet i forhold til utvikling av Svelvik sentrum. Svelvik Handelstandsforening er redd mye av det grunnarbeidet som ble gjort i forhold til utarbeidelse av kommuneplanen i Svelvik, som bygget på bred medvirkning fra innbyggere og næringsliv, er gått i glemmeboken.

For Svelvik Handelstands foreningen er det viktig at disse punktene blir prioritert:

- 1. Levende sentrum**
- 2. ByLab/ tilgjengelighet til kommunen**
- 3. Byhus**

LEVENDE SENTRUM

Innbyggere og næringsliv i Svelvik var med å lage kommuneplanen i Svelvik, som hadde mål om å skape et attraktivt sentrum gjennom å prioritere sentrum som levende møteplass, styrke sentrum som tyngdepunkt for handel og tjenester, og å synliggjøre, bevare og videreutvikle sentrums særegenheter og kvaliteter knyttet til sjøen og tilgjengeligheten fra sjø til land. Det ville gi grunnlag for vekst, i tillegg til at flere oppholder seg i og bruker sentrum.

For både innbyggere og næringsliv i Svelvik er det viktig at vi har et levende sentrum. Hvis sentrum blir nedprioritert, vil det være fare for at de som driver næring i sentrum, butikker, kafeer og spisesteder vil miste næringsgrunnlaget sitt, og innbyggere i Svelvik vil miste sentrum som en utrolig viktig sosial møteplass. For videre vekst i bydelen, må Svelvik beholder sitt lille sjarmerende bysentrum med sosiale møteplasser for alle innbyggere. I tillegg er Svelvik en sommerby med sin spesielle egenart, det er helt tydelig for våre medlemmer i handelstandsforeningen at omsetningen i sommermånedene er et viktig grunnlag for å klare drift på årsbasis. Som «Norges nordligste sørlandsby», mener Handelstandsforeningen at Svelvik har et stort potensiale i forhold til at Drammen kommune ønsker å satse på turistnæringen. Svelvik med sine mange badeplasser, sykkelstier, sjarmerende bysentrum med sørlandspreg og nærhet til sjøen burde være et naturlig satsingsområde for utvikling av turisme. Derfor var det denne sommeren så gledelig at ByLab, kommunens destinasjon i sentrum, ble benyttet til «Turistinformasjon». De som driver næring i Svelvik sentrum har i alle år stadig fått turister innom som lurer på hvor de skal henvende seg. I sommer var det endelig et sted de kunne henvende turister til, ByLab.

BYLAB

Svelvik kommune hadde et borgertorg på rådhuset, som bl.a. skulle lette dialogen mellom kommunen og innbyggere/næringsliv. Handelstandsforeningen mener det er vanskelig å nå

innbyggere, besøkende og næringsliv når rådhuset ligger så langt unna der folk ferdes. Ulike utvalg jobbet derfor sammen om ideen om ByLab, som forsøksstasjon, i påvente av Byhus.

Vi er redde for at politikerne skal glemme Svelvik sentrum. Svelvik sentrum er sårbar, med sin lange gate med et handlesenter i den ene enden. Vi ønsker at begge steder skal leve og utvikle seg. Men Svelvik sentrum er også unik med sin egenart og idyll og MÅ prioriteres. Bylab er et kjærkomment tilskudd. Tanken var å få kort vei til kommunen og deres tjenester, noe som gjør det lett for både næringsdrivende og alle andre innbyggere å kontakte kommunen vedrørende spørsmål de lurer på.

BYHUS

Gjennom kommuneplanens samfunnsdel var som nevnt Svelvik sentrum definert som et viktig satsingsområde for vekst og utvikling. Handelstandsforeningen mener at et av de mest betydningsfulle grepene for å skape et levende sentrum på sikt er å flytte offentlige publikumsrettede tjenester til sentrum, og samlokalisere dette med frivillige/foreninger og lag.

Et oppgaveutvalg, bestående av innbyggere (inkl næringsaktører) og politikere jobbet ut et konsept for byhus som skulle bidra til et attraktivt og levende sentrum, god kommunal service, forutsigbarhet for kultur- og foreningsliv og et sterkere lokaldemokrati. Dette var det bred enighet om i lokalbefolkningen.

Som tidligere nevnt kan også turistene, som det er mange av, trenge et sted å stikke innom, få informasjon. Og det må ligge sentralt, det er ingen turister som finner veien til det gamle rådhuset når de besøker Svelvik. Sentrum er en naturlig plassering av kommunens publikumsrettede tjenester som alle vil finne.

Ved at kommunen flytter sine publikumstjenester til sentrum, vil det øke strømmen av mennesker her. Det vil gi mange ringvirkninger for mange næringsdrivende i mange bransjer. Mer liv i sentrum gir bedre vilkår for næringsdrift, flere kunder, flere nyetableringer og et mer bærekraftig næringsliv. «Kort vei» og tilgjengelighet til kommunen er viktig for oss. Vi trenger Byhuset.

Kultur og foreningsliv er helt avhengig av et slikt sted. Alle ønsker at kulturlivet skal blomstre. Det gir mye trivsel, samhold, tilhørighet og det er med på å gjøre Svelvik til et attraktivt sted, et godt sted å bo, og helt i tråd med kommunens visjon. Byhuset må prioriteres og komme på planen nå. Vi kan ikke vente. Svelvik med sin egenart og unike beliggenhet er viktig, også for Drammen.

Svelviks befolkning er engasjerte og stolte av byen sin. Mange har deltatt aktivt i ulike grupper, gjestebud og oppgaveutvalg og sagt sin mening, blant annet om at de ønsker et nytt Byhus i sentrum. På tross av stor enighet på tvers av ulike interessegrupper i Svelvik rundt denne saken, har vi sett lite til handling? Blir næringsliv, innbyggere og interessegruppers meninger hørt?

MVH

SVELVIK HANDELSTANDSFORENING

Sak 20/47156-34: 10 Svelvik

From: noreply@norconsult.com
Sent: tirsdag 6. juli 2021 08:36
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel

Categories: R1

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Ønske om økt bussforbindelse. Jeg som bor ute i distriktet og arbeider i drammen by, ønsker økt fokus på kollektivtransport. I Svelvik har vi kun bussen som alternativ, og busstidene er utdatert. Nytt er ikke ta bussen når første skiftet i Drammen starter kl 5 og siste skiftet avslutter kl 23 om kvelden og man arbeider i Drammen sentrum. Det samme gjelder kulturliv. Å dra på konsert, en sen kino eller rett og slett ta seg en tur på byen er rett og slett håpløst pr idag. Ergo, så må man kjøre bil til og fra Drammen by. Ikke fordi jeg ønsker eller har behov for bil, men fordi jeg må. I tillegg så belastes min arbeidsgiver økonomisk, da de må stille parkeringsplasser til rådighet for oss. Dette er arealer som kunne vært brukt til boligbygging eller næringsvirksomhet, men som i stedet opptas av biler. Ønsker økt fokus på kollektivtransport for oss som bor ute i distriktet fremover, så vi kan velge å la bilen stå. Takk :)

Avsender:
Kai Anton Ibsen Johansen
kai.anton.johansen@gmail.com
46747477

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-44: Generelt innspill

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Martin Styrmoen Moen / Siviløkonom

Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer: NA

Adresse: Muusøya 14, 3023 Drammen

Telefon: 99153305

E-post: martmoen@gmail.com

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	X
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	X
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	X
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Se under.

4. Skriv ditt innspill her:

Innspill til ny arealdel

1. Hovedproblem

Drammen har et vekstproblem som må løses i den nye arealplanen. Over det siste tiåret har Drammen stagnert i kampen om å tiltrekke seg de attraktive innflytterne som representerer nåværende og framtidige skattebetalere. Faktisk viser statistikken at netto tilflytting fra 2010-2020 var så lav som 679 innflyttere per år i snitt (i prosent: 0,74%). Drammen hadde dermed den lavest befolkningsvekst av alle sammenlignbare byer i Norge for perioden (kilde: Telemarksforskning, 2021). Rangert etter bostedsattraktivitet parameteren ender Drammen i 2021 på en deprimerende 298. plass, og siden 2011 har Drammen hatt en negativ bostedsattraktivitet. Mangel på vekst kombinert med en aldrende befolkning vil skape store utfordringer for kommunens budsjett og handlingsrom i årene som kommer. Å snu denne trenden kommer til å ta tid og krever handling nå!

1.1 Etterspørsel og tilbud i ubalanse:

Hvorfor har det blitt slikt? Mye av svaret finner man når man ser på boligmarkedet og hvordan tilbud og etterspørsel har fått lov til å utvikle seg. I et stabilt og trygt boligmarked ønsker man at tilbud og etterspørsel balanserer hverandre, men det gjør det ikke i Drammen (ref.: Drammens Tiende sin artikkelserie rundt temaet denne våren). Forskere, utbyggere, næringslivsrepresentanter, innflyttere og innbyggere har påpekt dette til det kjedsommelige; nemlig at det eksisterer en ubalanse i dagens marked hvor etterspørselssiden er veldig høy mens tilbudssiden er for lav. Mange har faktisk lyst til å bo, bygge og flytte til Drammen med tanke på nærhet til Oslo og byens øvrige kvaliteter, men det finnes for få boliger og tomter på markedet. Ubalansen har ført til kunstige høye boligpriser, bidratt til sosiale ujevnheter og at mange innbyggere og potensielle innflyttere har sett etter bolig i andre vekstkommuner.

Problemet i ligningen, nemlig den lave tilbudssiden, er noe som har fått lov til å utvikle seg over lenger tid. Boligbyggingstillene i kommunen har pekt nedover siden 2008. Et eksempel på dette kunne man se i 2020 da det ble bygget kun 248 nye boliger, mens byutviklingsekspertene sier det burde blitt bygd 600–700 boliger for å utvikle byen optimalt. Som Knut Vareide i Telemarksforskning påpeker så er «vekst i innbyggertall i stor grad knyttet til boligbygging hvis man befinner seg i Oslo-området». Enkelt forklart så vil beliggenheten til Drammen i seg selv gjøre det attraktivt å flytte hit så lenge det bygges nok boliger. Det står dermed å faller på tilbudssiden og hvor mange tomter som blir regulert og boliger som blir bygget.

1.2 Roten til problemet:

Dagens «snevre» boligpolitikk i Drammen, som i all hovedsak lagt opp til fortetting og utbygging av blokker i sentrum- og transformasjonsområder, må bære mye av skylden for den lave tilbudssiden. Det bygges for lite og det bygges også feil. Hvis Drammen ønsker seg trygge framtidige skattebetaler så må det fra politisk hold legges til rette for mer småhusbebyggelse slik at kommunen kan tiltrekke seg flere unge mennesker i etableringsfasen. Det å kunne få en enebolig/rekkehus for samme pris som en liten leilighet i Oslo sentrum er nettopp det mange vektlegger høyest i etableringsfasen. Ja, dagens fokus på ny blokkbebyggelse i sentrum kan frigjøre gamle eneboliger når pensjonistene en dag vender snuten mot sentrum, men å ha dette som eneste vekststrategi for å tiltrekke seg småbarnsfamilier er feilslått.

Ser man på tomtereservene som er satt av til framtidig boligutvikling i kommunen så er det svært lite som settes av til de tradisjonelle eneboligene/rekkehus for barnefamilier. Nybygging av enkelte rekkehus prosjekter i transformasjonsområder kan bedre på situasjonen (ref.: Sundland og Gulsbogen), men hva med

at kommunen selv tar ansvar og jobber for å frigjøre tomter til selvbygging? Dette har man sett mye av i Drammen tidligere, slik som Underlia og Aronsløkka på 60- og 70-tallet, men hva har man foretatt seg de siste 50 - 60 årene av sentrumsnære boligfelt? Man har bygget på både Knive og Konnerud, men nøkkelen ligger i å bygge mer bærekraftig og nærme dagens by-akse slik at man kan nyttiggjøre seg av eksisterende infrastruktur og kollektivtransport. «Skal man drive god byutvikling må man bygge fra sentrum og utover» som byforsker Erling Dokk Holm (NMBU) påpeker.

2. Løsningen – flere tomter:

Svaret på vekstproblem er derfor å regulere flere tomter/boliger og føre en mest mulig differensiert boligsatsing/arealplan. Ja, dagens fortetting og sentrumsutvikling bør videreføres. Det er nettopp dette som gjør Drammen attraktiv som boligkommune og bidrar til vekst, men samtidig må det komme til nye utbyggingsområder og boligtyper. Det må reguleres flere tomter til småhusbebyggelse og det må tenkes nytt. Om utbyggingen skjer i regi av private grunneiere som får omregulert sine tomteområder eller om det skjer gjennom oppkjøp og kommunalt tomteselskap er ikke så viktig. Det viktigste er at det faktisk begynner å skje noe! Dette vil kreve større investeringer i infrastruktur og andre tjenester på kort sikt, men over tid så vil økte skatteinntekter gjøre dette til en meget god investering for Drammen kommune.

Det ser ut som det er bred politisk enighet på tvers av partilinjene om at vi trenger flere og rimelige boliger i Drammen. En mer differensiert boligpolitikk kan oppfylle dette ønsket og gi boliger til de unge i etableringsfasen, de etablerte og kommunens eldre. Hvis vi ønsker mangfold i innbyggere trenger vi mangfold i boligtyper og plasseringer. Vi trenger sist, men ikke minst, sterke politikere som tar ansvar for å føre en mer vekstdrevet politikk. Denne politiske linjen vil føre til upopulære beslutninger for enkelte i det korte løp, men den er selve nøkkelen til å opprettholde en velfungerende kommune i framtiden. Den største motstandergruppen vil nok bli de samme innbyggerne som nøt godt av vekstpolitikk på 60- og 70-tallet. En generasjon som har fått lov til å bygge nær naturen og samtidig har fått nytte godt av sterk boligprisoppgang i samme periode. Det er på tide å la nye generasjoner få samme mulighet til å oppdra sine familier i naturnære og trygge oppvekstmiljø.

3. Velegnet utbyggingsområder:

Så hvor kan man bygge nytt? Mye av svaret ligger på nordsiden av Drammenselven og nær marka mellom Bragernes og Solbergelva. I dette området ligger det flere muligheter for nye boligfelt i forlengelse av eksisterende bebyggelse. Dagens bebyggelse er i all hovedsak småhus og nye felt vil ikke bryte med eksisterende stil og arkitektur.

De 7 boligfeltene er:

Område	Nye boligenheter	Nye innbyggere (3,5*enhet)
3.1 Hamborgstrømskogen	96	336
3.2 Underlia / Overlia	126	441
3.3 Kastanjesletta	18	63
3.4 Kastanjeveien / Sletningsveien	106	371
3.5 Kastanjeveien / Ihleløypa	168	588
3.6 Aronsløkka	87	303
3.7 Solbergåsen	1,610	5,635
Totalt	2,289	8,011

Alle utbyggingsområdene oppfylle følgende kriterier:

- i. Feltet ligger velegnet til med tanke på lys, grøntområder og bokkvalitet
- ii. Feltet reduserer ikke bokkvaliteten nevneverdig for eksisterende bebyggelse (slik som skygge og utsikt)
- iii. Feltet ligger i områder hvor det eksisterer allerede god kollektivtransport og veinett
- iv. God tilgang til dagens infrastruktur slik som vei, kloakk, strøm, skoler og andre offentlige tjenester (mye kan deles og bygges ut over tid)
- v. Typografi egnet til utbygging
- vi. Kan bygges ut i etapper

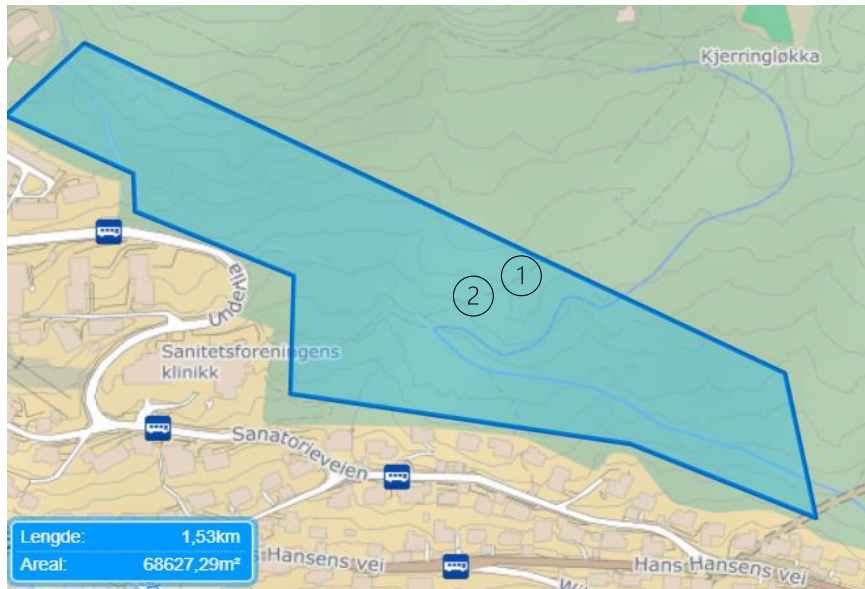
De enkelte nye boligfeltene bør vurderes hver for seg, men også planlegges ut fra en helhetlig plan. Dette er viktig for å forsikre seg om at utbygging blir så effektiv og skånsom som mulig for natur og berørte innbyggere. Blant annet er det viktig å bevare naturlige tilgangsporter til grønt- og skogsområder. Ved at man lar for eksempel skogsområder mellom feltene være uberørt (slik det er lagt opp til) kan man opprettholde tilgangen til marka for dagens innbyggere. Hvis man bygger ut smart og sentrumsnært og samtidig bevarer naturlige inngangsporter så mener jeg dette kan forvare bruken av å bygge ut i randsonen av et LNF området (ref.: Hamborgstrømsskogen).

Videre kan helhetlig utbygging av boligfelt gjøre at kommunen kan stille strengere krav til gode tekniske løsninger, smart utnyttelse av areal, effektiv energiutnyttning og bærekraftig kvalitet i alle faser av utbyggingen. En helhetlig utbyggingsplan kan også føre til at man ser på kreative løsninger på andre problemer som eksisterer per dags dato. Hvis man for eksempel flytter høyspentledningene som går igjennom hele Solberg og Åssiden (linje S 66 Lie-Bragernes) og høyspentlinjen som går over Drammenselven og gjennom Åssiden/Øren (linje 132 Petraborg-Kjenner) til en ny trase i bakkant av disse nye boligfeltene kan man løse et estetisk (og muligens helsefarlig) problem for dagens innbyggere. Samtidig kan frigjøre betydelige områder som ligger under disse høyspenntledningene til utbygging eller grøntområder. Dette har vært på den politiske agendaen mange ganger opp gjennom årene, men har vært vanskelige å gjennomføre før nå. Igjen; dette krever politisk vilje og samarbeid mellom flere aktører, men en utbygging i de områdene som nevnes gjør det betydelig lettere og billigere å gjennomføre en slik investering.

Listen over områder er ikke en komplett liste og det finnes andre områder i Drammen som kan være vel så egnet som disse områdene (som for eksempel Gulsbogen området i retning Mjøndalen). Det er heller ikke listet opp utbyggingsområder innenfor eksisterende jordbruksområder grunnet nasjonale lover rundt jordbruksvern. Det naturlig å tenke seg at disse jordbruksområder mellom Drammen og Solbergelven blir bebygd på sikt slik at man oppnår en effektiv og sammenhengende bebyggelse fra Drammen til Krokstadelva.

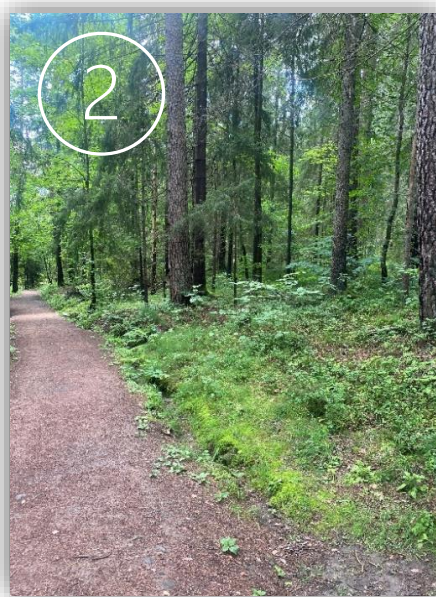
3.1 Hamborgstrømsskogen

Områdets attraktivitet på markedet	5/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	5/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Ja
Potensielt utbyggingsområdet	68,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	96

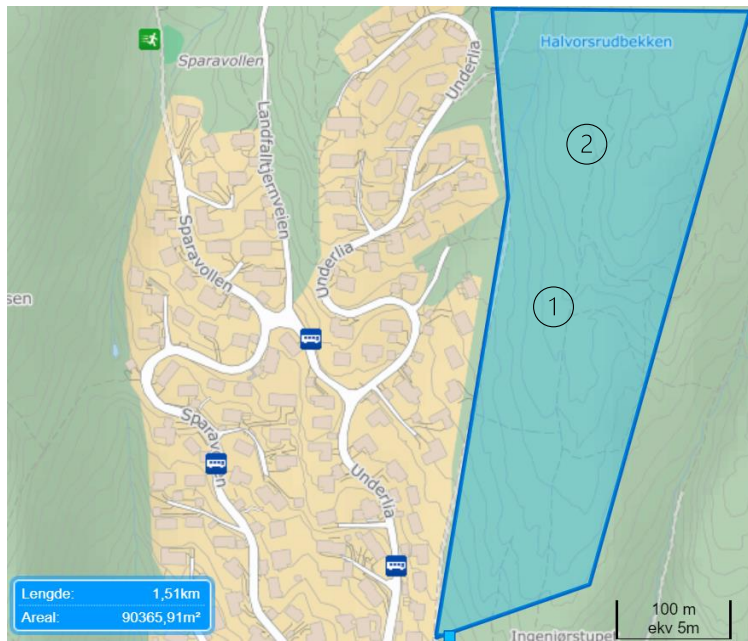
*NB: Nummeret avmerket på kartet referer til bildet under og lokasjon når bildet ble tatt.

Bilder fra området:

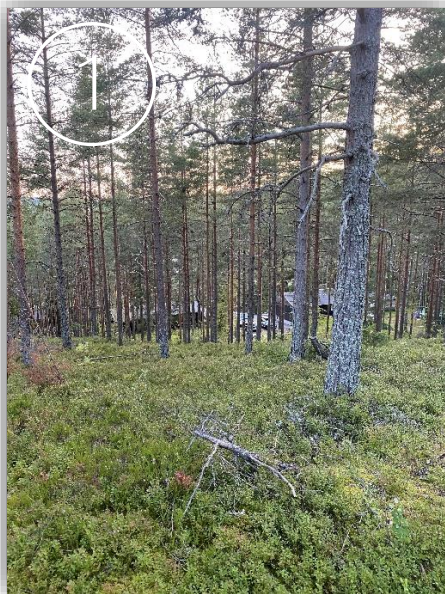

3.2 Underlia / Overlia

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	4/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Ja
Potensielt utbyggingsområdet	90,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	126

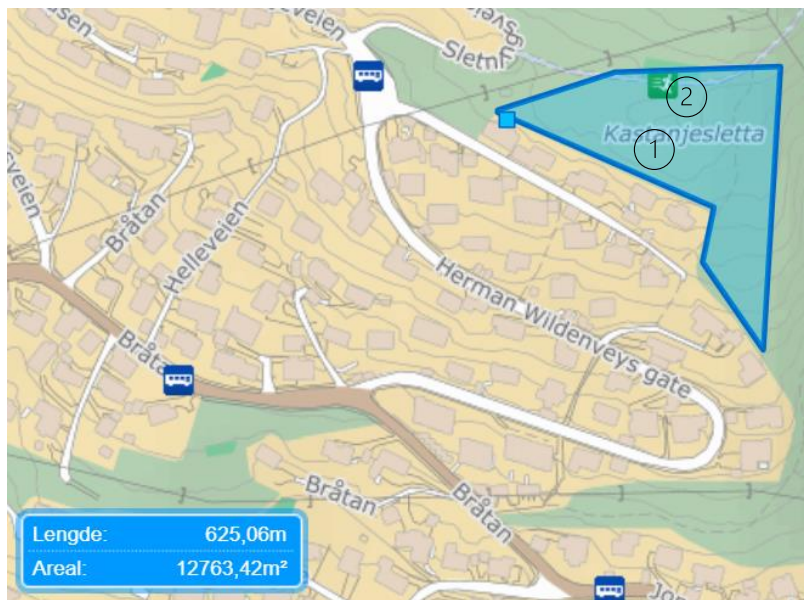

Bilder fra området:

3.3 Kastanjesletta

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	13,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	18

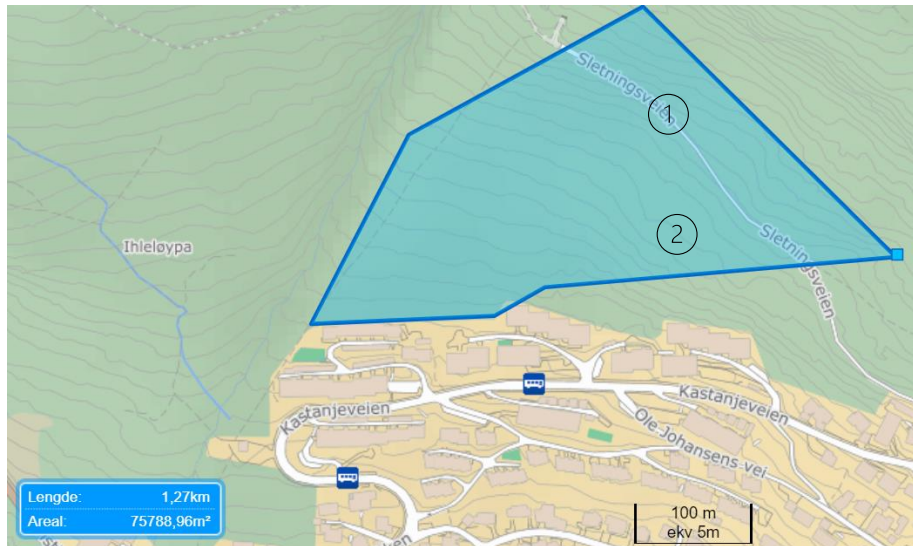

Bilder fra området:

3.4 Kastanjeveien / Sletningsveien

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium +
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	75,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	106

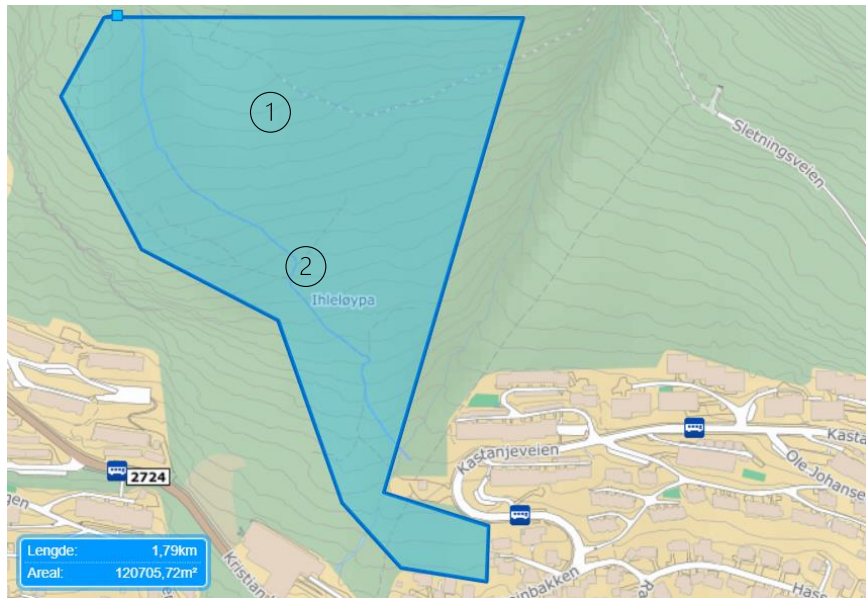

Bilder fra området:

3.5 Kastanjeveien / Ihleløypa

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	120 000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	168

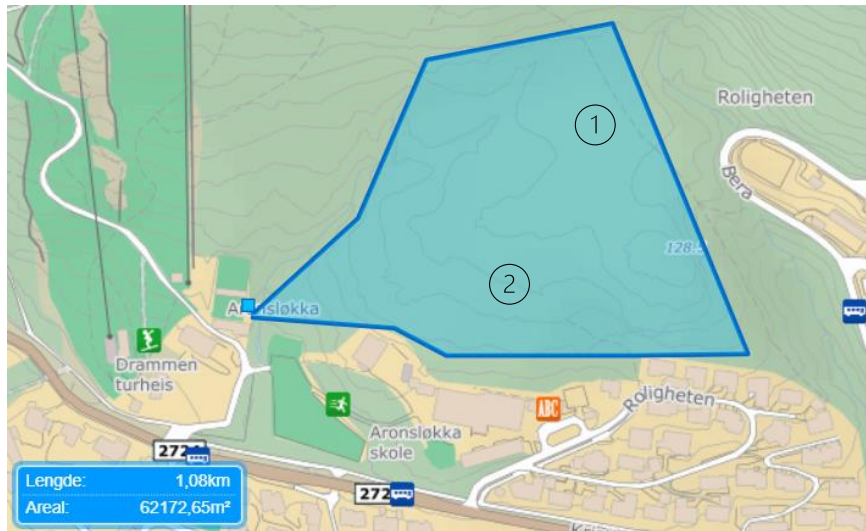

Bilder fra området:

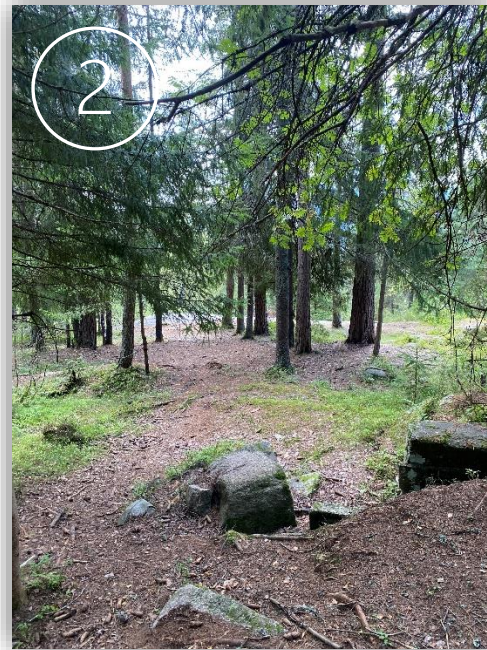
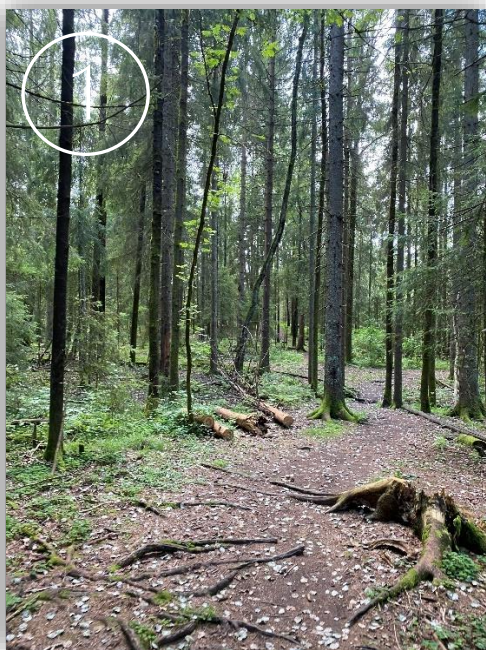

3.6 Aronsløkka

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	62,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	87

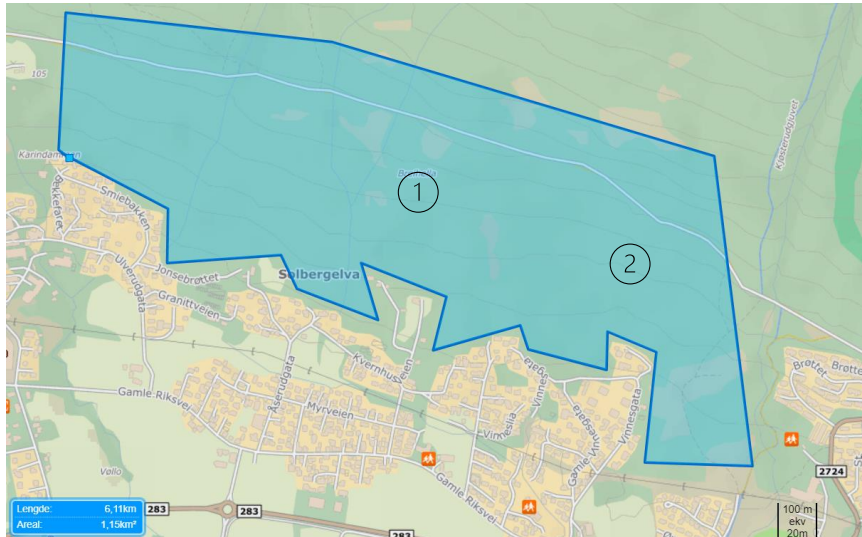

Bilder fra området:

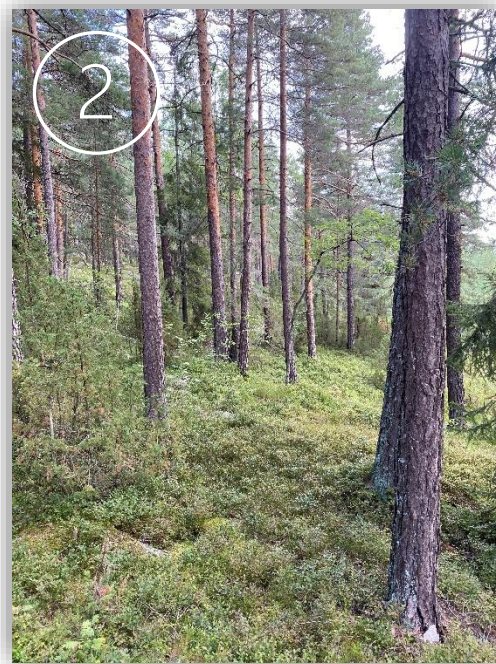

3.7 Solbergåsen

Områdets attraktivitet på markedet	3/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	2/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	1,150,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	1,610

Bilder fra området:

Sak 20/47156-45: Generelt innspill

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Martin Styrmoen Moen / Siviløkonom
Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer: NA
Adresse: Muusøya 14, 3023 Drammen
Telefon: 99153305
E-post: martmoen@gmail.com

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	X
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	X
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	X
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Se under.

4. Skriv ditt innspill her:

Innspill til ny arealdel

1. Hovedproblem

Drammen har et vekstproblem som må løses i den nye arealplanen. Over det siste tiåret har Drammen stagnert i kampen om å tiltrekke seg de attraktive innflytterne som representerer nåværende og framtidige skattebetalere. Faktisk viser statistikken at netto tilflytting fra 2010-2020 var så lav som 679 innflyttere per år i snitt (i prosent: 0,74%). Drammen hadde dermed den lavest befolkningsvekst av alle sammenlignbare byer i Norge for perioden (kilde: Telemarksforskning, 2021). Rangert etter bostedsattraktivitet parameteren ender Drammen i 2021 på en deprimerende 298. plass, og siden 2011 har Drammen hatt en negativ bostedsattraktivitet. Mangel på vekst kombinert med en aldrende befolkning vil skape store utfordringer for kommunens budsjett og handlingsrom i årene som kommer. Å snu denne trenden kommer til å ta tid og krever handling nå!

1.1 Etterspørsel og tilbud i ubalanse:

Hvorfor har det blitt slikt? Mye av svaret finner man når man ser på boligmarkedet og hvordan tilbud og etterspørsel har fått lov til å utvikle seg. I et stabilt og trygt boligmarked ønsker man at tilbud og etterspørsel balanserer hverandre, men det gjør det ikke i Drammen (ref.: Drammens Tiende sin artikkelserie rundt temaet denne våren). Forskere, utbyggere, næringslivsrepresentanter, innflyttere og innbyggere har påpekt dette til det kjedsommelige; nemlig at det eksisterer en ubalanse i dagens marked hvor etterspørselssiden er veldig høy mens tilbudssiden er for lav. Mange har faktisk lyst til å bo, bygge og flytte til Drammen med tanke på nærhet til Oslo og byens øvrige kvaliteter, men det finnes for få boliger og tomter på markedet. Ubalansen har ført til kunstige høye boligpriser, bidratt til sosiale ujevnheter og at mange innbyggere og potensielle innflyttere har sett etter bolig i andre vekstkommuner.

Problemet i ligningen, nemlig den lave tilbudssiden, er noe som har fått lov til å utvikle seg over lenger tid. Boligbyggingstillene i kommunen har pekt nedover siden 2008. Et eksempel på dette kunne man se i 2020 da det ble bygget kun 248 nye boliger, mens byutviklingsekspertene sier det burde blitt bygd 600–700 boliger for å utvikle byen optimalt. Som Knut Vareide i Telemarksforskning påpeker så er «vekst i innbyggertall i stor grad knyttet til boligbygging hvis man befinner seg i Oslo-området». Enkelt forklart så vil beliggenheten til Drammen i seg selv gjøre det attraktivt å flytte hit så lenge det bygges nok boliger. Det står dermed å faller på tilbudssiden og hvor mange tomter som blir regulert og boliger som blir bygget.

1.2 Roten til problemet:

Dagens «snevre» boligpolitikk i Drammen, som i all hovedsak lagt opp til fortetting og utbygging av blokker i sentrum- og transformasjonsområder, må bære mye av skylden for den lave tilbudssiden. Det bygges for lite og det bygges også feil. Hvis Drammen ønsker seg trygge framtidige skattebetaler så må det fra politisk hold legges til rette for mer småhusbebyggelse slik at kommunen kan tiltrekke seg flere unge mennesker i etableringsfasen. Det å kunne få en enebolig/rekkehus for samme pris som en liten leilighet i Oslo sentrum er nettopp det mange vektlegger høyest i etableringsfasen. Ja, dagens fokus på ny blokkbebyggelse i sentrum kan frigjøre gamle eneboliger når pensjonistene en dag vender snuten mot sentrum, men å ha dette som eneste vekststrategi for å tiltrekke seg småbarnsfamilier er feilslått.

Ser man på tomtereservene som er satt av til framtidig boligutvikling i kommunen så er det svært lite som settes av til de tradisjonelle eneboligene/rekkehus for barnefamilier. Nybygging av enkelte rekkehus prosjekter i transformasjonsområder kan bedre på situasjonen (ref.: Sundland og Gulsbogen), men hva med

at kommunen selv tar ansvar og jobber for å frigjøre tomter til selvbygging? Dette har man sett mye av i Drammen tidligere, slik som Underlia og Aronsløkka på 60- og 70-tallet, men hva har man foretatt seg de siste 50 - 60 årene av sentrumsnære boligfelt? Man har bygget på både Knive og Konnerud, men nøkkelen ligger i å bygge mer bærekraftig og nærme dagens by-akse slik at man kan nyttiggjøre seg av eksisterende infrastruktur og kollektivtransport. «Skal man drive god byutvikling må man bygge fra sentrum og utover» som byforsker Erling Dokk Holm (NMBU) påpeker.

2. Løsningen – flere tomter:

Svaret på vekstproblem er derfor å regulere flere tomter/boliger og føre en mest mulig differensiert boligsatsing/arealplan. Ja, dagens fortetting og sentrumsutvikling bør videreføres. Det er nettopp dette som gjør Drammen attraktiv som boligkommune og bidrar til vekst, men samtidig må det komme til nye utbyggingsområder og boligtyper. Det må reguleres flere tomter til småhusbebyggelse og det må tenkes nytt. Om utbyggingen skjer i regi av private grunneiere som får omregulert sine tomteområder eller om det skjer gjennom oppkjøp og kommunalt tomteselskap er ikke så viktig. Det viktigste er at det faktisk begynner å skje noe! Dette vil kreve større investeringer i infrastruktur og andre tjenester på kort sikt, men over tid så vil økte skatteinntekter gjøre dette til en meget god investering for Drammen kommune.

Det ser ut som det er bred politisk enighet på tvers av partilinjene om at vi trenger flere og rimelige boliger i Drammen. En mer differensiert boligpolitikk kan oppfylle dette ønsket og gi boliger til de unge i etableringsfasen, de etablerte og kommunens eldre. Hvis vi ønsker mangfold i innbyggere trenger vi mangfold i boligtyper og plasseringer. Vi trenger sist, men ikke minst, sterke politikere som tar ansvar for å føre en mer vekstdrevet politikk. Denne politiske linjen vil føre til upopulære beslutninger for enkelte i det korte løp, men den er selve nøkkelen til å opprettholde en velfungerende kommune i framtiden. Den største motstandergruppen vil nok bli de samme innbyggerne som nøt godt av vekstpolitikk på 60- og 70-tallet. En generasjon som har fått lov til å bygge nær naturen og samtidig har fått nytte godt av sterk boligprisoppgang i samme periode. Det er på tide å la nye generasjoner få samme mulighet til å oppdra sine familier i naturnære og trygge oppvekstmiljø.

3. Velegnet utbyggingsområder:

Så hvor kan man bygge nytt? Mye av svaret ligger på nordsiden av Drammenselven og nær marka mellom Bragernes og Solbergelva. I dette området ligger det flere muligheter for nye boligfelt i forlengelse av eksisterende bebyggelse. Dagens bebyggelse er i all hovedsak småhus og nye felt vil ikke bryte med eksisterende stil og arkitektur.

De 7 boligfeltene er:

Område	Nye boligenheter	Nye innbyggere (3,5*enhet)
3.1 Hamborgstrømskogen	96	336
3.2 Underlia / Overlia	126	441
3.3 Kastanjesletta	18	63
3.4 Kastanjeveien / Sletningsveien	106	371
3.5 Kastanjeveien / Ihleløypa	168	588
3.6 Aronsløkka	87	303
3.7 Solbergåsen	1,610	5,635
Totalt	2,289	8,011

Alle utbyggingsområdene oppfylle følgende kriterier:

- i. Feltet ligger velegnet til med tanke på lys, grøntområder og bokkvalitet
- ii. Feltet reduserer ikke bokkvaliteten nevneverdig for eksisterende bebyggelse (slik som skygge og utsikt)
- iii. Feltet ligger i områder hvor det eksisterer allerede god kollektivtransport og veinett
- iv. God tilgang til dagens infrastruktur slik som vei, kloakk, strøm, skoler og andre offentlige tjenester (mye kan deles og bygges ut over tid)
- v. Typografi egnet til utbygging
- vi. Kan bygges ut i etapper

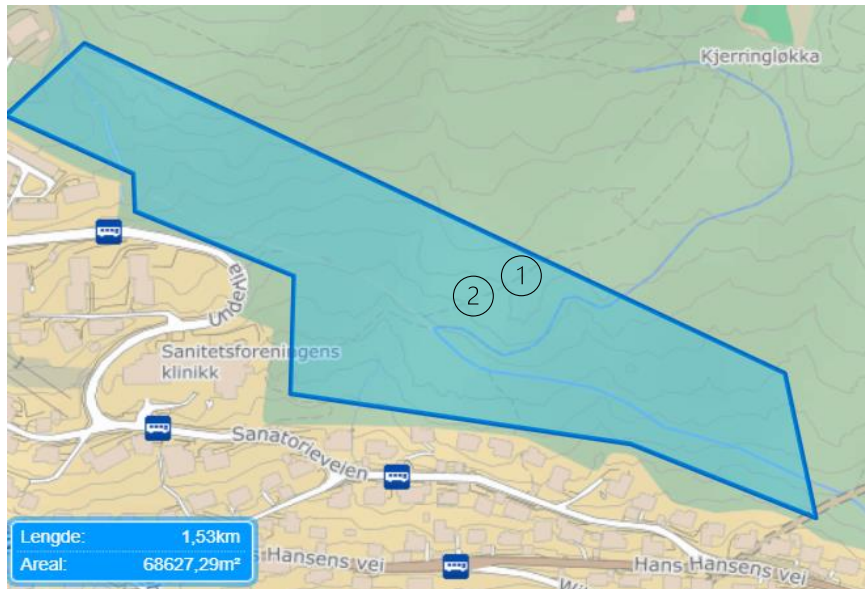
De enkelte nye boligfeltene bør vurderes hver for seg, men også planlegges ut fra en helhetlig plan. Dette er viktig for å forsikre seg om at utbygging blir så effektiv og skånsom som mulig for natur og berørte innbyggere. Blant annet er det viktig å bevare naturlige tilgangsporter til grønt- og skogsområder. Ved at man lar for eksempel skogsområder mellom feltene være uberørt (slik det er lagt opp til) kan man opprettholde tilgangen til marka for dagens innbyggere. Hvis man bygger ut smart og sentrumsnært og samtidig bevarer naturlige inngangsporter så mener jeg dette kan forvare bruken av å bygge ut i randsonen av et LNF området (ref.: Hamborgstrømsskogen).

Videre kan helhetlig utbygging av boligfelt gjøre at kommunen kan stille strengere krav til gode tekniske løsninger, smart utnyttelse av areal, effektiv energiutnyttning og bærekraftig kvalitet i alle faser av utbyggingen. En helhetlig utbyggingsplan kan også føre til at man ser på kreative løsninger på andre problemer som eksisterer per dags dato. Hvis man for eksempel flytter høyspentledningene som går igjennom hele Solberg og Åssiden (linje S 66 Lie-Bragernes) og høyspentlinjen som går over Drammenselven og gjennom Åssiden/Øren (linje 132 Petraborg-Kjenner) til en ny trase i bakkant av disse nye boligfeltene kan man løse et estetisk (og muligens helsefarlig) problem for dagens innbyggere. Samtidig kan frigjøre betydelige områder som ligger under disse høyspenningledningene til utbygging eller grøntområder. Dette har vært på den politiske agendaen mange ganger opp gjennom årene, men har vært vanskelige å gjennomføre før nå. Igjen; dette krever politisk vilje og samarbeid mellom flere aktører, men en utbygging i de områdene som nevnes gjør det betydelig lettere og billigere å gjennomføre en slik investering.

Listen over områder er ikke en komplett liste og det finnes andre områder i Drammen som kan være vel så egnet som disse områdene (som for eksempel Gulskogen området i retning Mjøndalen). Det er heller ikke listet opp utbyggingsområder innenfor eksisterende jordbruksområder grunnet nasjonale lover rundt jordbruksvern. Det er naturlig å tenke seg at disse jordbruksområder mellom Drammen og Solbergelven blir bebygd på sikt slik at man oppnår en effektiv og sammenhengende bebyggelse fra Drammen til Krokstadelva.

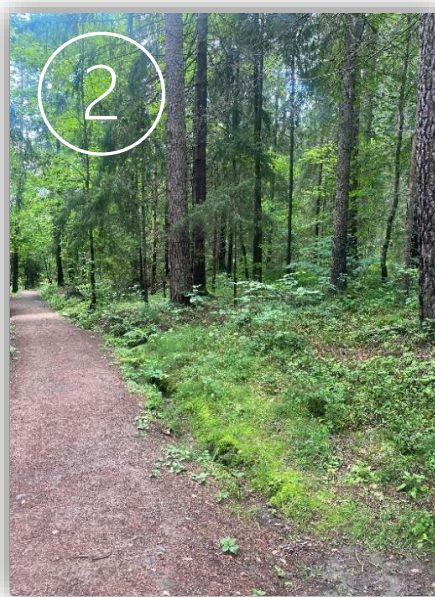
3.1 Hamborgstrømsskogen

Områdets attraktivitet på markedet	5/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	5/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Ja
Potensielt utbyggingsområdet	68,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	96

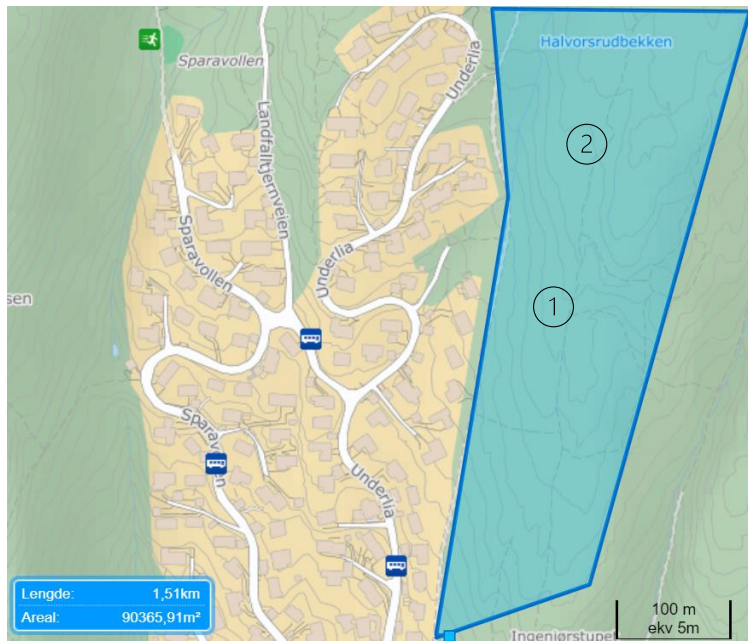
*NB: Nummeret avmerket på kartet referer til bildet under og lokasjon når bildet ble tatt.

Bilder fra området:

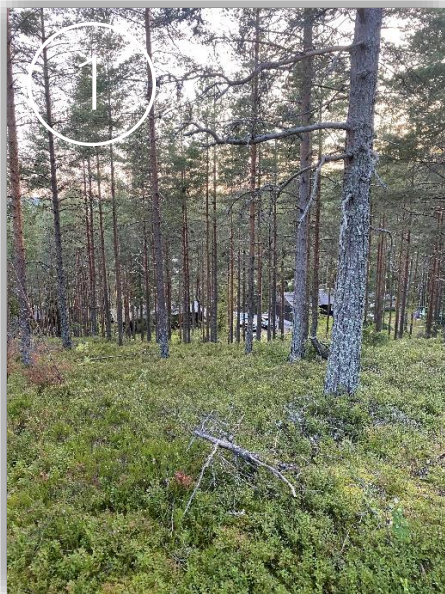

3.2 Underlia / Overlia

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	4/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Ja
Potensielt utbyggingsområdet	90,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	126

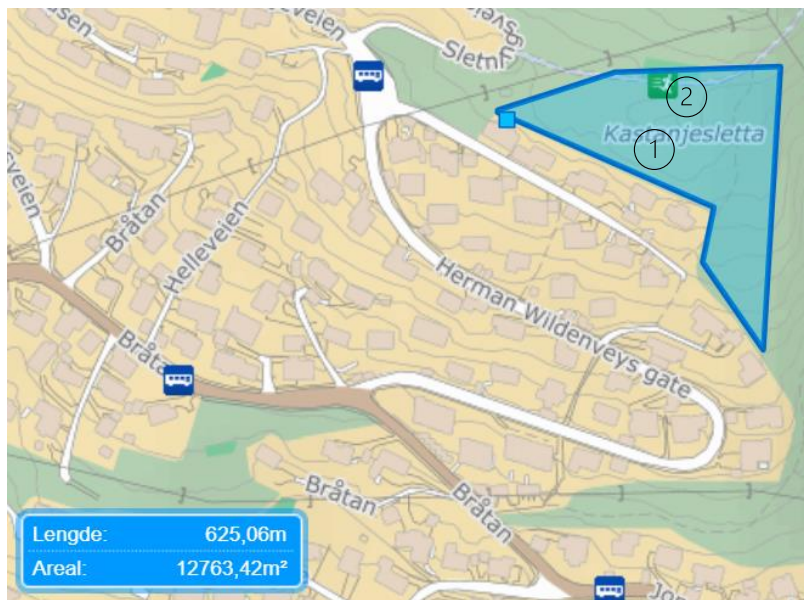

Bilder fra området:

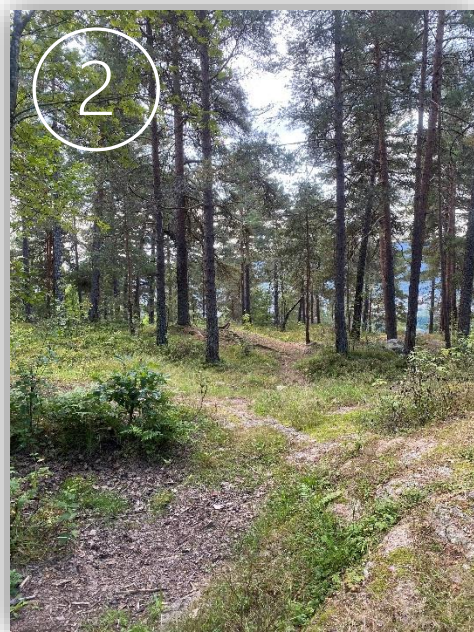

3.3 Kastanjesletta

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	13,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	18

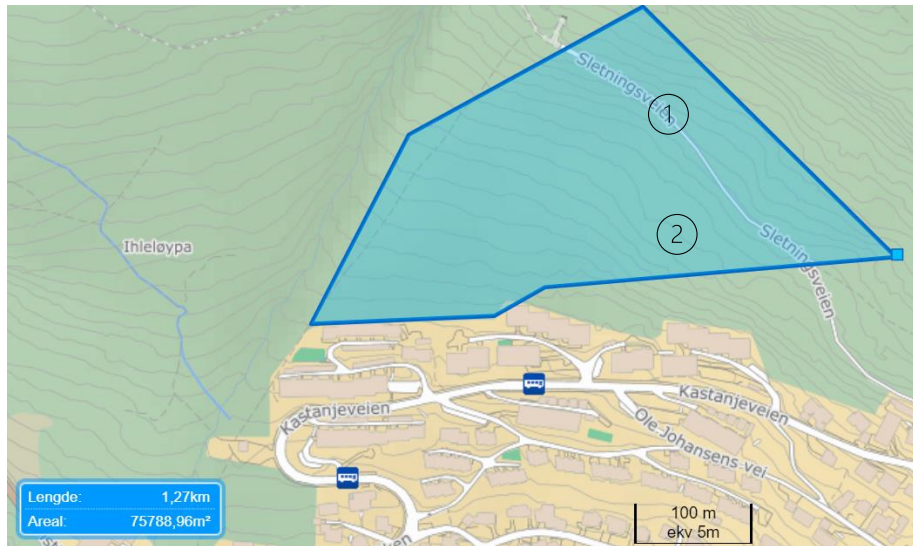

Bilder fra området:

3.4 Kastanjeveien / Sletningsveien

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium +
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	75,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	106

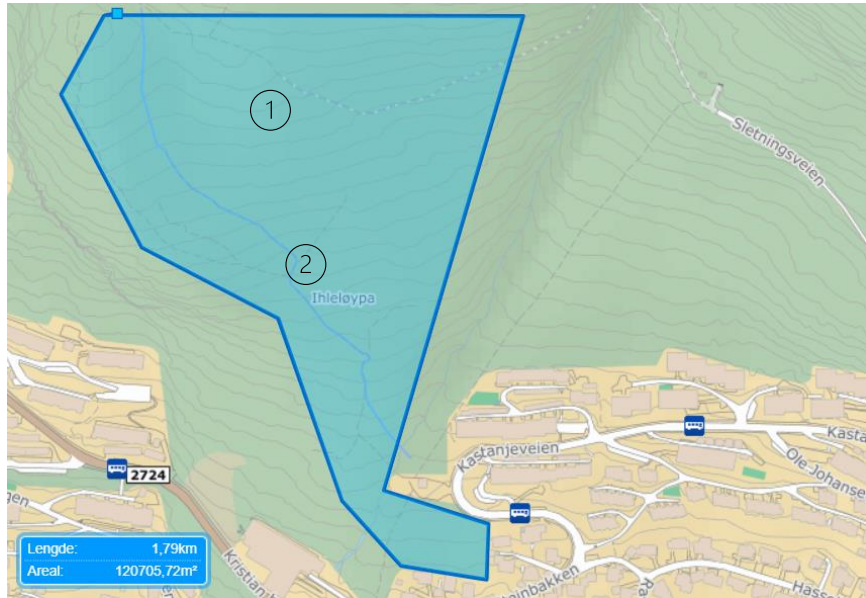

Bilder fra området:

3.5 Kastanjeveien / Ihleløypa

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	5/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Medium -
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	120 000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	168

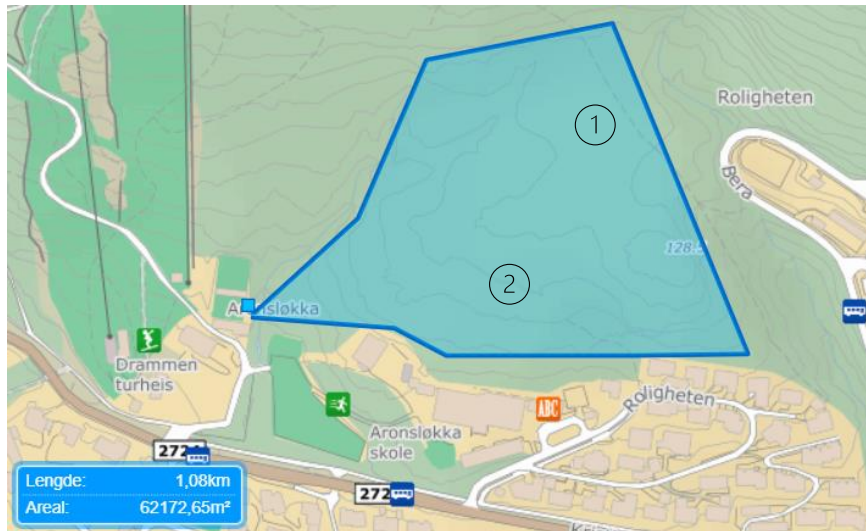

Bilder fra området:

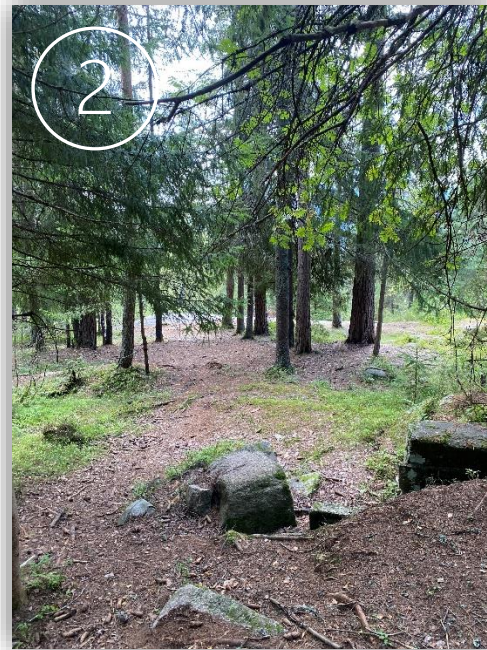
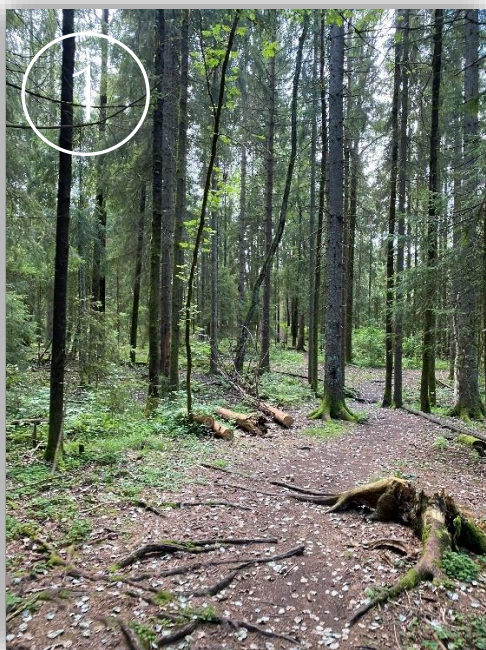

3.6 Aronsløkka

Områdets attraktivitet på markedet	4/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	3/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	62,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	87

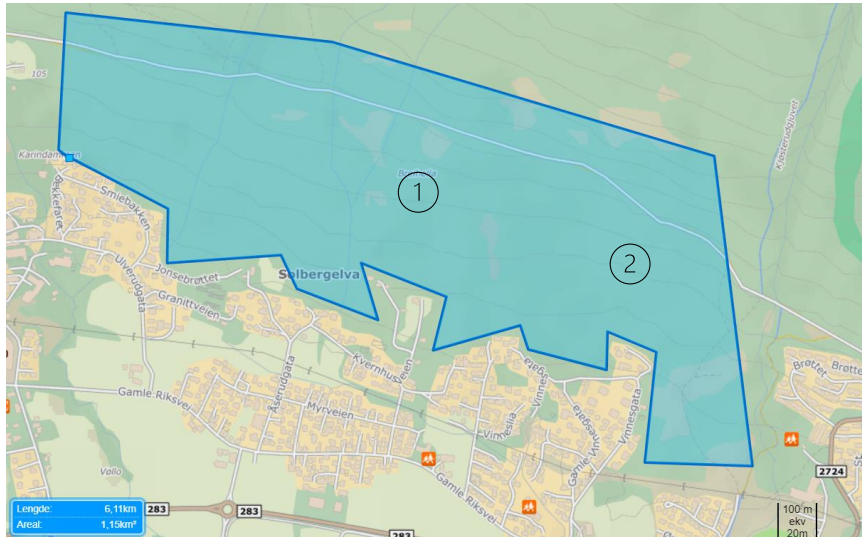

Bilder fra området:

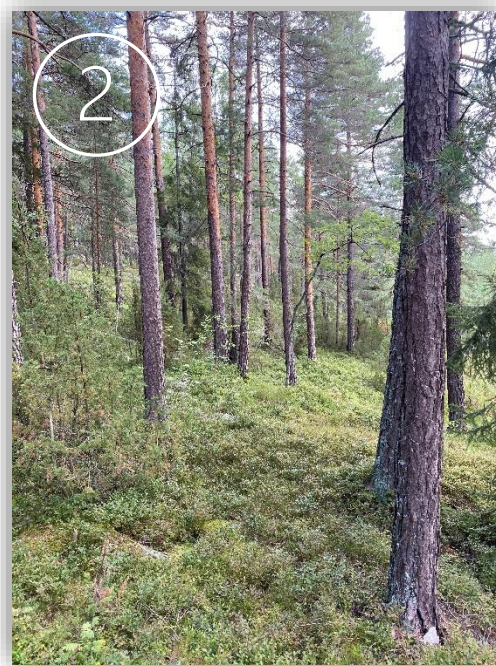

3.7 Solbergåsen

Områdets attraktivitet på markedet	3/5
Boforhold (sol, utsikt)	4/5
Nærhet til by og dens fasiliteter	2/5
Typografi/vanskelighet ved utbygging	Lett+
LNF område	Nei
Potensielt utbyggingsområdet	1,150,000m ²
Potensielle antall boenheter (1,4 per 1000m ²)	1,610

Bilder fra området:

Sak 20/47156-101: Generelt innspill

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Torill Flyen
Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer:
Adresse: Tollbugata 54
Telefon: 97413767
E-post: Torill Flyen

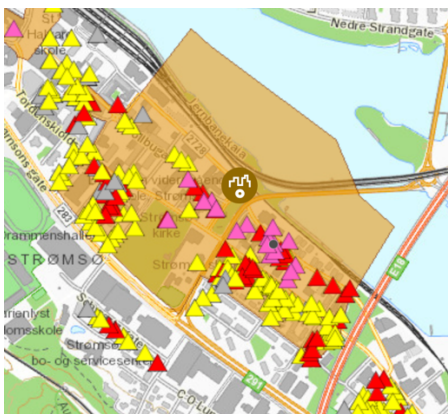
2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	x
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Kulturminne og NB- Områder i hele Drammen kommune, med spesiell vekt på NB! området Tollbugata i bydel 7

Delområde Tollbugata på riksantikvarens NB! liste

4. Skriv ditt innspill her:

I forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2021-2040 heter det i punkt 5: Overordnede arealpolitiske strategier og prinsipper; utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler, at:

«Lokaldemokratiet skal så sentralt i utviklingen av Drammen kommune.»

Under prinsipper legges det til grunn at:

«Utviklingen skal bygge på eksisterende stedsidentitet og særpreg og sikre vern av kulturmiljøer og kulturminner»

Forslag til tiltak:

Det er nå blitt etablert nærutvalg i hver bydel. Det vil da følge logisk av punktene over, at **Nærutvalgene bør ha høringsrett og rettslig klageinteresse i plan- og byggesaker som berører kulturminner i sine respektive bydeler.**

Bydel 7:

Bakgrunn: Økende utviklingspress og økende grad av urbanisering i Strømsø utgjør en fare for bevaringen av unike kulturmiljøer i bydelen. Selv om fortetting og kompakt byutvikling er kan være bærekraftig, kan det også bli utfordrende. Tiltak på eksisterende bygg kan true kulturminneverdiene. Verneverdige bydeler kan trues gjennom for kraftig fortetting eller ved dårlig tilpasning av nytt til gammelt.

Bydel 7 innbefatter delområdet Tollbugata, som er registrert på Riksantikvarens NB! register over kulturmiljøer av nasjonal interesse.

Forslag til tiltak:

Endringer i dette historiske miljøet i bydelen må gjøres med respekt for den unike trehusbebyggelsen, særlig hva gjelder høyder, skala og volum. Tiltak og planarbeid i tilstøtende områder kan få konsekvenser for de nasjonale interessene som knytter seg til et NB!-område. Det er derfor viktig at hensynet til kulturmiljøene også ivaretas i planer for de tilstøtende områdene.

Når det nå igangsettes en ny arealplan, må det også komme på plass en kulturminneplan **med et klart langsiktig mål som bygger på prinsippet fra kommuneplanens samfunnsdel, at «Utviklingen skal bygge på eksisterende stedsidentitet og særpreg og sikre vern av kulturmiljøer og kulturminner».**

Sak 20/47156-65: Generelt innspill

From: David Buchmiller
Sent: Tue, 7 Sep 2021 11:16:33 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: PLAN-20/03047: Innspill/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune
Attachments: Innspill DB Kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040 - Varsel om oppstart og høring av planprogram.pdf

Hei

Jeg sender mitt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune ref PLAN-20/03047 i vedlegg.

NB: Vennligst dekk over / skjule min personlig kontaktinformasjon på side 1 og på slutten av side 3 i vedlegget med hensyn til personvern.

Mvh
David Buchmiller

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: David Buchmiller
Adresse: Kniveveien 107
Telefon: 46937716
E-post: david.buchmiller@gmail.com

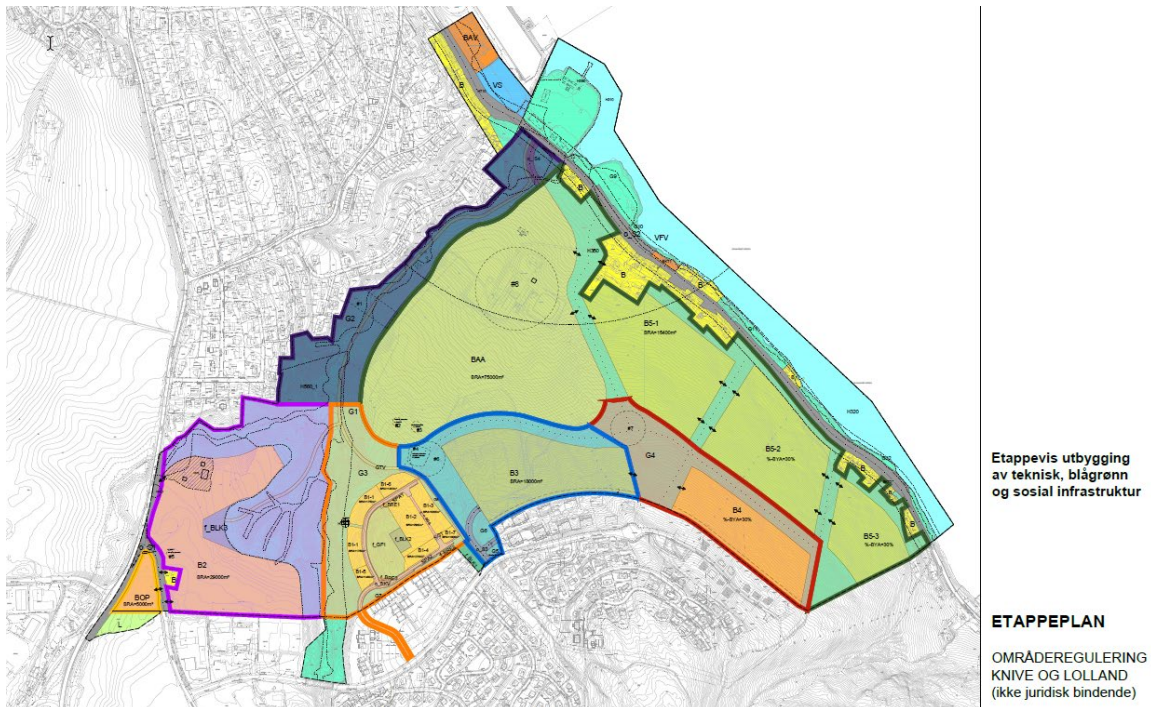
2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	X
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	
Kjørevei	
Gang- og sykkelvei	
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	
Parkering	
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	X
Friluftsområder/ marka	X
Strandsone/ fjord/ elva	X
Landbruk	X
Naturmangfold	X
Annet	X

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

Alle naturområder i kommunen, men med hovedfokus på planforslag 'Knive og Lolland'

4. Skriv ditt innspill her:

Mitt innspill er ganske enkel.

Jeg ønsker ikke at Drammen kommune tillater flere boligbyggeprosjekter hvor markagrense utvides og/eller skogsområder byttes ut med nye boliger. Det er flere foreslåtte eksempler av det, for eksempel på Konnerud men hovedsakelig på Kniveåsen.

I «Kommuneplanens arealdel 2022-2040 forslag til planprogram» presenteres det FN's bærekraftsmål i Figur 4, hvorav mange av disse berører naturen og bevaring av naturen. Det ligger også implisitt i ordet bærekraft at naturen beskyttes. Det er min mening at naturen som finnes i og rundt Drammen kommune bør bevares som den er i dag. Naturen (alle skogsområder for eksempel) bør ikke ofres for nye boligbygging.

Markagrense bør defineres og bør legges til grunn for videre planarbeid.

Jeg er for boligbygging og at Drammen kommune utvikler seg mot framtiden. Jeg ser at det mange spennende prosjekter som ikke berører naturen, for eksempel Nøsted Brygge, Travbane prosjektet, og rundt Sundlandet.

Rundt Kniveåsen er det mye natur som er relativt sett uberørt. Jeg ser at ulempene til miljøet med å utvikle området for ennå flere boliger blir større enn fordelene.

Det er også reflektert i media at Drammen bør bevare naturen. Eksempler:

1. DT «Drammen synker som en stein i ny kåring: – Direkte flaut»

En rykende fersk kåring som ble lansert denne uka viser at Drammen kommer svært dårlig ut når det kommer til naturvern.

<https://www.dt.no/drammen-synker-som-en-stein-i-ny-karing-direkte-flaut/s/5-57-1735026>

2. Dagsavisen «Flertall for ny avgift som vil redde natur»

Naturen bygges ned bit for bit. Arter og naturtyper taper. I Norge er det godkjente planer for utbygging av områder som til sammen er større enn gamle Vestfold fylke.
<https://www.dagsavisen.no/nyheter/innenriks/2021/08/27/flertall-for-ny-avgift-som-vil-redde-natur/>

En annen refleksjon jeg har er at man, når man lager nye boliger i nye terreng/natur, lager man 'Tomter'. Disse områder hvor framtidige bebyggelse kommer er ikke 'tømme' fra før. Det er naturen der og det er viktig å bevare den naturen som er der. Man bør og kan bygge og finne Tomter i eksisterende områder, i min mening.

Min siste refleksjon er at man burde avklare denne tabellen enda mer med å legge til grunn innspill mitt, ref:

Bolig og boligbygging	Følgende prinsipper legges til grunn:
For å styrke Drammen kommunes attraktivitet og grunnlag for befolkningsvekst er omfang, sammensetning og prioritering av boligområder og -typer svært viktig. Temaet kan også omfatte ivaretagelse av bestemte nærmiljøkvaliteter som tilgang til møteplasser, naturkvaliteter, kulturmiljøer og steds-kvaliteter når det skal utvikles boliger.	<ul style="list-style-type: none">• Målsetting om fortetting av boligbyggingen i sentrumsområder og langs kollektivtraseer.• Unngå større utbygginger i områder uten etablert infrastruktur.• Sikre lokal variert boligsammensetning.• Legge til rette for boligbygging som sikrer sosial bærekraft i boområder og nærmiljøer.

Da foreslår jeg at den venstre boksen oppdateres til:

For å styrke Drammen kommunes attraktivitet og grunnlag for befolkningsvekst er omfang, sammensetning og prioritering av boligområder og -typer svært viktig. Temaet kan også omfatte ivaretagelse av bestemte nærmiljøkvaliteter som tilgang til møteplasser, naturkvaliteter, kulturmiljøer og steds-kvaliteter når det skal utvikles boliger. Boligbebyggelse skal skje i etablerte områder med etablerte infrastruktur og ikke i naturområder.

Ref det potensiale mulige utbyggingsforslag på Kniveåsen stiller spørsmål på hvordan det oppfyller boksen til høyre:

- Det er ikke sentrumsnært.
- Det er lite/ingen etablert infrastruktur på de nye foreslåtte områder
- Og det er ikke avklart hvordan det er i forhold til klimatilpasning, ref. «Hvordan skal det legges til rette for klimatilpasning i forbindelse med boligbygging, hvilke tiltak skal kommunen stille krav til i reguleringsprosesser?»

Tilbake til hovedpoenget mitt, så repeterer meg selv og avslutter med å si at naturen er viktig og man bør bevare den for framtidige generasjoner.

Jeg ser fram til å høre hvordan det går med planleggingsprosessen.

Mvh, David Buchmiller

Sak 20/47156-43: 1 Krokstadelva

From: noreply@norconsult.com
Sent: tirsdag 24. august 2021 14:02
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel

Categories: H3

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Nedenfor boligområdet ligger det et "glemt" friluftsområde. På vinteren elsker barna i nabolaget (det er mange av dem) å bygge snøhuler og lage "hemmelige baser" her. På sommerhalvåret er dessverre området nærmest ubrukelig da det er helt gjengrodd. Vi i nærområdet ønsker at kommunen ser på muligheter for å gi barna og nærmiljøet bedre muligheter til å bruke dette området året rundt. I det minste hadde det vært flott med noen form for gressklipping. Lekeplass, sandkasse, fotballmål, basketball plass, nærmiljøhage med plantekasser eller annet.

Avsender:
Maria Victoria Christensen Timland
mayyah@live.no
46906099

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-85: 5 Konnerud

From: noreply@norconsult.com
Sent: Fri, 10 Sep 2021 14:19:50 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel
Categories: H3

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Jeg ønsker et moderne utsiktspunkt ved Haukåstoppen.
Dagens topp består av en sliten benk og store deler av utsikten er gjengrodd. Dette motiverer til kveldsturer samt trim i marka.

Avsender:
Lars Erik Pettersen
larerpe@gmail.com

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-170: 5 Konnerud

From: Tove Fjerdingsstad
Sent: Thu, 23 Sep 2021 14:52:23 +0000
To: Kommunepost Drammen
Subject: PLAN-20/03047: Innspill/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune
Categories: S1

Innspillet/spørsmålet gjelder ønske om opphevelse av gammelt vedtak om å forlenge Hagbart Kyllands vei til Stubberudveien.

Høsten 2019 ble Tilfartsvei Vest, del 2 fra Konnerud ned til sentrum skrinlagt. Men, fortsatt ligger forlengelse av Hagbart Kyllands vei til Stubberudveien som en rekkefølgebestemmelse før videre utbygging vest for Skalstadkrysset kan skje (utover Konnerudkvoten). Når Tilfartsvei Vest, del 2 ble skrinlagt i 2019 er spørsmålet hvorfor ikke denne forlengelsen av Hagbart Kyllands vei også er skrinlagt? Den var vel ment å skulle ta unna økt trafikk fra Konnerud vest og ned til ny Konnerudnedføring? Forlengelsen av Hagbart Kyllands vei ble vedtatt som del av Bakliaområdet den 20.01.1978!

Mye har endret seg i måten vi tenker klima og miljø siden 1978. Kommunens mål i dag er mindre personbiltrafikk og Konnerud senter bygges ut blant annet for å gi innbyggerne varierte tilbud og tjenester i nærområdet på Konnerud.

Siden vedtaket om forlengelse av Hagbart Kyllands vei ble fattet i 1978 er det bygd en del boliger i området som vil bli berørt. Det vil bli store endringer i bo- og oppvekstmiljø om planene en gang gjennomføres. Etter å ha vært på papiret i 43 år bør vedtaket om forlengelse av Hagbart Kyllands vei oppheves.

Mvh
Tove Fjerdingsstad
Send gjerne svar til tovfje@gmail.com

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Sak 20/47156-87: 7 Grønland

From: noreply@norconsult.com
Sent: Fri, 10 Sep 2021 14:51:22 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel
Categories: H3

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

På Tangen, i likhet med en del andre områder i Drammen, ligger det gamle reguleringsplaner som skaper store utfordringer for privatpersoner som ønsker å gjøre grep på egen eiendom, til tross for at dette er gamle planer fra før 2. verdenskrig som ikke vil bli realisert. I en av disse er det f.eks. tegnet inn en vei gjennom skogen på Hedensrud og rett gjennom mange av boligene som i dag er oppført - som åpenbart ikke vil bli gjort. Men som vi som privatpersoner likevel må søke disp fra, til en stor kostnad.

Avsender:
Anders Wengen
anders@wengen.no
97136922

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-100: 7 Grønland

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: Torill Flyen
Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer:
Adresse: Tollbugata 54
Telefon: 97413767
E-post: torill@flyen.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	
Næring	
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	
Andre utbyggingsformål	
Kjørevei	X
Gang- og sykkelvei	X
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	X
Parkering	X
Kulturminner	
Idrettsområder	
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	
Friluftsområder/ marka	
Strandsone/ fjord/ elva	
Landbruk	
Naturmangfold	
Annet	

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

(f.eks. gårds- og bruksnummer, adresse, stedsnavn, kommunedel, hele kommunen. Legg gjerne med et kartutsnitt som viser området.)

Innspillet gjelder **bydel 7**.

4. Skriv ditt innspill her:

Innspill til arealplan: Helhetlig trafikkplan for bydel 7:

I planforberedelsene bør det inngå en helhetlig undersøkelse av trafikken gjennom Strømsø, inkludert et trafikkflytdiagram, for å kartlegge:

- Støy
- Forurensning
- Luftkvalitet
- Trafikksikkerhet
- Fartsoverskridelser i bygatene
- Belastning av buss for tog
- Effekten på bydelen av utbygging og utbyggingsplaner for Drammen stasjon, ny bybru og ny Holmenbru.

I tillegg avdekke behov:

- Behov for beboerparkering.
- Behov for ladepunkter for el-bil
- Behov for designerte bildelings/bilkollektivplasser
- Behov for regulering av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn

Trafikksikkerhet: Spesifikt tiltak

Gang- og sykkelvei over parkeringsplassen på Drammen Stasjon:

Bakgrunn:

Gang-og sykkelveien i Dr. Hansteinsgate terminerer i et stykke på Bane Nors parkeringsplass før den fortsetter inn på stasjonen. På denne parkeringsplassen kjører biler uten å ta hensyn til syklister, og det oppstår trafikkfarlige situasjoner hvor syklister og gående risikerer å bli påkjørt i det de passerer biler på vei inn i eller ryggende ut av parkeringsplassen.

Tiltak:

Gang-og sykkelvei må fortsette gjennom parkeringsplassen, slik at togpassasjerer kan komme trygt vekk fra stasjonen.

Beboerparkering

Bakgrunn:

Med nullvekstmålet er det forutsatt en økning i bruk av kollektivtrafikk, sykkel og gange. Ettersom pendlerparkeringsplasser i området rundt stasjonen blir fjernet eller utbygget, vil pendlere søke å

parkere avgiftsfritt i gatene rundt stasjonen. Dette vil føre til at parkeringstilbudet til innbyggere sentralt på Strømsø forringes. Det er også flere borettslag som har problemer med biler som hensettes permanent og forsøpler lokalmiljøet. I Tollbugata/ Hesselbergs gate/Ryddinggangen finnes det sågar et område hvor det bor familier i gateparkerte biler. Det finnes ingen fasiliteter for dette, disse menneskene har heller ikke tilgang til vann eller toaletter.

Beboerparkering i området vil også kunne bidra til økt fremkommelighet for utrykningskjøretøy, spesielt i Tordenskiolds gate i området rundt matbutikken Elite mat.

Tiltak:

Innføre beboerparkering på lik linje med det som er gjort i Nybyen, slik at pendlere må finne andre løsninger, at hensatte biler kan fjernes, og mennesker som bor i bilene sine må flytte disse. Samtidig legge opp til oppstillingplasser for bildelingsløsninger med lademulighet.

Buss for tog:

- Regulering av buss for tog:
- Ruteplan
- Stoppesteder
- Utslipp/miljøpåvirkning
- Alternative løsninger

Bakgrunn:

Med nullvekstmålet er det en forutsetning at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. I Buskerudbyen er det i perioden 2014 til 2030 forutsatt en vekstrate i bruk av kollektivtrafikk på 87%. Tog inngår i dette.

Forutsetningen er da fortrinnsvis **tog for tog**; at togtrafikken er punktlig og pålitelig. Realiteten for togpendlere er dessverre en annen. Buss for tog er ikke en unntakstilstand. For Bane Nor er dette blitt normen. Buss for tog har blitt standard praksis opptil 6 uker i sommerhalvåret, og bruken av buss for tog er økende også andre tider på året.

Ved full togstans på Drammen stasjon utenom sommermånedene: Hvor mange busser er det snakk om? Jeg har ikke funnet noe statistikk kun en hypotese:

Hvis det stemmer at det fra Drammen stasjon daglig pendler over 10 000 pendlere tur-retur Oslo, 5 dager i uken: Et dobbeltsett tog= 500 passasjerer = 10 X50 seter = 10 busser

For å frakte 10 000 pendlere snakker vi da om over 400 fulle bussturer per dag - 5 dager i uken= 2000 bussturer i uken, ikke inkludert helgene.

I tillegg kommer passasjerer på regiontog på Vestfoldbanen inn til Drammen, samt region og fjerntog til og fra Drammen.

Fra 1.1.2021 til 07.09. 2021 var 25,4% av alle Vys tog innstilt mellom Oslo S og Drammen.

I 2020 var dette tallet 16,1%, i 2019 v 15,8%

Hvis 25,4% av innstilte tog erstattes av buss, vil det si så langt i 2021 har opptil en fjerdedel av togtrafikken til Drammen gått i busser over bydelen Strømsø.

Dette medfører en høy belastning i lokale sidegater på Strømsø. Dette gjelder ikke bare rundt stasjonen. Av ukjente grunner velger mange av disse bussene å kjøre motsatt vei av stasjonen- over Rundtom- Tordenskiolds gate – Tollbugata. Tollbugata og Tordenskioldsgate er tett befolket, dette er også relativt trange gater med gamle trehus av høy verneverdi.

Forslag til Tiltak:

1. Det bør utarbeides en konkret plan som regulerer buss for tog i byggeperioden frem til 2025 slik at presset minsker presset på de sentrale deler av Strømsø, og spesielt sidegatene i Strømsø sentrum.
2. Gitt vekstmålet om 87% vekst i kollektivtrafikk frem til 2030 bør også utarbeides en permanent plan for hvordan denne trafikken håndteres i et langtidsperspektiv.
3. Bane Nor gir ikke sine sjåførere retningslinjer eller en fast rute for hvordan bussene kommer seg til stasjonen.
Busser må holde fast ruteplan som minsker trykket på sidegatene på Strømsø. Det kan hende det vil være mulig å regulere dette gjennom forbudsskilt i de gatene som er spesielt belastet.
4. Det bør kartlegges hvor passasjerer egentlig ønsker å bli sluppet av. Det er ingen grunn til at buss for tog går til Drammen stasjon, med mindre passasjerer skal videre med tog eller buss for tog til en annen destinasjon. Halvparten av Drammens innbyggere bor på den andre siden av elven- hvorfor ikke kjøre busser til direkte til Bragernes, der folk faktisk bor? Dette vil også avlaste presset på Strømsø sentrum.
5. Buss for tog er i øyeblikket kun diesel. I vinterhalvåret står disse bussene ikke på en permanent oppstillingsplass, men i stedet gatelangs på med motoren permanent på tomgang. Det bør settes strengere miljøkrav til Bane Nor, med klare krav om å begrense forurensing.
6. Det bør tenkes nytt og helhetlig om buss for tog. Dagens løsning har vært en lappetteppeløsning som har vokst frem som en permanent unntakstilstand styrt fra Bane Nor. Drammen kommune bør ta tilbake kontrollen over denne trafikken.

Reguleringsplanen må komme med en permanent løsning som tar hensyn til innbyggenes behov.

- 7.
8. Kan man tenke alternativt og komme opp med en ny løsning? El- buss for tog?

Fartsoverskridelse i bygatene:

Bakgrunn:

Skilte med fartsgrense 30 og 40 er ikke lenger tilstrekkelig på Strømsø. Fartsgrenser overskrides regelmessig. Sent på kvelden pågår det utstrakt råkjøring i bygatene. Dette gjelder ikke bare Strandveien på Bragernes, problemet er også utstrakt på Strømsø. På Strømsø er Bjørnstjerne Bjørnsonsgate sterkt utsatt. Selv om denne gaten er en fylkesvei, er det ikke desto mindre et betydelig lokalt problem. Tollbugata og Tordenskiolds gate er også problemgater med mye fartsoverskridelser. Dette gjelder også deler av Dr. Hansteins gate.

Fartsoverskridelser i gatene bør måles, slik at det finnes noen tall for hvor fort det kjøres i bydelen.

Forslag til tiltak:

Det bør gjøres fysiske tiltak som bremser farten: Fartshumper, innsnevring av gaten, innføring av miljøgater er tiltak som kan iverksettes.

Spesifikt forslag til tiltak: Smarte fartshumper:

I Bergen, Linköping, Västerås, Helsingborg, Uppsala, Malmö, på Öresundbroen og tre ulike steder i Stockholm har man innført smarte fartshumper som kun rammer de som kjører for fort, av typen Actibump fra produsenten Edeva. Hastigheten til kjøretøyet måles med radar og senker en stålplate seks centimeter ned, for de bilistene som kjører for fort. Resultatet er et dunk i bilen. Bilen blir ikke skadet. Kjører du lovlig, merker du ingenting.

Utrykningskjøretøyer i disse områdene vil ikke rammes av dumpene, da de er utstyrt med en transponder som overstyrt systemet og gjør at de ikke utløser fartsdumpen selv om de kjører over tillatt fartsgrense. Prisen på dette systemet ligger på om lag det samme som for et trafikklys.

Regulering av små elektriske kjøretøy:

Bakgrunn:

Med nullvekstmålet er det en forutsetning at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Fra 2014 til 2030 er det forutsatt en vekstrate i bruk av sykkel på 47% og gange 42%. Sparkesykler er en del av dette bildet; en rimelig og miljøvennlig måte å komme seg rundt i byen. Men sparkesyklene kommer også med noen betydelige ulemper: Høye skadetall, parkeringsproblematikk og vanskeligheter med håndheving, ruspåvirket kjøring, uvettig og farlig bruk av fortau, manglende aldersgrense, manglende bruk av hjelm, flere på ett kjøretøy- for å nevne noen.

10. Juni 2021 ble det gjort et stortingsvedtak til lov om utleie av små elektriske kjøretøyer på offentlig grunn. Loven trådte i kraft samme dag. Dette vedtaket åpner for at kommunen kan gi forskrift om bruk av offentlig grunn for utleie av små elektriske kjøretøy.

Forslag til tiltak:

Dersom ikke Drammen kommune har benyttet seg av denne muligheten i løpet av planperioden, bør dette innlemmes i en ny arealplan. Planen bør også ta høyde for den forventede veksten, samtidig som det fortsatt kan forventes en høy grad av innovasjon i små elektriske kjøretøy og utleiemodeller for disse, også i fremtiden.

Sak 20/47156-166: 8 Bragernes

Innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune fra innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger

Frist for å sende inn innspill til kommuneplanens arealdel er 13.09.2021.

1. Fyll ut din kontaktinformasjon:

Navn: NINA WIDERØE / SKALPE EIENDOM AS
Eventuell organisasjon/lag/forening du representerer:
Adresse: FRYDENBERGGT. 5, 3014 DRAMMEN
Telefon: 91616035
E-post: nw@partners.no

2. Hvilket tema gjelder ditt innspill?

(Kryss av for relevante temaer)

Bolig	☒
Næring	☐
Kommunale bygg (skole, barnehage, institusjon, kommunale boliger mm.)	☐
Andre utbyggingsformål	☐
Kjørevei	☐
Gang- og sykkelvei	☐
Kollektivtilbud (buss, tog, ferje)	☐
Parkering	☐
Kulturminner	☐
Idrettsområder	☐
Grøntområder/ park/ lekeplass/ møteplass	☐
Friluftsområder/ marka	☐
Strandsone/ fjord/ elva	☐
Landbruk	☐
Naturmangfold	☐
Annet	☐

3. Hvilket område gjelder ditt innspill?

(f.eks. gårds- og bruksnummer, adresse, stedsnavn, kommunedel, hele kommunen. Legg gjerne med et kartutsnitt som viser området.)

Gnr. 114, bnr. 964, 966, 968 og 969 i Drammen kommune,
Sundgata 13-19, 3015 Drammen

4. Skriv ditt innspill her:

Ønsker større utnyttelse av eiendommene.

Sak 20/47156-179: 8 Bragernes

From: Solveig Bergstrøm
Sent: Mon, 4 Oct 2021 11:48:19 +0000
To: Karina Aasheim Johansen
Cc: Elisabeth Bjørnstad von Enzberg-Viker; Gert Myhren
Subject: SV: Gate endringer i Øvre Storgate v gropa og boligsone parkering

Fra: Birgit Rusten <birgitrusten@gmail.com>
Sendt: fredag 1. oktober 2021 17:17
Til: Solveig Bergstrøm <Solveig.Bergstrom@drammen.kommune.no>
Emne: Gate endringer i Øvre Storgate v gropa og boligsone parkering

Hei

Vi har lest i avisa om endringer i gateløpet i øvre Storgate som gjør at parkeringsplassene v Gropa forsvinner. Og idag fått varsel fra Viken om at arbeidet starter opp 11.10.

Godt tiltak i seg selv som vi støtter.

Men det forsvinner en del parkeringsplasser som brukes både av beboerne og (dessverre) også av folk som jobber i nærheten.

Vi har en bønn om at kommunen kan innføre boligsoneparkering i hele dette området (Hamborggata, Strømsgata og denne delen av Øvre Storgate). Det vil hindre villparkering og kommunen vil få inntekt fra boligsone parkeringen.

Dette er et nødvendig tiltak når så mange parkeringsplasser som brukes av beboere i området forsvinner. Kulturminne strøket har mange gårder med dårlige muligheter for parkering på egen grunn. Da er det også rimelig at vi betaler for å stå på kommunal grunn.

Vennlig hilsen
Birgit Rusten

20/47156-181: 8 Bragernes

From: Birgit Rusten
Sent: Mon, 11 Oct 2021 18:32:32 +0200
To: Karina Aasheim Johansen
Cc: Elisabeth Bjørnstad von Enzberg-Viker; Gert Myhren; Solveig Bergstrøm
Subject: Re: Gate endringer i Øvre Storgate v gropa og boligsone parkering

Takk for svar.

Siden det nå blir mye mer press på de parkeringsplassene som er i Hamborggata bør kommunen foreta en opprydding. Det gjelder spesielt to forhold:

- søppelcontainere i kanten av gata/på kommunal grunn. Det er lite populært at man parkerer ved disse selv om det strengt tatt er plass. Søppelcontainere skal vel stå på egen grunn og alle som har plassert sine i kanten av gata har god plass på egen eiendom.

- fast parkering av tilhengere.

Se bilder av begge deler. Viser behovet for boligsone parkering og gjerne oppmerking av parkerings plasser.

Vennlig hilsen

Birgit Rusten

Fra: Karina Aasheim Johansen

<Karina.Aasheim.Johansen@drammen.kommune.no>

Dato: 4. oktober 2021 kl. 14:00:10 CEST

Til: birgitrusten@gmail.com

Kopi: Elisabeth Bjørnstad von Enzberg-Viker <Elisabeth.Von.Enzberg-Viker@drammen.kommune.no>, Gert Myhren

<Gert.Myhren@drammen.kommune.no>, Solveig Bergstrøm

<Solveig.Bergstrom@drammen.kommune.no>

Emne: SV: Gate endringer i Øvre Storgate v gropa og boligsone parkering

Hei!

Vi takker for ditt innspill. Arbeidet med ny kommuneplanens arealdel er i gang, og vi arkiverer eposten din som et innspill til den nye arealdelen og til

ny parkeringsstrategi som skal utarbeides i denne sammenheng. Innspillet ditt blir oppsummert og vurdert av administrasjonen i eget vedlegg for merknadsbehandling, som vil følge saken til politisk behandling.

Med vennlig hilsen

<ATT71836 1.jpg>

Arealplan

Overordnet planlegging

Karina Aasheim Johansen
Arealplanlegger

Telefon: 91189347

E-post: karina.aasheim.johansen@drammen.kommune.no

Postadresse: Postboks 7500, 3008 Drammen

Besøksadresse: Engene 1, 3015 Drammen

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Birgit Rusten <birgitrusten@gmail.com>

Sendt: fredag 1. oktober 2021 17:17

Til: Solveig Bergstrøm <Solveig.Bergstrom@drammen.kommune.no>

Emne: Gate endringer i Øvre Storgate v gropa og boligsone parkering

Hei

Vi har lest i avisa om endringer i gateløpet i øvre Storgate som gjør at parkeringsplassene v Gropa forsvinner. Og idag fått varsel fra Viken om at arbeidet starter opp 11.10.

Godt tiltak i seg selv som vi støtter.

Men det forsvinner en del parkeringsplasser som brukes både av beboerne og (dessverre) også av folk som jobber i nærheten.

Vi har en bønn om at kommunen kan innføre boligsoneparkering i hele dette området (Hamborggata, Strømsgata og denne delen av Øvre Storgate). Det vil hindre villparkering og kommunen vil få inntekt fra boligsone parkeringen.

Dette er et nødvendig tiltak når så mange parkeringsplasser som brukes av beboere i området forsvinner. Kulturminne strøket har mange gårder med dårlige muligheter for parkering på egen grunn. Da er det også rimelig at vi betaler for å stå på kommunal grunn.

Vennlig hilsen
Birgit Rusten

Sak 20/47156-78: 9 Nesbygda

From: noreply@norconsult.com
Sent: Thu, 9 Sep 2021 10:50:55 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: Takk for ditt innspill til kommuneplanens arealdel
Categories: H3

Dette er en automatisk kvittering på ditt innspill til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune 2022-2040.

Du har sendt inn følgende innspill:

Det er ønskelig med en bedre og kortere gangforbindelse mellom Kniveåsen området og Åskollen

Avsender:
Per Inge Haugan
pihaugan@gmail.com
95135855

Eventuelle vedlegg er registrert sammen med ditt innspill.
Dette er en automatisk utsendelse som det ikke kan svares på.
Takk for ditt innspill!

Hilsen
Drammen kommune

Sak 20/47156-114: 10 Svelvik

From: Erland Borgen
Sent: Mon, 13 Sep 2021 13:24:11 +0200
To: Kommunepost Drammen
Subject: PLAN-20/03047: Innspill/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune
Attachments: 210913 Høringsinnspill til planprogrammet til kommuneplanens arealdel.docx
Categories: K1

Hei,

Oversender innspill på vegne av beboere, representanter for næringsliv og kultur, samt foreninger på Berger.

mvh
Erland Borgen
Tlf 90649997

Høringsinnspill til planprogrammet til kommuneplanens arealdel

Vi er ni innbyggere fra næringsliv, kulturliv og befolkning på Berger, som er opptatt av Bergers fremtid. Høringsinnspillet samsvarer godt med det som kom fram i forbindelse med gjestebud/områdeplan om bl.a. Bergers fremtid. Vi ønsker å jobbe for Bergers fremtid, og se på langsiktige behov og ønsker.

Vi er opptatt av at Berger fortsatt skal være et levende lokalsamfunn, og et godt sted å bo, vokse opp og bli eldre – slik som visjonen i kommuneplanens samfunnsdel, «Et godt sted å leve».

Vi har sendt inn høringsinnspill til kommuneplanens samfunnsdel også, hvor vi peker på utfordringer, ønsker og muligheter for utviklingen på Berger. Det er ønskelig at innspillene både til samfunnsdelen og planprogrammet til arealdelen ses i sammenheng.

Proessen

Vi ønsker at innbyggere på Berger involveres i planfasen, før kommuneplanens arealdel skal på høring, slik at vi får mulighet til å bidra med kunnskap og synspunkter om den videre utviklingen her.

Temaer

Med bakgrunn i innspillene til kommuneplanens samfunnsdel, støtter vi særlig følgende:

1. Samordnet areal- og transportplanlegging og samferdsel

Overordnet arealpolitisk prinsipp/strategi:

- *Legge til rette for bærekraftig bolig-, nærings- og transportutvikling, som bidrar til reduksjon av klimagassutslippene*

2. Utvikling av bysentrum, tettsteder og kommunedeler

Overordnede arealpolitiske prinsipper/strategier:

- *Sikre utvikling i eksisterende tettsteds- og senterstruktur i kommunedelene, basert på det enkelte steds kvaliteter*
- *Utviklingen skal bygge på eksisterende stedskvalitet og særpreg, og sikre vern av kulturmiljøer og kulturminner*

Utredningstemaer:

- *Hvilke handels- og tjenestetilbud er nødvendige for å legge til rette for sosialt, økonomisk og økologisk bærekraftige bo- og nærmiljøer?*
- *Hvordan skal det legges til rette for en utvikling som sikrer og skaper trygge og attraktive nærmiljøer med kort avstand til kollektivtrafikk, tjeneste- og aktivitetstilbud?*
- *Hvilke prinsipper skal ligge til grunn for vern, bruk og utvikling av kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap i hele kommunen?*

3. Bolig og boligbygging

Overordnede arealpolitiske prinsipper/strategier:

- *Sikre lokal variert boligsammensetning*
- *Legge til rette for boligbygging som sikrer sosial bærekraft i boområder og nærmiljøer*

4. Næringsutvikling og næringsarealer

Overordnede arealpolitiske prinsipper/strategier:

- *Legge til rette for et variert næringsliv i kommunen, ved å vektlegge sammenhengen mellom næring og det enkelte steds potensiale*
- *Legge til rette for næringsutvikling som spiller på og styrker regionen som helhet*

5. Grøntarealer og natur

Overordnet arealpolitisk prinsipp/strategi:

- *Sikre sammenhengende grøntarealer og natur, for ivaretagelse av naturkvaliteter, naturmangfold på land og sjø, landbruksarealer og kulturlandskap*

Arealbruk

Reguleringsformålet for Nedre fabrikk bør vurderes.

Med hilsen

Linda Olsen (nestleder i nærutvalget, kommunedel 10)
Erland Borgen (leder av Berger båtforening)
Lasse Christiansen (leder av Berger Vel)
Hans Martin Øien (kunstner og næringsdrivende)
Franzisca Aarflot (daglig leder av Fossekleiva kultursenter)
Christine Christiansen (småbarnsmor)
Anne S. V. Horten (i styret for Berger historielag)
Jakob Slettevold (arkitekt og småbarnsfar)
Egil Gravidahl (leder av Berger Idrettslag)